

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

**ΥΠΟ:
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΠΑΝΩΡΑΙΑ
ΤΑΡΑΖΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ**

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΣΠΥΡΟΣ**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
1.1. Εισαγωγή.....	5
1.2. Ιστορική αναδρομή μικρομεσαίων επιχειρήσεων.....	5
1.3. Ορισμός πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις.....	6
1.3.1 Πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις.....	6
1.3.2 Ανεξάρτητες, συνεργαζόμενες, συνδεδεμένες επιχειρήσεις.....	6
1.3.3 Αριθμός απασχολούμενων ατόμων των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.....	7
1.3.4 Νομική αξία του ορισμού.....	7
1.4. Χρησιμότητα των ΜΜΕ.....	8
1.5. Οι λόγοι επιτυχίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.....	8
1.6. Οι λόγοι αποτυχίας.....	9
1.7. Η κρατική υποστήριξη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.....	11
1.8. Τα μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενθάρρυνση των ΜΜΕ.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
2.1. Έννοια και σημασία.....	14
2.2. Οι αρχές του Χάρτη.....	15
2.3. Γραμμές δράσης.....	15
2.3.1. Εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό πνεύμα.....	16
2.3.2. Φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση.....	19
2.3.3. Καλύτερη νομοθεσία και ρυθμίσεις.....	22
2.3.4. Διαθεσιμότητα Δεξιοτήτων.....	25
2.3.5. Βελτίωση πρόσβασης σε απευθείας σύνδεση.....	27
2.3.6. Περισσότερα οφέλη από την ενιαία αγορά.....	30
2.3.7. Φορολογικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα.....	31
2.3.8. Ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των μικρών επιχειρήσεων.....	34
2.3.9. Επιτυχημένα πρότυπα ηλεκτρονικών επιχειρήσεων και υποστήριξη κορυφαίων μικρών επιχειρήσεων.....	35
2.3.10. Ανάπτυξη ισχυρότερης και αποτελεσματικότερης εκπροσώπησης των συμφερόντων των μικρών επιχειρήσεων σε επίπεδο της Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο.....	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	
3.1. Τι είναι εταιρική κοινωνική ευθύνη.....	38
3.1.1. Εταιρική κοινωνική ευθύνη: η εσωτερική διάσταση.....	39
3.1.2. Εταιρική κοινωνική ευθύνη: η εξωτερική διάσταση.....	41
3.2. Τα κύρια χαρακτηριστικά της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.....	41
3.3. Παράγοντες που καθιστούν την εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ) σημαντική.....	42
3.4. Τομείς δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εταιρική κοινωνική ευθύνη.....	45
3.5. Το CRS EUROPE στην πρώτη γραμμή της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.....	46

ΚΕΦΑΚΑΙΟ 4: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

4.1.	Χρηματοδότηση της ανάπτυξης των ΜΜΕ.....	46
4.1.1.	Παρακίνηση της χρηματοδότησης των ΜΜΕ.....	46
4.2.	Κοινωνική συμβολή στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ.....	47
4.2.1.	Χρηματοδοτικά μέσα.....	47
4.2.2.	Τα Διαρθρωτικά Ταμεία.....	49
4.2.3.	Άλλα μέσα χρηματοδοτικής στήριξης.....	51
4.3.	Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για Πολύ Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις: Η πρωτοβουλία JEREMIE.....	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ

5.1.	Ευρωπαϊκά Δίκτυα.....	55
5.2.	Οι υπηρεσίες που παρέχουν τα ευρωπαϊκά κέντρα πληροφόρησης.....	56
5.3.	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης Επιχειρήσεων.....	56
5.4.	Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης Επιχειρήσεων.....	57
5.5.	Το νέο δίκτυο υποστήριξης επιχειρήσεων στην Ελλάδα.....	58

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ..... 59

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ..... 59

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ..... 61

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τον κινητήριο μοχλό της Ευρωπαϊκής οικονομίας. Αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσφέροντας ποικίλες θέσεις εργασίας, μειώνοντας εν μέρει την ανεργία. Οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν ορισμένα προβλήματα, όπως υψηλή φορολογία, δύσκολη πρόσβαση στην χρηματοδότηση και πολλά άλλα. Για την διόρθωση αυτών των προβλημάτων και γενικότερα για την καλύτερη αντιμετώπιση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ο Ευρωπαϊκός χάρτης για τις Μικρές Επιχειρήσεις.

Ο χάρτης αυτός περιέχει δέκα γραμμές δράσης, οι οποίες περιγράφουν πως πρέπει να φερθούν τα Κράτη-Μέλη, ώστε να βελτιωθεί το περιβάλλον για τις ΜΜΕ, να προωθηθεί το επιχειρηματικό πνεύμα, καθώς επίσης και να θεωρηθεί η Ευρώπη η πιο ανταγωνιστική οικονομία.

Ταυτόχρονα πολύ σημαντικό ρόλο για τις ΜΜΕ διαδραματίζει ο ρόλος της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, δηλαδή η οικονομική ανάπτυξη σε συνδυασμό με τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες των επιχειρήσεων. Η ΕΚΕ αποτελεί συνδυασμό κοινωνικής ανάπτυξης και βελτιωμένης ανταγωνιστικότητας, αν και ο παραπάνω ορισμός διαφέρει από χώρα σε χώρα λόγω της διαφορετικής κουλτούρας τους.

Η ΕΚΕ αναφέρεται, εκτός των εταιριών, και σε εξωτερικούς παράγοντες όπως τοπικές κοινότητες, εκπροσώπους αυτών, πελάτες, προμηθευτές, επιχειρηματικούς εταίρους, δημόσιες αρχές.

Όπως αναφέραμε παραπάνω, στο θέμα της χρηματοδότησης οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν προβλήματα, ειδικότερα στο κεφάλαιο εκκίνησης το οποίο αποτελεί την βάση για την ανάπτυξη των ΜΜΕ. Για την διευκόλυνση των ΜΜΕ στην χρηματοδότηση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε διάφορα μέτρα. Κάποια από αυτά είναι η καλύτερη φορολογική μεταχείριση, η ανάπτυξη δανειακών κεφαλαίων για τις ΜΜΕ, η θέσπιση καλύτερης διακυβέρνησης σε εθνικό επίπεδο, τα κοινοτικά μέσα στη χρηματοδότηση, η κοινοτική συμβολή στη χρηματοδότηση με σκοπό την κατάργηση ορισμένων δυσλειτουργιών της αγοράς, αλλά και άλλα μέσα χρηματοδοτικής στήριξης.

Τέλος, η Ευρωπαϊκή Ένωση, για την ενημέρωση των πολιτών σε θέματα που την αφορούν, δημιούργησε τα Ευρωπαϊκά κέντρα πληροφόρησης και πρόσφατα το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης των επιχειρήσεων, το οποίο και αποτελείται από την ενοποίηση των Ευρωπαϊκών Κέντρων.

Περιεχόμενο της εν λόγω πτυχιακής εργασίας αποτελεί η προσέγγιση των παραπάνω θεμάτων, ώστε να παρουσιαστεί η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΜΜΕ, την ανάπτυξή τους και την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1.1. Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ένα έντονο θεωρητικό ενδιαφέρον για τον ρόλο των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τη βάση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Το πλήθος των ΜΜΕ που αριθμεί σήμερα η Ένωση φτάνει στα 23 εκατομμύρια, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 99% του συνόλου των επιχειρήσεων της Ένωσης, απασχολώντας 75 εκατομμύρια εργαζομένους. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι κοινωνικά και οικονομικά σημαντικές αλλά αντιμετωπίζουν ορισμένες δυσκολίες. Για να αντισταθμιστεί το γεγονός αυτό τους παραχωρούνται ορισμένα οφέλη και εξαιρέσεις στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και της εθνικής νομοθεσίας. Για να αποφευχθεί η αλλοίωση της εσωτερικής αγοράς, είναι απαραίτητη η χρήση δικαίων, νομικά ασφαλών και εύκολων στην εφαρμογή ορισμών για τις διάφορες κατηγορίες των ΜΜΕ (πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων). Οι ορισμοί που ισχύουν επί του παρόντος συμφωνήθηκαν το 1996 και πρέπει να αναθεωρηθούν, έτσι ώστε να συμπεριληφθεί η μετέπειτα οικονομική ανάπτυξη και να αποφευχθεί η εσφαλμένη χρήση.

1.2 Ιστορική αναδρομή μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται από μια παράδοση απέραντης πολυμορφίας και σημαντικών επιτευγμάτων μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις έχουν τόσο ζωτική σημασία, ώστε ελάχιστοι τομείς της παγκόσμιας οικονομίας θα μπορούσαν να επιβιώσουν χωρίς τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν επίσης μια πολιτιστική επιρροή.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έπαιξαν σημαντικό ρόλο ουσιαστικά από την αρχή της γραπτής Ιστορίας μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανθούσαν σχεδόν σε όλους τους αρχαίους πολιτισμούς. Οι Άραβες Βαβυλώνιοι, οι Αιγύπτιοι, Οι Εβραίοι, οι Έλληνες, οι Φοινικές και οι Ρωμαίοι εμφάνισαν εξαιρετικές επιδόσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες τους, ωστόσο, ήταν συχνά πρόχειρα και ελαττωματικά. Οι καταναλωτές αντιμετώπιζαν καταστάσεις εξαπάτησης και υπερχρέωσης, με αποτέλεσμα οι μικρές επιχειρήσεις να γίνουν αντικείμενο χλευασμού.

Στο επίκεντρο αυτής της αντιπαράθεσης στάθηκε ο Χαμουραμί, ο βασιλιάς της Βαβυλώνας. Το 2100π.Χ παρουσίασε ένα κώδικα 300 νόμων για την προστασία των καταναλωτών και των μικρών επιχειρηματιών, ιδιαίτερα έναντι της απάτης. Πράγματι, η ανάγκη προστασίας των καταναλωτών παραμένει σήμερα τόσο ζωτική όσο και την εποχή του Χαμουραμί.

Η εξάπλωση του πολιτισμού στις τέσσερις άκρες του κόσμου οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις μικρές επιχειρήσεις.

Στη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 και στις αρχές τις δεκαετίας του 1990, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις άρχισαν να απολαμβάνουν περισσότερη εκτίμηση και κύρος, χάρη στην ικανότητα τους να εφευρίσκουν νέα προϊόντα και να δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας. Ακόμη και στην περίοδο της ύφεσης στα τέλη του 1980 και αρχές του 1990 ο αριθμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αυξήθηκε,

καθώς η ασφάλεια των θέσεων εργασίας διαβρωνόταν, όλο και περισσότεροι άνθρωποι αποφάσιζαν να δημιουργήσουν την δικιά τους επιχείρηση.

1.3 Ορισμός πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις

Ο ορισμός των πολύ μικρών, μικρών, και μεσαίων επιχειρήσεων επικαιροποιήθηκε προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι οικονομικές εξελίξεις που έλαβαν χώρα μετά το 1996 καθώς και η εμπειρία που αποκτήθηκε.

Ο νέος ορισμός διευκρινίζει τις ιδιότητες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς και την έννοια της πολύ μικρής επιχείρησης. Με αυτό τον τρόπο ενισχύεται η αποτελεσματικότητα των κοινοτικών προγραμμάτων και πολιτικών που αφορούν τις επιχειρήσεις αυτές. Στόχος είναι να αποφευχθεί ενδεχόμενη εκμετάλλευση των μηχανισμών υποστήριξης αυτών των επιχειρήσεων από τις επιχειρήσεις που διαθέτουν μεγαλύτερη οικονομική δύναμη από τις ΜΜΕ.

1.3.1. Πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις

Οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ορίζονται με βάση των αριθμό των απασχολούμενων ατόμων και τον κύκλο εργασίας τους ή του συνόλου του ετήσιου ισολογισμού τους.

Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερο από 10 εργαζομένους και ο κύκλος εργασιών τους ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και ο κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

Ως μεσαία επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερο από 250 εργαζομένους και ο κύκλος εργασιών τους δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

1.3.2. Ανεξάρτητες, συνεργαζόμενες, συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Ο νέος ορισμός των ΜΜΕ προσδιορίζει τους τύπους των επιχειρήσεων. Κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων σε συνάρτηση με το είδος της σχέσης που αυτές διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο, το δικαίωμα ψήφου ή το δικαίωμα άσκησης κυριαρχικής επιρροής:

- Ανεξάρτητες επιχειρήσεις
- Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις
- Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Οι ανεξάρτητες επιχειρήσεις είναι η πιο συχνή περίπτωση. Πρόκειται σε αυτές τις επιχειρήσεις που δεν ανήκουν σε κανένα από τους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων. Μια επιχείρηση είναι ανεξάρτητη αν:

- Δεν διαθέτει συμμετοχή 25%η περισσότερο σε άλλη επιχείρηση
- Δεν κατέχει άμεσα κατά 25% ή περισσότερο από άλλη επιχείρηση ή δημόσιο οργανισμό ή από κοινού από περισσότερες επιχειρήσεις.
- Δεν συντάσσει ενοποιημένους λογαριασμούς και δεν περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης η οποία συντάσσει ενοποιημένους λογαριασμούς και είναι κατά συνέπεια συνδεδεμένη επιχείρηση.

Μια επιχείρηση μπορεί να συνεχίσει να είναι ανεξάρτητη ακόμη και αν το όριο του 25% καλυφθεί ή ξεπεραστεί, όταν πρόκειται για ορισμένες κατηγορίες επενδυτών, όπως οι επιχειρηματικοί άγγελοι.

Ως συνεργαζόμενες επιχειρήσεις ορίζονται αυτές οι οποίες δημιουργούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις με άλλες επιχειρήσεις, χωρίς η μια να μπορεί να ασκεί άμεσο ή έμμεσο ουσιαστικό έλεγχο στην άλλη. Συνεργαζόμενες είναι οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι ανεξάρτητες, αλλά ούτε συνδέονται μεταξύ τους. Μια επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη αν:

- Κατέχει συμμετοχή μεταξύ 25% κα κάτω του 50% σε αυτήν.
- Αυτή η άλλη επιχείρηση έχει συμμετοχή μεταξύ 25% και κάτω του 50% στην αιτούσα επιχείρηση
- Η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται μέσω ενοποίησης στους λογαριασμούς εκείνης η μιας επιχείρησης που συνδέετε με αυτή την τελευταία.

Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις αντιστοιχούν στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων οι οποίες αποτελούν μέρος μιας ομάδας, μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου ή μέσω της εξουσίας άσκησης κυρίαρχης επιρροής σε μια επιχείρηση. Πρόκειται για σπανιότερες περιπτώσεις που διακρίνονται γενικά κατά τρόπο αποφυγής δυσχερειών ερμηνείας από μέρους των επιχειρήσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση προσδιόρισε αυτό τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, όταν αυτές προσαρμόζονται στο αντικείμενο του ορισμού, τις προϋποθέσεις που δίνονται από το πρώτο άρθρο της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του συμβουλίου για τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Μια επιχείρηση γνωρίζει λοιπόν κατά τρόπο άμεσο ότι οφείλει, με βάση την παραπάνω οδηγία να καταρτίσει ενοποιημένους λογαριασμούς ότι περιλαμβάνεται μέσω ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης η οποία οφείλει να καταρτίζει τέτοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

1.3.3. Αριθμός απασχολούμενων ατόμων των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας, δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση η για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρό το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος η οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης αντιστοιχούν σε κλάσματα των ετήσιων μονάδων εργασίας. Οι μαθητευόμενοι η οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση η διάρκεια των αδειών μητρότητας δεν συνυπολογίζονται.

1.3.4. Νομική αξία του ορισμού

Ο ορισμός των πολύ μικρών. Μικρών μεσαίων επιχειρήσεων δεν είναι δεσμευτικός παρά μόνο όσο αφορά ορισμένους τομείς, όπως οι κρατικές ενισχύσεις, η χρηματοδότηση μέσω των διαρθρωτικών ταμείων ή τα κοινοτικά προγράμματα και ιδιαίτερα το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενθαρρύνει ωστόσο τα Κράτη-Μέλη, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων να κάνουν χρήση του ορισμού αυτού ως σημείο αναφοράς. Με τον τρόπο αυτόν, τα μέτρα που

λαμβάνονται προς όφελος των ΜΜΕ θα χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη συνεκτικότητα και αποτελεσματικότητα.

1.4. Χρησιμότητα των ΜΜΕ

Μια οδηγούμενη από την ζήτηση οικονομία χρειάζεται τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις διότι:

- Βοηθούν στη διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης της χώρας και της παρέχουν τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται σε διάφορες συνθήκες της αγοράς.
- Προσφέρουν ένα στοιχείο τοπικού ελέγχου που μπορούν να ανταποκρίνονται σε τοπικές ανάγκες.
- Η υπερβολική εξάρτηση από τις μεγάλες επιχειρήσεις που στηρίζονται από διεθνείς χρηματοπιστωτικούς ομίλους στερεί από τις περιφερειακές οικονομίες την ανεξαρτησία τους.
- Η παρουσία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην οικονομία αποτελεί έκφραση της πολιτικής ανταγωνισμού και εκφράζει το αντιμονοπωλιακό σκέλος.
- Συνεισφέρουν στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν(ΑΕγχΠ).
- Ενθαρρύνουν νέα χρήσεις της τεχνολογίας και απορροφούν τεχνολογικές καινοτομίες.
- Ενθαρρύνουν υψηλότερα επίπεδα παραγωγικότητας αποσπώντας μεγαλύτερη παραγωγή από μονάδα κεφαλαίου.
- Φροντίζουν για τις νέες αγορές και έτι ενθαρρύνουν και ικανοποιούν την καινοτομία.
- Αποτελούν οδό για την αυτοανάπτυξη και την ατομική επιτυχία του επιχειρηματικού πνεύματος.
- Δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και έτσι καταπολεμούν σε κάποιο βαθμό την ανεργία.

Αυτός ο κατάλογος της συμβολής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναφέρει ενδεικτικά τα διάφορα επιχειρήματα σχετικά με τα οφέλη που αποφέρουν στην οικονομία οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

1.5. Οι λόγοι επιτυχίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Η διαφορά ανάμεσα στην επιτυχία και την αποτυχία βασίζεται κυρίως στην προετοιμασία και την ετοιμότητα.

Για ορισμένους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων η επιτυχία υπολογίζεται συναρτήσει της ικανότητας τους να συντηρούν ένα ανεξάρτητο τρόπο ζωής, για άλλους είναι συνάρτηση της κερδοφορίας και της ανάπτυξης της επιχείρησης. Άλλοι πάλι ενδέχεται να αντιμετωπίζουν την επιχείρησή τους ως ένα κομψοτέχνημα που θέλουν να μεταβιβάσουν στα παιδιά τους.

Έχει αποδειχτεί ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ξεπερνούν κατά πολύ τις μεγάλες επιχειρήσεις. Στοιχεία δείχνουν ότι τα κέρδη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι περισσότερα από εκείνα των μεγάλων. Κατά μέσο όρο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξασφαλίζουν υψηλότερη απόδοση καθαρής θέσης από τις μεγάλες, αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι στις βιομηχανίες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να ανταποκριθούν με μεγαλύτερη ταχύτητα και με μικρότερο κόστος από τις μεγάλες στον αυξανόμενο ρυθμό αλλαγών στα προϊόντα και τις υπηρεσίες, στις διαδικασίες και στις αγορές. Ενώ ταυτόχρονα οι μικρομεσαίες έχουν γίνει πιο ελκυστικές γι' αυτούς που αναζητούν επαγγελματική ανεξαρτησία.

Οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες αποδεικνύονται αντάρτες και αυτοί είναι που επεκτείνουν τα σύνορα της γνώσης. Οι ιδέες είναι το όπλο τους. Για την ακρίβεια οι μελέτες συνεχώς δείχνουν ότι οι σημαντικές καινοτομίες προέρχονται από τις μικρομεσαίες με το ίδιο ποσοστό όσο από τις μεγάλες επιχειρήσεις. Οι σημαντικές Καινοτομίες του εικοστού αιώνα κάλυψαν μια μεγάλη κλίμακα δραστηριοτήτων όπως κλιματισμός, υπηρεσίες ταχυμεταφοράς και άλλα. Τα οφέλη περιλαμβάνουν τόσο χαμηλότερες τιμές και καλύτερη ποιότητα καταναλωτικών προϊόντων όσο και καλύτερη ποιότητα ζωής, για παράδειγμα, καθαρότερος αέρας.

Τα κίνητρα για καινοτομίες είναι μεγαλύτερα κυρίως επειδή οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα να δημιουργήσουν ή να καταλάβουν μια ολόκληρη βιομηχανία ενώ οι μεγάλες παραμένουν αδρανείς, προστατεύοντας την θέση τους. Επίσης είναι μεγαλύτερα λόγω τις προοπτικής μεγάλων ανταμοιβών και της δημιουργικής διάθεσης μικρομεσαίας επιχείρησης καθώς και της ανάγκης της να αναγνωριστεί ως επιτυχημένη.

Η οικονομία μας εξαρτάται από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όχι μόνο λόγω των εφευρέσεων και των καινοτομιών τους, αλλά αυτές οι επιχειρήσεις απασχολούν δεκάδες εκατομμύρια ανθρώπων ενώ παράλληλα πωλούν στους καταναλωτές περισσότερα προϊόντα που κατασκευάζουν οι μεγάλες επιχειρήσεις. Επιπλέον παρέχουν στις μεγάλες επιχειρήσεις πολλές από τις υπηρεσίες, τις προμήθειες και τις πρώτες ύλες που χρειάζονται. Επειδή οι μεγάλες εταιρίες δεν μπορούν να εξασφαλίσουν προϊόντα και υπηρεσίες τόσο φθηνά όσο οι μικρές. Ανάμεσα στα είδη προϊόντων και υπηρεσιών που μπορούν να προσφέρουν πιο φθηνά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι εκείνα με μικρά ποσοστά πωλήσεων, εκείνα που απαιτούν προσωπική επαφή με τους πελάτες και εκείνα που πρέπει να ικανοποιήσουν τις συγκεκριμένες απαιτήσεις κάθε πελάτη. Επιπλέον οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν σημαντικό παράγοντα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Θέσεις εργασίας δημιουργούν οι επιχειρήσεις που ξεκινούν μικρές, αλλά αναπτύσσονται γρήγορα χάρη στο μάρκετινγκ και την τεχνολογία.

Ένα ακόμη μέτρο ζωτικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι ο αυξανόμενος ρυθμός τους μετά το 1960. Οι συγχωνεύσεις νέων εταιριών ξεπέρασαν τον αριθμό των 700000 για πρώτη φορά το 1993. Αυτός ο αριθμός είναι περίπου τετραπλάσιος σε σύγκριση με τις αρχές της δεκαετίας του 1960. Ωστόσο το σύνολο περιλαμβάνει επίσης ώριμες επιχειρήσεις, οι οποίες ξεκίνησαν είτε σαν ατομικές επιχειρήσεις είτε σαν εταιρικές επιχειρήσεις που αργότερα συγχωνεύτηκαν.

Οι οικονομικές επιδόσεις, η καινοτομία, η ανταπόκριση στις ανάγκες και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας αποτελούν την φωτεινή πλευρά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

1.6. Οι λόγοι αποτυχίας

Ο θάνατος μιας επιχείρησης έχει επιπτώσεις σε όλους τους ενδιαφερόμενους: ιδιοκτήτες, εργαζόμενους, προμηθευτές, πελάτες, χρηματοδότες. ο βασικός λόγος αποτυχίας είναι η ευκολία δημιουργίας τους δηλαδή η εύκολη είσοδο τους στην αγορά. Υπάρχουν όμως αρκετοί λόγοι που αποτυγχάνουν οι επιχειρήσεις. Στην περίπτωση των επιχειρήσεων με ηλικία κάτω των τριών ετών, αναδεικνύονται ζητήματα όπως η χρηματοδότηση, η ζήτηση, το μάρκετινγκ, η αρχική κεφαλαιοποίηση και ο επιχειρηματικός προγραμματισμός. Ανεξάρτητα από την αρχική επιχειρηματική ιδέα των ιδιοκτητών ήταν ή όχι ισχυρή, πρέπει επίσης να εξεταστεί αν διέθεταν τους αναγκαίους πόρους, πείρα και την ικανότητα. Αν η ίδρυση επιχειρήσεων είναι μια απελπισμένη αντίδραση στην ανεργία αντί να βασίζεται σε

υγιές αρχές αναπόφευκτα πολλές επιχειρήσεις θα αποτύχουν. Συμπέρασμα όλων των παραπάνω λόγων αποτυχίας είναι ότι οι ιδιοκτήτες δεν διέθεταν το επιχειρηματικό δαίμονιο για να πετύχουν.

Το ποσοστό θνησιμότητας των επιχειρήσεων εξαρτάται από το κατά πόσο τα προς υπέρβαση εμπόδια είναι ισχυρά ή ασθενή. Παράγοντες που επηρεάζουν την επιτυχία ή την αποτυχία των επιχειρήσεων είναι και οι ακόλουθα:

- Ανταγωνισμός(πόσο έντονος είναι ο ανταγωνισμός στην συγκεκριμένες αγορές; Υπάρχουν νέοι εισερχόμενοι;)
- Τεχνολογία(πόσο τρωτή είναι η επιχείρηση από ανταγωνιστές που χρησιμοποιούν νέα τεχνολογία; Πόσο αλλάζει η τεχνολογία προς συγκεκριμένους τομείς; Πόσες επενδύσεις κεφαλαίου απαιτούνται για να συμβαδίσει η επιχείρηση με τη νέα τεχνολογία; Ποιες απαιτήσεις σε γνώσεις και δεξιότητες θέτει η νέα τεχνολογία
- Αγορές (είναι οι αγορές κορεσμένες; Ποια είδη δαπανών απαιτούνται προκειμένου να αυξηθεί η γνώση προς αγοράς για ένα δεδομένο προϊόν;)
- Διασπορά των αγορών(είναι οι αγορές συγκεντρωμένες ή διεσπαρμένες; Τι συνέπειες έχει η διασπορά ως προς το κόστος διανομής και την πρόσβαση σε διασπαρμένους(αντί για συγκεντρωμένους) πελάτες;)
- Πλεονάζουσα δυναμικότητα(λειτουργεί η επιχείρηση στην πλήρη της δυναμικότητα ή μήπως η παραγωγική της ικανότητα υπολείπεται της δυναμικότητας, κάτι που αυξάνει περριτά το κόστος;)
- Εύρος φάσματος προϊόντων(μήπως η μικρή επιχείρηση προσπαθεί να παράγει φάσμα προϊόντων που είναι υπερβολικά ευρύ για τους πόρους που διαθέτει;)
- επίπεδα δεξιοτήτων(υπάρχει ή όχι σταθερή ανάγκη για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων λόγω της τεχνολογίας, των προσδοκιών των πελατών ή άλλων παραγόντων;)
- Παράγοντες ποιότητας(έχουν μεταβληθεί οι ποιοτικές προδιαγραφές λόγω κυβερνητικών ρυθμίσεων, αποφάσεων άλλων φορέων ή συνθηκών της αγοράς; Η διασφάλιση ποιότητας στον τομέα του προϊόντος είναι μήπως δαπανηρή ή ειδική από κάποια άλλη σκοπιά;)

Πρόκειται για ορισμένους μόνο από πολλούς παράγοντες που επηρεάζουν την επιβίωση των επιχειρήσεων. Συχνά, θεωρείτε ότι ισχύουν δύο γενικά συμπεράσματα :όταν τα εμπόδια στην είσοδο επιχειρήσεων στην αγορά είναι χαμηλά, τότε το ποσοστό επιβίωσης είναι χαμηλό, όταν τα εμπόδια είναι υψηλά οι πιθανότητες επιβίωσης είναι υψηλές, Τα χαμηλά εμπόδια στην είσοδο συνδέεται με όλους ή ορισμένους από τους εξής παράγοντες

- Χαμηλή συνολική επένδυση
- Χαμηλή εισροή τεχνολογίας
- Βραδεία τεχνολογική μεταβολή
- Υψηλός ρυθμός ανάπτυξης της αγοράς
- Ύπαρξη προστατευόμενων εξειδικευμένων τομέων
- Χαμηλή δεξιότητα του εργατικού δυναμικού
- Ταχεία κυκλοφορία του ενεργητικού

Όταν τα εμπόδια στην είσοδο είναι υψηλά, θεωρείται ότι έχουν εφαρμογή όλοι ή ορισμένοι από τους εξής παράγοντες:

- Υψηλή συνολική επένδυση
- Μη προσιτή τεχνολογία
- Υψηλές επενδύσεις σε έρευνα και εξέλιξη
- Υψηλός λόγος κεφαλαίου προς εργασία
- Απόλυτα πλεονεκτήματα κόστους
- Πλεονάζουσα δυναμικότητα
- Εξειδικευμένες δεξιότητες
- Αγορές που υπόκεινται σε ρυθμιστικούς περιορισμούς
- Βραδεία κυκλοφορία του ενεργητικού
- Εξαναγκασμένη έξοδος

Οι ρυθμοί θανάτων επιχειρήσεων μπορούν να εξεταστούν συναρτήσει της σχετικής ισχύος των διάφορων εμποδίων που τίθεται στην είσοδο επιχειρήσεων στην αγορά. Είναι πολύ δύσκολο για την κυβέρνηση να ελέγξει τις μεταθέσεις μεταξύ υψηλών και χαμηλών εμποδίων και επομένως η κυβέρνηση δεν είναι σε θέση να "προστατεύσει" τις νεοϊδρυσόμενες επιχειρήσεις παρέχοντας τους κατάρτιση για το τι πρέπει να κάνουν εάν βρεθούν σε έναν τομέα της αγοράς όπου τα εμπόδια εισόδου είναι χαμηλά. Η κατάσταση είναι δύσκολη, αλλά κάποιες απαντήσεις υπάρχουν. Οι οργανισμοί επαγγελματικής κατάρτισης, οι σύμβουλοι επιχειρήσεων, και οι παρόμοιοι φορείς προσπαθούν να αντισταθμίσουν τα προβλήματα ενθαρρύνοντας τους επιχειρηματίες να συντάσσουν επιχειρηματικά σχέδια που να περιέχουν διεξοδική ανάλυση των συνθηκών της αγοράς. Οι τεχνικές ποικίλουν από τον ένα φορέα στον άλλον.

1.7. Η κρατική υποστήριξη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Ο χαρακτήρας της κρατικής υποστήριξης έχει συζητηθεί πολύ σε σχέση με τις μικρές επιχειρήσεις. Με την ευρεία έννοια το πρόβλημα θα μπορούσε να χωριστεί σε τρεις κατηγορίες: θεσμικές διευθετήσεις, περιεχόμενο και αποτελεσματικότητα της επιχείρησης. Στο παρελθόν, περιορισμένη οικονομική στήριξη και ο μεγάλος αριθμός φορέων ενίσχυσαν την αντίληψη για έλλειψη συνοχής της πολιτικής για τις επιχειρήσεις. Για να διορθωθεί η κατάσταση, λήφθηκαν μέτρα για την αναβάθμιση των θεσμικών διευθετήσεων, για την επιμόρφωση και την υποστήριξη, αναθεωρήθηκε το περιεχόμενο της επιμόρφωσης και αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα των προγραμμάτων, προθέσεις που ήταν έκδηλες στις Λευκές Βίβλους για την Ανταγωνιστικότητα του 1994 και του 1995, καθώς και σε σειρά εγγράφων του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Η υποδομή για τις επιχειρήσεις έχει διαμορφωθεί σε ένα μείγμα ιδιωτικών και δημόσιων φορέων, όπου η υποστήριξη παρέχεται από τα Συμβούλια Κατάρτισης Επιχειρήσεων(TEC) τα τοπικά συμβούλια των επιχειρήσεων(LEC) κολέγια και πανεπιστήμια, οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιωτικά γραφεία, εμπορικά επιμελητήρια, γραφεία λογιστών και εταιρίες συμβούλων.

Η Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας αποδίδει αυξημένη βαρύτητα για τις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ενώ ταυτόχρονα τονίζει την σημασία της δημιουργίας ενός υγιούς περιβάλλοντος εργασίας για τις επιχειρήσεις αυτές. Η πρόκληση που αντιμετωπίζει η Ένωση, σήμερα, είναι η ενθάρρυνση της οικονομικής ανάπτυξης και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η Επιτροπή διαθέτει ήδη ένα παγιωμένο θεωρητικό πλαίσιο και σειρά μέτρων για την στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα οποία επιχειρεί να εφαρμόσει.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί τον κινητήριο μοχλό για τις παραπάνω δράσεις. Δεν δραστηριοποιείται έχοντας άμεση επαφή με τις επιχειρήσεις λόγω της γραφειοκρατίας, αλλά μέσω δικτύων πληροφόρησης και κέντρων αναδιανομής σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές. Επεξεργάζεται θέματα βαρύτητας τα οποία κρίνει ότι είναι επιδεκτικά της προστιθέμενης αξίας που παρέχει η Ε.Ε. Ταυτόχρονα ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδεται στη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης των σχεδίων που υλοποιούνται από ενδιάμεσους φορείς. Οι φορείς χάραξης πολιτικής προσπαθούν να διαμορφώσουν την πλέον κατάλληλη στρατηγική απάντηση στα προβλήματα που εντοπίζονται και μετά αποφασίζουν αν η στρατηγική αυτή μπορεί να εφαρμοστεί με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο από τις ευρωπαϊκές ή τις εθνικές αρχές ή συνδυασμό των δύο.

1.8. Τα μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενθάρρυνση των ΜΜΕ

Στην Φέιρα στις 19-20 Ιουνίου του 2000 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό συμβούλιο ο ευρωπαϊκός χάρτης για τις μικρές επιχειρήσεις που έχει ως στόχο να καταστεί η Ευρώπη η πιο ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο μέχρι το 2010. Οι γραμμές δράσεις που προωθεί ο ευρωπαϊκός χάρτης για τις μικρές επιχειρήσεις είναι οι ακόλουθες:

- Εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό πνεύμα
- Φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση
- Καλύτερη νομοθεσία και ρυθμίσεις
- Διαθεσιμότητα δεξιοτήτων
- Βελτίωση της πρόσβασης σε απευθείας σύνδεση
- Περισσότερα οφέλη από την ενιαία αγορά
- Φορολογικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα
- Ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των μικρών επιχειρήσεων
- Επιτυχημένα πρότυπα ηλεκτρονικών επιχειρήσεων και υποστήριξη κορυφαίων μικρών επιχειρήσεων
- Ανάπτυξη ισχυρότερης και αποτελεσματικότερης εκπροσώπησης των συμφερόντων των μικρών επιχειρήσεων σε επίπεδο της Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο

Αναλυτικότερα θα αναφερθούμε για τον ευρωπαϊκό χάρτη στο επόμενο κεφάλαιο.

Ένα άλλο πλαίσιο για την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης 2000-2006(γνωστό και ως Γ'ΚΠΣ) .Το πλαίσιο αυτό είναι προϊόν συμφωνίας της Ελληνικής Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κοινοτικές διαθρωτικές παρεμβάσεις στις περιφέρειες. Υλοποιείται με Επιχειρησιακά Προγράμματα, μα συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διαιρείται σε Άξονες Προτεραιότητας(κατηγορίες παρεμβάσεων), που διακλαδώνονται κατά σειρά σε συγκεκριμένα μέτρα, ενέργειες και δαπάνες.

Στο στρατηγικό σχεδιασμό του Γ'ΚΠΣ ιδιαίτερη σχέση καταλαμβάνει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ιδιαίτερα των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που θεωρείται ότι προσδίδει ιδιαίτερη δυναμική στην ανάπτυξη, στη σύγκληση των περιφερειών και στην απασχόληση.

Μετά το Γ'ΚΠΣ δημιουργήθηκε, το νέο πρόγραμμα πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP)την περίοδο 2007-2013. Το CIP απαρτίζεται από τρεις πυλώνες που είναι οι ακόλουθοι:

- Επιχειρηματικότητα και καινοτομία
- Υποστήριξη της Πολιτικής για τις ΤΠΕ
- Ευφυές ενέργεια για την Ευρώπη

Η σύνδεση των ανωτέρω πυλώνων στο πλαίσιο ενός ενιαίου προγράμματος πρόκειται να συμβάλει στη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των μεταξύ συνεργειών, με ιδιαίτερη έμφαση στις οικοτεχνολογίες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, στο παρελθόν, έχουν εφαρμοστεί και άλλες πολιτικές για την ενίσχυση των ΜΜΕ, όπως η πολιτική για ανάπτυξη και απασχόληση. Στις 10 Νοεμβρίου 2005 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η ανακοίνωση της παραπάνω πολιτικής, η οποία ορίζει τους στόχους και τις δράσεις, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους τα μέτρα του «προγράμματος της κοινότητας για την υλοποίηση των στόχων της Λισσαβόνας» μπορούν να γίνουν ωφέλιμα για τις ΜΜΕ. Συγκεκριμένα, προωθεί την επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την Καινοτομία , διευκολύνει την διαδικασία εισόδου των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην αγορά και περιορίζει τις γραφειοκρατικές διαδικασίες απλοποιώντας τους κανονισμούς και εισάγοντας την «αρχή της προτεραιότητας» για τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επίσης βελτιώνει το δυναμικό ανάπτυξης των ΜΜΕ και αυξάνει την οικονομική υποστήριξη τους. Τέλος προβλέπει στην ενίσχυση του διαλόγου και της διαβούλευσης με τους φορείς των ΜΜΕ, με στόχο την συγκέντρωση των απόψεων τους σε ειδικά θέματα λήψης αποφάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

2.1. Έννοια και σημασία

Οι μικρές επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας και το κλειδί για την ανταγωνιστικότητα. Τα 23 εκατομμύρια ΜΜΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιστοιχούν στο 99% του συνόλου των επιχειρήσεων και προσφέρουν 75 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Αποτελούν έτσι την κινητήρια δύναμη της καινοτομίας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας στην Ευρώπη. Το μικρό τους μέγεθος, όμως, τις καθιστά πολύ ευαίσθητες στους βιομηχανικούς μετασχηματισμούς και στις μεταβολές του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στο οποίο δραστηριοποιούνται.

Για αυτό το λόγο, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα, στις 19 και 20 Ιουνίου του 2000, οι αρχηγοί των κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνώρισαν τη σπουδαιότητά τους εγκρίνοντας τον Ευρωπαϊκό χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις. Υπογραμμίστηκε, έτσι η ανάγκη διευκόλυνσης της ανάπτυξης των μικρών επιχειρήσεων, αλλά και αναγνωρίστηκε ο δυναμισμός των μικρών επιχειρήσεων, ιδίως σε θέματα παροχής νέων υπηρεσιών, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και κοινωνικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Ο Χάρτης περιλαμβάνει ένα σύνολο στρατηγικών συστάσεων, που περιγράφουν τι πρέπει να κάνουν τα κράτη μέλη, με στόχο να βελτιωθεί το περιβάλλον για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να προωθηθεί το επιχειρηματικό πνεύμα. Βασική αρχή του Χάρτη είναι η αρχή «Σκεφτόμαστε πρώτα σε μικρή κλίμακα» (Think small first), δηλαδή «η αρχή της προτεραιότητας» στις μικρές επιχειρήσεις. Αποτυπώνεται, έτσι, η δέσμευση της Ε.Ε. να προετοιμάσει τις μικρές επιχειρήσεις, ώστε να επωφεληθούν όσο το δυνατόν καλύτερα από την ψηφιακή οικονομία.

Επιχειρείται, λοιπόν, μέσω της έγκρισης του Χάρτη και της υλοποίησης των συστάσεών του, να δοθεί στις επιχειρήσεις αυτές η δυνατότητα να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη του στόχου της Λισσαβόνας, δηλαδή, έως το 2010, να καταστεί η Ευρώπη παγκοσμίως η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία, που θα βασίζεται στη γνώση, ικανή για την αειφόρο οικονομική ανάπτυξη, για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης και μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής.

Σήμερα, και μέσα σε σχεδόν οκτώ χρόνια από τη σύνταξή του, ο Χάρτης αναδείχθηκε σε βασικό έγγραφο της πολιτικής για τις ΜΜΕ. Αποτελεί, πλέον, το πλαίσιο αναφοράς για 44 χώρες, ενώ χρησιμοποιείται και για τη χάραξη περιφερειακής πολιτικής. Εννέα περιφέρειες της ΕΕ έχουν ήδη υιοθετήσει τον Χάρτη, ορισμένες δε άλλες ενδιαφέρονται να τον χρησιμοποιήσουν ως βάση για τις δικές τους πολιτικές για τις ΜΜΕ.

Μάλιστα, με βάση τον ευρωπαϊκό χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις, η Αλγερία, η Αίγυπτος, το Ισραήλ, η Ιορδανία, ο Λίβανος, το Μαρόκο, η Παλαιστινιακή Αρχή, η Συρία και η Τυνησία υπέγραψαν στις 4 Οκτωβρίου του 2004, τον Ευρωμεσογειακό χάρτη για τις επιχειρήσεις κατά την ευρωμεσογειακή διάσκεψη των υπουργών βιομηχανίας στην Καζέρτα, με κύριο στόχο την προετοιμασία για τη δημιουργία της ζώνης ελεύθερων συναλλαγών Euromed, την ενίσχυση των ευρωμεσογειακών εταιρικών σχέσεων και την εφαρμογή ευνοϊκού περιβάλλοντος για

τις επιχειρήσεις της περιφέρειας. Αυτή η σταθερή αύξηση των χωρών που συμμετέχουν, σε εθελοντική βάση, μαρτυρεί την ορμή που έχει αποκτήσει ο χάρτης συγκεντρώνοντας βασικές πτυχές της πολιτικής που συμβάλλει στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος των μικρών επιχειρήσεων.

Τέλος, από τότε που θεσπίστηκε ο Χάρτης, η Επιτροπή δημοσιεύει ετήσιες εκθέσεις στις οποίες καταγράφεται η πρόοδος που σημειώνεται προς την κατεύθυνση της επίτευξης των στόχων του. Από το 2005, οι εκθέσεις δραστηριοτήτων των κρατών μελών στο πλαίσιο του Χάρτη ενσωματώνονται στις εκθέσεις για την ανανεωμένη διαδικασία της Λισσαβόνας. Όμως, οι πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με τις πολιτικές για τις ΜΜΕ στο πλαίσιο αυτών των εκθέσεων είναι μάλλον γενικής φύσεως. Συμπληρώνοντας τις εκθέσεις αυτές, ο Χάρτης χρησιμεύει ως πλαίσιο αναφοράς για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την αμοιβαία πληροφόρηση.

2.2. Οι αρχές του Χάρτη

Όπως προαναφέρθηκε, στόχος του Ευρωπαϊκού Χάρτη είναι η βελτίωση του περιβάλλοντος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος. Για την προώθηση, λοιπόν, του παραπάνω σκοπού ο χάρτης υιοθετεί κάποιες βασικές αρχές. Ειδικότερα:

- Αναγνωρίζει τη δυναμική των μικρών επιχειρήσεων για ανταπόκριση στις νέες ανάγκες της αγοράς και για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
- Τονίζει τη σπουδαιότητα των μικρών επιχειρήσεων στην ενθάρρυνση της κοινωνικής και περιφερειακής ανάπτυξης, ενώ παράλληλα θα συμπεριφέρονται ως παραδείγματα πρωτοβουλίας και ανάληψης δεσμεύσεων.
- Αναγνωρίζει ότι το επιχειρηματικό πνεύμα αποτελεί μία πολύτιμη και παραγωγική ζωτική δεξιότητα σε όλα τα επίπεδα ευθύνης.
- Χαιρετίζει την επιτυχή επιχείρηση η οποία θα πρέπει να ανταμείβεται επαξίως
- Θεωρεί ότι και η αποτυχία είναι συνεπακόλουθη της υπεύθυνης πρωτοβουλίας και της ανάληψης κινδύνων και θα πρέπει κυρίως να αντιμετωπίζεται ως μια ευκαιρία απόκτησης εμπειριών.
- Αναγνωρίζει τις αξίες της γνώσης της προσήλωσης στο σκοπό, της δέσμευσης και της ευελιξίας στη νέα οικονομία

2.3. Γραμμές δράσης

Ο Ευρωπαϊκός χάρτης για τις μικρές επιχειρήσεις υποστηρίζει τις μικρές επιχειρήσεις, ιδίως μέσω της βελτίωσης του νομοθετικού και διοικητικού του πλαισίου. Έτσι, με βάση την ανοιχτή μέθοδο συντονισμού, ο Χάρτης καλεί τα κράτη μέλη και την επιτροπή να αναλάβουν πρωτοβουλίες και μέτρα σε δέκα βασικούς τομείς για να υποστηρίξουν τις μικρές επιχειρήσεις.

Με βάση, λοιπόν, τις παραπάνω αρχές και για να προωθηθεί, το επιχειρηματικό πνεύμα, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, με την επικύρωση του Χάρτη, δεσμεύονται να ενεργήσουν και να λάβουν μέτρα, σύμφωνα με δέκα κατευθυντήριες γραμμές δράσης, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι γραμμές δράσης του Χάρτη είναι:

- 1) η εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό πνεύμα
- 2) η φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση
- 3) καλύτερη νομοθεσία και ρυθμίσεις
- 4) η διαθεσιμότητα των δεξιοτήτων
- 5) η βελτίωση της πρόσβασης σε απευθείας σύνδεση
- 6) περισσότερα οφέλη από την ενιαία αγορά
- 7) φορολογικά και δημοσιονομικά θέματα
- 8) η ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των μικρών επιχειρήσεων
- 9) επιτυχημένα πρότυπα ηλεκτρονικού εμπορίου που έχουν αποδεδειγμένη αξία και υποστήριξη υψηλής ποιότητας προς τις επιχειρήσεις και τέλος,
- 10) η ανάπτυξη ισχυρότερης και αποτελεσματικότερης εκπροσώπησης των συμφερόντων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων τόσο στο επίπεδο της Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Κατά τη διάρκεια κάθε οικονομικού έτους, επιλέγονται κατά προτεραιότητα τρεις τομείς δράσης και εντοπίζονται ορθές πρακτικές, οι οποίες έχουν υιοθετηθεί από διάφορα κράτη μέλη, έχουν αποδειχθεί ιδιαίτερα επωφελείς σε εθνικό επίπεδο και θα μπορούσαν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον και άλλων χωρών. Το κύριο μέσο για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στο πλαίσιο του Χάρτη αποτελούν οι ετήσιες διασκέψεις.

Παρακάτω, αναλύονται οι δέκα κατευθυντήριες γραμμές δράσης, το περιεχόμενό τους και τα επιμέρους μέτρα, αλλά και κάποιες προτεινόμενες ορθές πρακτικές,

2.3.1. Εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό πνεύμα

Για να καλλιεργηθεί το επιχειρηματικό πνεύμα ήδη από την πλέον νεαρή ηλικία, θα πρέπει να παρέχονται μαθήματα αφιερωμένα στην επιχείρηση, σε όλα τα σχολικά επίπεδα, ιδίως κατά τη δευτεροβάθμια και πανεπιστημιακή εκπαίδευση, να ενθαρρυνθούν οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες μεταξύ των νέων, καθώς και τα προγράμματα κατάρτισης για τις μικρές επιχειρήσεις. Στον τομέα αυτό δράσης σημειώνεται κάποια πρόοδος, καθώς αποτέλεσε έναν από τους τομείς προτεραιότητας, το οικονομικό έτος 2005-2006. Τα αναγκαία βήμα, στον τομέα αυτό, είναι:

- Η διαμόρφωση επίσημων συνδέσμων μεταξύ των τομέων της δημόσιας διοίκησης, κυρίως των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας, με στόχο τη χάραξη συνολικής στρατηγικής. Συνεργασία αυτού του είδους υπάρχει ήδη σε αρκετές χώρες, όπως στη Γαλλία, στις Κάτω Χώρες, στη Φινλανδία, στη Νορβηγία και προσφάτως στη Λιθουανία.
- Η ανάπτυξη των επιχειρηματικών δεξιοτήτων και στάσεων που θα αναγνωρίζεται ρητά ως χωριστός στόχος στο εθνικό πρόγραμμα σπουδών των σχολείων γενικής και επαγγελματικής κατεύθυνσης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Γενικές γνώσεις σχετικά με τις επιχειρήσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα πρέπει να διδάσκονται σε όλα τα σχολικά επίπεδα. Συγκεκριμένα, ειδικές ενότητες σχετικές με τις επιχειρήσεις θα πρέπει να αποτελέσουν ουσιαστικό συστατικό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στα κολέγια και τα πανεπιστήμια .
- Στις περιπτώσεις που τα σχολεία έχουν μεγάλο βαθμό αυτονομίας, συνιστάται η υποστήριξή τους στην εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα. Η ανεπαρκής παροχή ειδικευμένης κατάρτισης στο διδακτικό προσωπικό εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Ενδιαφέρουσες εξελίξεις εντοπίζονται στις Κάτω Χώρες, όπου η κυβέρνηση υποστηρίζει πρότυπα

προγράμματα σε σχολεία και διαδίδει την ορθή πρακτική, αλλά και στο Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο διαθέτει «ανιχνευτές επιχειρηματικής εκπαίδευσης».

- Τα προγράμματα που βασίζονται στη διοίκηση πολύ μικρών εταιριών ή εικονικών επιχειρήσεων από σπουδαστές, πρέπει να αναγνωριστούν και να υποστηριχτούν από τις εκπαιδευτικές αρχές, αλλά και να ενσωματωθούν πληρέστερα στο προγράμματα σπουδών δεδομένου ότι παρέχουν επιμελώς δοκιμασμένες μεθοδολογίες που μπορούν να προσαρμοστούν στις τοπικές συνθήκες. Περίπου 600.000 σπουδαστές στην Ευρώπη συμμετέχουν κάθε χρόνο σε εικονικές επιχειρήσεις που διοικούν οι ίδιοι. Σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, διάφορες μη κυβερνητικές οργανώσεις προωθούν προγράμματα που βασίζονται σε αυτές τις μεθοδολογίες, και σε πολλές περιπτώσεις στο πλαίσιο δικτύων όπως το Junior Achievement- Young Enterprise, European (επιχειρήσεις πρακτικής εξάσκησης) και το JADE.

- Στην Αυστρία, με τη χρηματοδοτική στήριξη του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας και του Αυστριακού Οικονομικού Επιμελητηρίου, διοργανώθηκε τον Ιούλιο του 2006 η πρώτη “Kinder Business Week” (Εβδομάδα Επιχειρηματικότητας για Παιδιά) κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών: Πενήντα επιχειρηματίες από διαφορετικούς κλάδους μετέδωσαν την επαγγελματική τους εμπειρία σε παιδιά ηλικίας 8-13 ετών στο πλαίσιο διαλέξεων και εργαστηρίων. Στόχος των εργαστηρίων ήταν η ανάπτυξη ουσιαστικού διαλόγου με τα παιδιά, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανταλλαγή απόψεων.

- Σε μερικές χώρες χρειάζεται ακόμη να ενταθεί η ευαισθητοποίηση για τη σημασία της διδασκαλίας της επιχειρηματικότητας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η χάραξη περαιτέρω μέτρων πολιτικής χρειάζεται ιδιαίτερα στην Κύπρο, στην Ουγγαρία και τη Σλοβακία. Στην Πορτογαλία δεν υπάρχουν δημόσιες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στα σχολεία.

- Αντίθετα, στην Ελλάδα καταβάλλονται αρκετές προσπάθειες. Παλαιότερα, οι πρωτοβουλίες της κυβέρνησης περιορίζονταν στη δευτεροβάθμια τεχνική εκπαίδευση. Σήμερα, στην Ελλάδα αρμόδιο για την υλοποίηση του τομέα «Εκπαίδευση και κατάρτιση στην Επιχειρηματικότητα» είναι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων το οποίο στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ που υλοποιεί το μέτρο 3.1 «Ενθάρρυνση Επιχειρηματικής Δράσεις και Καινοτομικών Εφαρμογών».

Στόχος του παραπάνω μέτρου είναι η ενθάρρυνση των νέων να στραφούν προς την αυτοαπασχόληση μέσα από την ίδρυση υγιών επιχειρηματικών μονάδων, η προσφορά των κατάλληλων γνώσεων στους νέους για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και η στήριξη τους προς αυτές τις κατευθύνσεις. Η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης υλοποιείται μέσω των Γραφείων Διασύνδεσης, των θυρίδων επιχειρηματικότητας και των Κέντρων Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ.

Οι παρεμβάσεις για την προώθηση της επιχειρηματικότητας εφαρμόζονται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με μορφές αντίστοιχες των ομάδων-στόχου. Πιο συγκεκριμένα:

- Όσον αφορά τους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Ενιαίου Λυκείου και ΤΕΕ), προβλέπεται η εκτέλεση σχετικών Πράξεων, που λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών καλλιεργώντας γενικότερα την έννοια του «επιχειρείν» και παράλληλα την εξειδικευμένη γνώση και τις δεξιότητες που σχετίζονται με την οργάνωση της επιχειρηματικής δράσης.
- Όσον αφορά την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, οι παρεμβάσεις αφορούν τη δημιουργία επιχειρήσεων από σπουδαστές και αποφοίτους των δημοσίων ΙΕΚ και των λοιπών σχολών αρχικής

επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι επιχειρήσεις, που θα ιδρυθούν, θα μπορούν να παράγουν προϊόντα ή/και να παρέχουν υπηρεσίες. Οι πελάτες τους θα είναι είτε οι τελικοί καταναλωτές ή άλλες επιχειρήσεις. Η άμεση στήριξη των επιχειρήσεων με κεφάλαια που απαιτούνται για την ίδρυση και αρχική λειτουργία τους μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω των άλλων επιχειρησιακών σχεδίων, κυρίως του Υπουργείου Ανάπτυξης. Σημειώνεται ότι, για εξοπλισμό που αφορά την αγορά Η/Υ και τη σύνδεση με διαδίκτυο ο ΕΟΜΜΕΧ έχει ήδη εξαγγείλει τη χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων. Επίσης, επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών μπορούν να απευθύνονται για στέγαση στα Τεχνολογικά Πάρκα. Για να ενισχυθεί πληρέστερα, η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης και των καινοτομικών εφαρμογών των σπουδαστών και αποφοίτων δημοσίων ΙΕΚ και των λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, χρειάζεται να παραχθεί κατάλληλο υποστηρικτικό υλικό και να υπάρξουν δομές, με αντικείμενο την ενθάρρυνση και στήριξη των νέων, που θέλουν να αρχίσουν επιχειρηματική δραστηριότητα. Οι δομές που θα δημιουργηθούν θα είναι ανοικτές και προσπελάσιμες από κάθε ενδιαφερόμενο νέο επιχειρηματία.

- Όσον αφορά τους σπουδαστές και τους αποφοίτους της Δευτεροβάθμιας καθώς και της ανώτατης εκπαίδευσης, τους δίνεται η δυνατότητα να εκφράσουν τις επιχειρηματικές τους προθέσεις με την βοήθεια των υποστηρικτικών υπηρεσιών και των δομών, οι οποίες προσφέρονται μέσω των Κέντρων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΚΕ-ΣΥΠ), των Κέντρων Σύνδεσης με την αγορά εργασίας και των Γραφείων Διασύνδεσης. Επίσης, προσφέρονται μαθήματα επιχειρηματικότητας για την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων. Ειδικότερα, έχουν ενταχθεί μαθήματα επιχειρηματικότητας σε 28 Πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας εδώ και πέντε χρόνια.
- **Κέντρο Επιχειρηματικών Σπουδών στα ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Καβάλας και Σερρών**

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης στην Επιχειρηματικότητα χρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κατά 25% από Εθνικούς Πόρους. Οργανώνεται και εκτελείται από κοινού με το ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, που είναι επικεφαλής της κοινοπραξίας και το ΑΤΕΙ Καβάλας και Σερρών. Το εκπαιδευτικό υλικό προετοιμάζεται από πέντε καθηγητές του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης και αποτελεί τη βάση διδασκαλίας για τα ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Καβάλας και Σερρών.

Απευθύνεται σε σπουδαστές των Τμημάτων της ΣΤΕΦ και της ΣΔΟ. Ανήκει στα “Προαιρετικά” μαθήματα του ατομικού προγράμματος σπουδών, από τα οποία οι σπουδαστές επιλέγουν μαθήματα Διοίκησης - Οικονομίας - Νομικά - Ανθρωπιστικών σπουδών, απαραίτητα για τη λήψη πτυχίου. Στόχος των μαθημάτων είναι να εφοδιάσει τους σπουδαστές με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που θα τους καταστήσουν ικανούς να ξεκινήσουν δική τους επιχειρηματική δραστηριότητα, είτε ως αυτο-απασχολούμενοι (δικό τους γραφείο) ή δική τους ατομική επιχείρηση ή και μαζί με άλλους μια εταιρία.

2.3.2. Φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν κατάλληλα μέτρα ώστε να μειωθεί σημαντικά ο μέσος χρόνος που απαιτείται για τη σύσταση μιας επιχείρησης, ιδίως μικρής ή μεσαίας. Το κόστος τη εκκίνησης των επιχειρήσεων θα πρέπει να συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο ανταγωνιστικών στον κόσμο. Ειδικά οι χώρες με τις πιο χρονοβόρες και τις πιο πολύπλοκες διαδικασίες για τη σύσταση νέων εταιριών θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να πλησιάσουν το επίπεδο των ταχύτερων χώρων. Συγκεκριμένα, προσφεύγοντας με ηλεκτρονική, απευθείας σύνδεση, το κόστος και η διάρκεια της διαδικασίας καταχώρισης θα μειωθούν.

Σύμφωνα, λοιπόν, με ένα από τα συμπεράσματα του Εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2006, η διευκόλυνση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μέσω της ταχύτερης, απλούστευσης και λιγότερο δαπανηρής διαδικασίας που απαιτείται για τη σύσταση μιας εταιρίας, προωθείται τελευταία όλο και περισσότερο.

Τα κράτη μέλη πρέπει να δημιουργήσουν μία «μονοθυριδική» (one-stop shop) πρόσβαση ή ρύθμιση ισοδύναμου αποτελέσματος για τη σύσταση εταιρίας με ταχύ και απλό τρόπο. Να ληφθούν, δηλαδή, τα κατάλληλα μέτρα ώστε να καταστεί δυνατή η σύσταση εταιρίας εντός μιας βδομάδας σε οποιοδήποτε σημείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ορθές πρακτικές για ταχύτερη, απλούστερη και λιγότερο δαπανηρή διαδικασία εκκίνησης, με ιδιαίτερη έμφαση σε μέτρα που διευκολύνουν τη σύσταση νέων επιχειρήσεων μέσω της συγκέντρωσης των διαδικασιών αυτών σ' ένα ενιαίο σημείο εξυπηρέτησης (**αρχή της «μονοθυριδικής» πρόσβασης**) και, γενικά, σε μέτρα που επιταχύνουν και, κατά συνέπεια, προωθούν τη σύσταση νέων επιχειρήσεων, είναι οι εξής:

- **Εργαλείο για τη οργάνωση νεοσύστατης επιχείρησης**

Πρόκειται για μία δωρεάν υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης, η οποία ιδρύθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ο χρήστης άπαντα ηλεκτρονικά ορισμένες ερωτήσεις για την επιχειρηματική ιδέα και αφού ολοκληρώσει, λαμβάνει έναν εξατομικευμένο κατάλογο με όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για τη σύσταση μιας νεοσύστατης επιχείρησης, όπως, σύνταξη επιχειρηματικού σχεδίου, σχεδιασμός ταμειακών ροών, ασφάλιση της επιχείρησης, δημιουργία συστήματος καταχώρισης προσωπικού. Μόλις ο χρήστης επιλέξει ένα θέμα που επιθυμεί να επεξεργαστεί αποκτά πρόσβαση σε σχετική βιβλιοθήκη πληροφοριών την οποία δημιουργεί και διαχειρίζεται ο σύνδεσμος businesslink.gov.uk. Το εργαλείο καλύπτει όλες τις ανάγκες μίας νεοσύστατης επιχείρησης, π.χ., φορολογικά και νομικά θέματα, προγραμματισμός, εμπορία.

Η διαδικασία αυτή έχει ως **στόχο** τη μείωση του κόστους κυρίως μια μικρής επιχείρησης και την παροχή βοήθειας έτσι ώστε οι επιχειρηματίες να συμμορφώνονται με την ισχύουσα νομοθεσία.

- **Διαδικτυακό εργαλείο για την παροχή εξατομικευμένων καταλόγων ρυθμίσεων και πληροφοριών**

Σύμφωνα με το μέτρο αυτό, οι επιχειρηματίες μπορούν να λαμβάνουν εξατομικευμένο κατάλογο ρυθμίσεων και πληροφοριών με όσο προγραμματίζουν για την επιχείρησή τους. Ο κατάλογος αυτός περιέχει συνδέσμους παροχής σχετικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών π.χ. ηλεκτρονική καταχώριση εταιριών. Επίσης, οι επιχειρηματίες απαντούν σε ερωτήσεις σχετικά με το επιχειρηματικό σχέδιο τους και

έτσι δημιουργείται ο κατάλογος που τους στέλνεται ηλεκτρονικά. Καλύπτει τρεις επιχειρηματικούς τομείς: ηλεκτρονικό εμπόριο, ταξί, ξενοδοχεία και εστιατόρια δηλαδή τομείς που διέπονται από πολλές ρυθμίσεις. **Στόχος** της πρακτικής αυτής είναι εξοικονόμηση χρόνου και προσπάθειας για τους επιχειρηματίες που συστήνουν μια νέα επιχείρηση σε τομείς που διέπονται από πολλές ρυθμίσεις. Η εν λόγω πρακτική εφαρμόζεται στη Σουηδία, από το 2006 και εμπνεύστηκε από το business link του Λονδίνου.

- **Υπηρεσία για τη σύσταση νέων επιχειρήσεων**

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Βιέννης δημιούργησε μια δικτυακή πύλη για τη σύσταση νέων επιχειρήσεων, η οποία παρέχει γενικές πληροφορίες για το πώς δημιουργείται μια επιχείρηση (π.χ. οδηγίες για τη δημιουργία μιας επιχείρησης και σχετικό οδηγό, υπό μορφή φυλλαδίου, για τις αρμόδιες αρχές, δωρεάν ενημερωτικά εργαστήρια σχετικά με τον νόμο για τη βιοτεχνία, το εμπόριο, τις υπηρεσίες και τη βιομηχανία, το εταιρικό δίκαιο κλπ). Δεδομένου ότι κάθε επιχείρηση αντιμετωπίζει, στο στάδιο εκκίνησής της, ιδιαίτερα προβλήματα, η πύλη παρέχει επίσης δωρεάν, εξατομικευμένες συμβουλές.

Στόχος είναι η εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος (υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης για όλες τις νεοσύστατες επιχειρήσεις), η άρση διοικητικών εμποδίων, η νομική ασφάλεια για τους νέους επιχειρηματίες και η δωρεάν παροχή συμβουλών νομικού και χρηματοοικονομικού χαρακτήρα από ανεξάρτητους φορείς. Το μέτρο εφαρμόζεται από το 1999. Μάλιστα, από τις 8.683 επιχειρήσεις που ιδρύθηκαν στη Βιέννη το 2005, οι 5.926 καταχωρίστηκαν σε απευθείας σύνδεση.

- **Ταχύτερη εκκίνηση**

Από το 2007, στην Εσθονία, παρέχεται η δυνατότητα εγγραφής των εταιριών στο εμπορικό μητρώο μέσω Διαδικτύου. Η διαδικασία αυτή διαρκεί μια με δύο ώρες και δεν είναι απαραίτητη η συμμετοχή του συμβολαιογράφου. Τη διαδικασία αυτή μπορούν να τη χρησιμοποιήσουν οι μονοπρόσωπες εταιρίες, οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, οι ομόρρυθμες και οι ετερόρρυθμες εταιρίες. Όλα τα απαραίτητα έγγραφα συμπεριλαμβανομένου και της αίτησης καταχώρησης υποβάλλονται στο τμήμα μητρώου ενός δικαστηρίου ηλεκτρονικά. Επίσης και το καταστατικό της ΕΠΕ θα αντικατασταθεί από ειδικό τύπο συστατικής πράξης που προβλέπεται από τη νομοθεσία. Το σύστημα πληροφοριών επαληθεύει αυτομάτως τα υποβαλλόμενα δεδομένα και έγγραφα. Στο μέλλον, θα επεκταθούν ακόμη περισσότερο οι δυνατότητες χρησιμοποίησης της συνοπτικής διαδικασίας. Από το 2007, τα τέλη για τις δραστηριότητες που αφορούν το εμπορικό μητρώο μειώνονται επίσης κατά δύομισι φορές. **Στόχος** του προγράμματος αυτού είναι να συμβάλει στη μείωση της γραφειοκρατίας και να απλοποιήσει τη διαδικασία σύστασης μιας εταιρίας.

- **Κέντρο εξυπηρέτησης νέων επιχειρήσεων**

Το Μάρτιο του 2005, δημιουργήθηκε στην Καρλσρούη το STARTER-CENTER, ένα κέντρο ενιαίας εξυπηρέτησης που βοηθά τις μικρές επιχειρήσεις κατά τη διεκπεραίωση των διατυπώσεων έναρξης λειτουργίας τους παρακάμπτοντας τη γραφειοκρατία. Το κέντρο βασίζεται σε βάση δεδομένων κατά παραγγελία και σε απευθείας σύνδεση, που επιτρέπει στους νέους επιχειρηματίες να διεκπεραιώνουν

ηλεκτρονικά τις διατυπώσεις. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώνουν ηλεκτρονικά όλα τα έντυπα, σε απευθείας σύνδεση χωρίς διακοπές στη ροή των δεδομένων.

- **Σύσταση επιχείρησης με απευθείας σύνδεση**

Από το 2006, στην Πορτογαλία είναι δυνατή η δημιουργία εταιρίας, σε οποιοδήποτε σημείο με τη βοήθεια υπολογιστή, αρκεί να είναι συνδεδεμένος με το Διαδίκτυο. Προϋποθέτει, βέβαια, τη μεσολάβηση ενός προσώπου (δικηγόρου ή συμβολαιογράφου) που διαθέτει ψηφιακό πιστοποιητικό, έτσι ώστε να αναγνωρίζεται από το σύστημα. Να διευκολυνθεί η πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες σε απευθείας σύνδεση, με σκοπό την αντιμετώπιση όλων των αναγκών που σχετίζονται με τη λειτουργία της επιχείρησης. Η σύσταση της επιχείρησης αποτελεί το πρώτο στάδιο. Η υλοποίηση των επόμενων σταδίων του κύκλου της επιχείρησης (αδειοδότηση της δραστηριότητας, εξαγωγές, γενικές πληροφορίες και παύση της λειτουργίας της) βρίσκεται σε εξέλιξη.

- **Δημιουργία υπηρεσιών για ευκολότερη και ταχύτερη εκκίνηση των ΜΜΕ**

Στη χώρα μας, από το 2006, προσφέρονται υπηρεσίες ενιαίας εξυπηρέτησης. Υπηρεσίες ενιαίας εξυπηρέτησης, σε νομαρχιακό επίπεδο, για την εκκίνηση και τη λειτουργία μεταποιητικών επιχειρήσεων, που εξασφαλίζουν: την παροχή πληροφοριών για τη σύσταση βιομηχανικής επιχείρησης, τα απαραίτητα έγγραφα, τις διοικητικές διαδικασίες, τα κίνητρα και τα προγράμματα χρηματοδότησης, τη συγκέντρωση όλων των εγγράφων που είναι απαραίτητα για την έκδοση άδειας σύστασης επιχείρησης. Τον συντονισμό όλων των αρχών ώστε να θέσουν στη διάθεση του επενδυτή όλες τις απαραίτητες διοικητικές αποφάσεις που είναι απαραίτητο να γνωρίζει σχετικά με τη σύσταση επιχείρησης, τη χορήγηση άδειας σύστασης, την παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων της και τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας.

Στόχος της πρακτικής αυτής είναι η μείωση του χρόνου και των δαπανών που απαιτούνται για την εκκίνηση και τη λειτουργία μιας επιχείρησης, απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, παροχή στον επενδυτικό φορέα όλων των απαραίτητων πληροφοριών σχετικά με τη σύσταση, ανάπτυξη και λειτουργία της επιχείρησης και τέλος συντονισμός όλων των αρχών. Αναμένεται, έτσι, η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις, η ενθάρρυνση της σύστασης νέων επιχειρήσεων, η προσέλκυση ξένου συναλλάγματος και η καλύτερη αξιοποίηση των προγραμμάτων χρηματοδότησης και των κινήτρων για τις επιχειρήσεις. Το μέτρο απευθύνεται, κυρίως, στις ΜΜΕ βιομηχανικές επιχειρήσεις.

- **Attiva - Διαδικτυακή και τηλεφωνική υπηρεσία παροχής πολυγλωσσικών πληροφοριών και συμβουλών σε νεοσύστατες επιχειρήσεις**

Η υπηρεσία Attiva είναι μια πολυγλωσσική υπηρεσία για μετανάστες που επιθυμούν να ξεκινήσουν δική τους επιχειρηματική δραστηριότητα στη Σουηδία. Ο δικτυακός τόπος περιλαμβάνει μαθήματα με θέμα την επιχειρηματικότητα, καταλόγους με πληροφορίες σχετικά με διάφορους κλάδους δραστηριοτήτων, επιχειρηματικά σχέδια, προϋπολογισμούς καθώς και έντυπα αιτήσεων χρηματοδότησης, όλα διαθέσιμα στις συνηθέστερες γλώσσες των μεταναστών,

δηλαδή αραβικά, τουρκικά, ρωσικά, βοσνιακά, κροατικά, σομαλικά και αγγλικά. Η υπηρεσία Attiva αποτελεί επίσης μια βάση δεδομένων για τους νέους επιχειρηματίες μέσω της οποίας μπορούν να συμβουλευθούν στη μητρική τους γλώσσα συμβούλους επιχειρήσεων που καλύπτουν συνολικά εννέα γλώσσες. **Στόχος** είναι η διευκόλυνση των μεταναστών που επιθυμούν να ιδρύσουν δική τους επιχείρηση, η πληροφόρηση των επιχειρηματιών που εγκαθίστανται ή πρόκειται να εγκατασταθούν στη Σουηδία σχετικά με τους όρους που ισχύουν στη χώρα αυτή, αλλά και το υψηλότερο ποσοστό επιβίωσης για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις.

- **Διευκόλυνση διοικητικών διατυπώσεων**

Στην Τσεχία, από το 2004, δημιουργήθηκαν ενιαία κέντρα καταχώρισης των επιχειρήσεων. Οι υπάλληλοι του γραφείου χορήγησης εμπορικών αδειών εκπαιδεύτηκαν ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν τις πιο πρόσφατες πληροφορίες. Το 2006 άρχισαν να εφαρμόζονται οι νομοθετικές προτάσεις και να χρησιμοποιείται το έντυπο ενιαίας καταχώρισης. Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι:

- Η εκπόνηση ενιαίου εντύπου καταχώρισης για όλες τις επιχειρήσεις.
- Η απλούστευση της διαδικασίας έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης.
- Η εξασφάλιση αποτελεσματικής υπηρεσίας παροχής πληροφοριών.

- **Υπηρεσίες στήριξης των ΜΜΕ σε τοπικό επίπεδο μέσω κέντρων ενιαίας εξυπηρέτησης (VEM)**

Στη Σλοβενία, από το 2005, παρέχονται υπηρεσίες στήριξης μέσω ενός κέντρου ενιαίας εξυπηρέτησης (VEM) για τωρινούς και μελλοντικούς επιχειρηματίες σε τοπικό επίπεδο. Η παραπάνω πρακτική περιλαμβάνει:

1. Δημιουργία ενός ποιοτικού δικτύου τοπικών κέντρων πληροφόρησης (VEM), το οποίο θα παρέχει κάλυψη και προσβασιμότητα εθνικής εμβέλειας. Μέχρι στιγμής, έχουν δημιουργηθεί 32 κέντρα VEM.
2. Κατάρτιση συμβούλων για την παροχή βασικών υπηρεσιών στήριξης σε διάφορους τομείς: διάγνωση και γενικές συμβουλές, καταχώριση των μονοπρόσωπων επιχειρήσεων καθώς και εταιρειών (στο μέλλον), αλλαγή καθεστώτος και ενημερωτικές δραστηριότητες.
3. Συμμετοχή σε δραστηριότητες ενίσχυσης του επιχειρηματικού πνεύματος και προώθησης της επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο.

Τα κέντρα εξυπηρέτησης έχουν ως στόχο την προώθηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών, την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών στήριξης σε ένα και το αυτό κέντρο και τη διεκπεραίωση της καταχώρισης μιας επιχείρησης σε ένα μόνο κέντρο (φθηνότερα και ταχύτερα).

2.3.3. Καλύτερη νομοθεσία και ρυθμίσεις

Είναι απαραίτητο, όποτε βέβαια είναι δυνατό, οι εθνικοί και κοινοτικοί κανόνες να απλοποιηθούν. Οι κυβερνήσεις πρέπει να χρησιμοποιούν φιλικά προς τους χρήστες-επιχειρηματίες διοικητικά έγγραφα και διαδικασίες και να εξαιρεθούν οι ΜΜΕ από ορισμένες υποχρεώσεις κανονιστικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να απλουστεύσει τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, έτσι ώστε να μειωθεί ο φόρτος συμμόρφωσης για τις ΜΜΕ. Εντούτοις, λίγες μόνο χώρες επιτρέπουν εξαιρέσεις αυτού του είδους.

Αρκετές χώρες ξεκίνησαν εκτεταμένα προγράμματα για τη βελτίωση του κανονιστικού περιβάλλοντος των επιχειρήσεων, και σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη η εκτίμηση του αντίκτυπου συνιστά πρωτεύουσα θέση στην πολιτική ατζέντα. Σε μεγάλο αριθμό κρατών μελών, οι εκτιμήσεις του αντίκτυπου αποτελούν ήδη αναπόσπαστο μέρος της προπαρασκευής νέων νομοθετημάτων. Στην πράξη, ωστόσο, είναι δύσκολο να εξασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα χρησιμοποιούνται όντως για τη βελτίωση των προτάσεων, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να μετατραπεί η εκτίμηση σε τυπική διαδικασία

Όμως, οι δυσανάλογα αρνητικές επιπτώσεις για τις μικρές επιχειρήσεις σπανίως αποτελούν αντικείμενο εκτίμησης. Μόνο επτά χώρες πραγματοποιούν δοκιμές για τον αντίκτυπο στις μικρές επιχειρήσεις. Οι Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο πρωτοστατούν στη διενέργεια εκτιμήσεων του αντίκτυπου από σχετικές ρυθμίσεις. Αξιόλογη πρόοδος έχει σημειωθεί επίσης στην Πολωνία. Συνιστάται, ωστόσο, σε όλα τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν τις εκτιμήσεις αντίκτυπου ως πρότυπο εργαλείο για να βελτιώσουν την ποιότητα των ρυθμίσεων και να αφαιρέσουν τον διοικητικό φόρτο.

Ορθές πρακτικές που έχουν εντοπιστεί στον τομέα αυτό είναι οι ακόλουθες:

- **Νομοθεσία περί πτώχευσεων**

Οι υπερβολικά αυστηρές νομικές συνέπειες της πτώχευσης μπορεί να παρεμποδίσουν την επιχειρηματικότητα. Οι χρονοβόρες και δαπανηρές διαδικασίες πτώχευσης πρέπει να αναθεωρηθούν ή να δώσουν τη θέση τους σε νέους νόμους που θα στοχεύουν στις ταχείες, χαμηλού κόστους, προσιτές, βελτιωμένες και προβλέψιμες διαδικασίες.

Κατά τη διάρκεια του 2005, τα μισά κράτη μέλη αναθεώρησαν την εθνική τους νομοθεσία περί πτώχευσεων ή ξεκίνησαν τη σχετική διαδικασία (το 2007 έγινε αναθεώρηση των διατάξεων περί πτώχευσης και στην Ελλάδα). Ενδιαφέρον παράδειγμα είναι η Ισπανία, η οποία βελτίωσε ουσιωδώς την περί αφερεγγυότητας νομοθεσία της. Όσον αφορά τις διαδικασίες εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης που στοχεύουν στην επιβίωση και τη συνέχιση λειτουργίας βιώσιμων επιχειρήσεων, δεν υπάρχουν σε όλες τις χώρες, ενώ και εκεί που υπάρχουν συνήθως χρειάζονται βελτίωση. Ο νέος γαλλικός νόμος περί εξυγίανσης επιχειρήσεων, που στοχεύει στον έγκαιρο εντοπισμό των οικονομικών δυσχερειών και προωθεί τη δεύτερη ευκαιρία, καθώς και το ολλανδικό πρόγραμμα για αναδιαπραγμάτευση χρεών για επιχειρηματίες, που στοχεύει στον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης των οφειλών, αποτελούν πρόσφατες και πολλά υποσχόμενες εξελίξεις. Για να αυξηθούν οι πιθανότητες εξυγίανσης, πρέπει να παρέχονται στους επιχειρηματίες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, συμβουλές με χαμηλό κόστος – όπως συμβαίνει στο Κέντρο αντιμετώπισης δυσχερειών για αυτοαπασχολούμενους και μικρές επιχειρήσεις στην περιφέρεια Βρυξελλών. Επίσης, η στάση των δημοσίων αρχών απέναντι στη πτώχευση πρέπει γενικά να είναι περισσότερο διορατική ώστε να ενθαρρύνεται η προληπτική δράση παρά να επιβάλλονται ποινικές ρήτρες για καθυστέρηση εργασιών.

- **Απλουστευμένη παροχή διοικητικών υπηρεσιών με γνώμονα τον πελάτη**

Για να διευκολυνθεί η παροχή διοικητικών υπηρεσιών σε επιχειρήσεις και πολίτες και να βελτιωθεί η ποιότητα αυτών, εκδόθηκε, στη Βουλγαρία, το Διάταγμα περί των γενικών κανόνων οργάνωσης της παροχής διοικητικών υπηρεσιών. Το

διάταγμα καθιέρωσε μεταξύ άλλων τις εξής υποχρεωτικές αρχές: Ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες και πληροφορίες, πολλαπλοί τρόποι πρόσβασης, συντονισμός και διασύνδεση όλων των παραγόντων που συμμετέχουν στη βελτίωση της παροχής διοικητικών υπηρεσιών, ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η εφαρμογή της αρχής ενιαίας εξυπηρέτησης είναι υποχρεωτική: οι διοικητικές υπηρεσίες οφείλουν να παρέχουν στους χρήστες όλα τα αναγκαία έγγραφα ακόμη και αυτά που εκδίδουν άλλες διοικήσεις.

- **Παροχή ενιαίας εξυπηρέτησης για τις διοικητικές διατυπώσεις που υποχρεούνται να διεκπεραιώνουν οι βιοτεχνίες που ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες**

Στην Αυστρία, παρέχεται ενιαία εξυπηρέτηση (Austria service) σε επιχειρήσεις μέλη του εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου, όπως παροχή πληροφοριών και εξατομικευμένων συμβουλών, εποπτεία και βοήθεια για την υποβολή αιτήσεων έκδοσης ευρωπαϊκών βεβαιώσεων για τα προσόντα και την επαγγελματική πείρα. Οι βιοτεχνίες απευθύνονται σε μία μόνο υπηρεσία για να ζητήσουν συμβουλές, πληροφορίες για διάφορα θέματα (δίκαιο, διατυπώσεις). **Στόχος** είναι να διευκολυνθεί η διασυνοριακή παροχή πληροφοριών στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά και να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να τηρούν την πληθώρα κανόνων και κανονισμών.

- **Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών στην Ελλάδα (υπηρεσίες που προσφέρουν σε πολίτες και ΜΜΕ)**

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων «Κοινωνία της Πληροφορίας», «Πολιτεία» και «ΑΣΤΕΡΙΑΣ». Τα πρώτα άρχισαν να λειτουργούν στις 3-7-2001, ενώ σήμερα, είναι εξοπλισμένα και σε πλήρη λειτουργία 1.014 ΚΕΠ (με προοπτική να φτάσουν τα 1.054) τα οποία εξυπηρετούν περίπου 50.000 πολίτες που τα επισκέπτονται καθημερινά ανά τη χώρα. Η λειτουργία τους στηρίζεται στην οργάνωση, ανανέωση και εμπλουτισμό της υπάρχουσας δημόσιας πληροφορίας σε ψηφιακή μορφή, ώστε να επιτρέπεται η περαιτέρω ταξινόμησή της σε δικτυωμένες και υποστηριζόμενες βάσεις δεδομένων, προσπελάσιμες μέσω διαδικτύου.

Τα ΚΕΠ λειτουργούν βάσει της αρχής της ολοκληρωμένης εξυπηρέτησης του πολίτη από μία θέση εργασίας (one stop shop), παρέχοντας:

- ενημέρωση για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων,
- διεκπεραίωση, προμηθεύοντας δηλαδή στους ενδιαφερόμενους τα κατάλληλα έντυπα αιτήσεων και αναζητώντας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ενώ τελικώς τα έγγραφα είτε παραλαμβάνονται από τα ΚΕΠ είτε αποστέλλονται επί αντικαταβολή
- άλλες υπηρεσίες, όπως επικύρωση αντιγράφων, χορήγηση παραβόλων και φορολογικής ενημερότητας και ηλεκτρονική υποβολή φορολογικών δηλώσεων μέσω TAXIS, ΦΕΚ, πληροφορίες για προκηρύξεις, θέματα κοινωνικής πρόνοιας, υγειονομικά, μεταφορών-επικοινωνιών, αρμοδιότητας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, κλπ.

Οι τουλάχιστον 855 πιστοποιημένες διαδικασίες που διεκπεραιώνονται συνοδεύονται από αντίστοιχα έντυπα, που διατίθενται και μέσω διαδικτύου (www.kep.gov.gr), ώστε οι πολίτες να μπορούν να τα προμηθευτούν, χωρίς να

χρειάζεται να επισκεφθούν την αρμόδια υπηρεσία ή κάποιο ΚΕΠ. Η πρωτοτυπία των ΚΕΠ έγκειται στη μεθοδολογία υλοποίησής τους: η βασική ιδέα συμπυκνώνεται στο σύνθημα «διακινούνται τα έγγραφα και όχι οι πολίτες», ενώ προωθούν το μοντέλο διοίκησης ολοκληρωμένων διοικητικών συναλλαγών από μία θέση εργασίας (one stop shop).

Απώτερος στόχος των ΚΕΠ είναι η προαγωγή της κοινωνίας της γνώσης, με την παροχή του τέταρτου επιπέδου e-government, δηλαδή πλήρους ηλεκτρονικής και ασφαλούς ολοκλήρωσης συναλλαγών μέσω διαδικτύου με ηλεκτρονική συμπλήρωση και αποστολή αίτησης και επιστροφή στον πολίτη του τελικού προϊόντος.

2.3.4. Διαθεσιμότητα Δεξιοτήτων

Οι περισσότερες χώρες παρακολουθούν τις τρέχουσες και τις μελλοντικές ανάγκες σε δεξιότητες με ολοένα και πιο συστηματικές διαδικασίες και σε συνεργασία με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως είναι ο επιχειρηματικός κόσμος, οι κοινωνικοί εταίροι, οι περιφερειακές και κλαδικές οργανώσεις. Χάρη σ' αυτή την τακτική παρακολούθηση των δεξιοτήτων, τα κράτη μέλη αναθεωρούν σταδιακά τις πολιτικές τους για την εκπαίδευση και την κατάρτιση και τις προσαρμόζουν καλύτερα στις τρέχουσες και στις προβλεπόμενες διαρθρωτικές αλλαγές στην αγορά εργασίας, προκειμένου να παρέχεται δια βίου επιμόρφωση και παροχή συμβουλών. Η συμμετοχή όλων των εταίρων και ιδίως των επιχειρήσεων στη διαμόρφωση και τον καθορισμό της ύλης των μαθημάτων της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης πρέπει να συνεχιστεί και να ενταθεί. Τα συστήματα μαθητείας πρέπει να ανανεώνονται και να γίνονται ελκυστικότερα, η τεχνική εκπαίδευση να αναγνωρίζεται επισήμως σε ολοένα μεγαλύτερο βαθμό, να εισάγονται νέες δυνατότητες μάθησης, π.χ. ηλεκτρονική μάθηση και ομαδοποίηση της παρεχόμενης κατάρτισης. Μέτρο για την βελτίωση της εικόνας ορισμένων επαγγελμάτων συνιστά η παρακολούθηση των δεξιοτήτων σε ομοσπονδιακό και περιφερειακό επίπεδο προκειμένου να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη κινητικότητα ανάμεσα στις περιφέρειες των χωρών. Άλλες πρακτικές είναι οι εξής:

- **Flying Start (Ταχεία εκκίνηση)**

Η Flying Start είναι μία ανοικτή δικτυακή κοινότητα, στο Ηνωμένο Βασίλειο, που απευθύνεται σε σπουδαστές και αποφοίτους· τα μέλη της έχουν πρόσβαση σε συμβούλους και εμπειρογνώμονες που μπορούν να βοηθήσουν το ξεκίνημα μιας νέας επιχείρησης. Σε κάθε πανεπιστήμιο του ΗΒ έχει οριστεί υπεύθυνος επικοινωνίας για θέματα επιχειρηματικότητας, ο οποίος λειτουργεί και ως προσωπικός σύμβουλος των φοιτητών και των αποφοίτων. Επίσης, μέσω ημερίδων που διοργανώνονται σε διάφορα σημεία του ΗΒ, οι ενδιαφερόμενοι συμμετέχουν σε εργαστήρια παροχής συμβουλών για το ξεκίνημα μιας επιχείρησης. Τέλος, με τα προγράμματα επιχειρηματικής ετοιμότητας, 12μηνιαίας διάρκειας, οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται για θέματα γενικών επιχειρήσεων, δημιουργικών κλάδων και κοινωνικών επιχειρήσεων. **Στόχος** είναι να ενθαρρυνθούν περισσότεροι απόφοιτοι και σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να δημιουργήσουν μια επιχείρηση ή να στραφούν στην αυτοαπασχόληση.

- **1,2,3,GO**

Το “1,2,3,GO” είναι ένας διαπεριφερειακός διαγωνισμός επιχειρηματικού σχεδίου, που διεξάγεται στο Λουξεμβούργο από το 2000. Παρέχει δωρεάν καθοδήγηση, μέσω ενός διαπεριφερειακού δικτύου 280 εκπαιδευτών, σε νέους επιχειρηματίες με καινοτόμες ιδέες με σκοπό να τους βοηθήσει στην κατάρτιση επιχειρηματικών σχεδίων. Στόχος είναι να μπορούν περισσότεροι επιχειρηματίες με καινοτόμες ιδέες να καταρτίζουν επιτυχημένα επιχειρηματικά σχέδια, βοηθούμενοι από το πολυγλωσσικό μας δίκτυο επαγγελματιών εκπαιδευτών. Μέχρι σήμερα, έχουν δημιουργηθεί 30 περίπου εταιρείες ετησίως στην «ευρύτερη περιφέρεια», 140 θέσεις απασχόλησης ετησίως, 1618 σχέδια καταχωρίστηκαν στο δικτυακό τόπο, 685 σχέδια έγιναν δεκτά για να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό επιχειρηματικού σχεδίου και 169 σχέδια έλαβαν χρηματικό έπαθλο.

- **Δια-βίου Εκπαίδευση**

Η ανάγκη για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση ώθησαν τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν πολιτικές στον τομέα της δια-βίου εκπαίδευσης (ή δια-βίου μάθησης), δηλαδή στη διεύρυνση της μαθησιακής διαδικασίας και στην παροχή εκπαιδευτικών ευκαιριών σε όλη τη διάρκεια της ζωής των ατόμων, μέσω ευέλικτων προγραμμάτων μάθησης σε ένα ευρύτατο φάσμα θεματικών πεδίων, ικανών να ανταποκριθούν και στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Στόχοι της δια-βίου μάθησης είναι η ενεργοποίηση των ατόμων και ομάδων για ατομική και κοινωνική ανάπτυξη, η προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών και η αύξηση των δυνατοτήτων κοινωνικής ένταξης και απασχόλησης. Βασικός σκελετός ενός σύγχρονου συστήματος δια βίου μάθησης είναι η εκπαίδευση ενηλίκων.

Στην Ελλάδα ο δημόσιος φορέας ο οποίος σχεδιάζει και αναλαμβάνει δράσεις στον τομέα αυτό, είναι η Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η Γ.Γ.Ε.Ε. είναι ο επιτελικός φορέας στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων που σχεδιάζει, συντονίζει και υλοποιεί σε εθνικό επίπεδο και στον απόδημο ελληνισμό ενέργειες που αφορούν στη δια-βίου μάθηση όπως:

- Η βασική εκπαίδευση ενηλίκων, δηλαδή η καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού και η συμπλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.
- Η γενική εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων, δηλαδή η παροχή συνεχιζόμενης κατάρτισης, η κατάρτιση και επιμόρφωση ειδικών ομάδων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό, η υλοποίηση προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας καθώς και εκπαίδευσης στον τομέα των νέων τεχνολογιών.
- Η κοινωνικο-πολιτιστική εκπαίδευση και επιμόρφωση που αφορά σε θέματα πολιτισμού, υγείας και περιβάλλοντος καθώς και ενημέρωση για θέματα κοινωνικά, πολιτιστικά και ευρωπαϊκά.
- Η ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και η σύνδεση και συνεργασία με τα σύγχρονα συστήματα ανοιχτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Η εκπαίδευση εκπαιδευτών ενηλίκων.

Τέλος, το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. είναι ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Γ.Ε.Ε.). Βασικός σκοπός του είναι η Τεχνολογική και Επιστημονική υποστήριξη των προγραμμάτων της

Γ.Γ.Ε.Ε. και η υλοποίηση ενεργειών που αφορούν στη δια βίου μάθηση (Φ.Ε.Κ. 90/τ.α'/2-5-2001/ν.2909).

2.3.5. Βελτίωση πρόσβασης σε απευθείας σύνδεση

Η δημόσια διοίκηση των κρατών μελών θα πρέπει να αναπτύξει υπηρεσίες σε απευθείας σύνδεση στο πλαίσιο της σχέσης της με τις επιχειρήσεις. Η χρήση της τεχνολογίας πληροφοριών και ηλεκτρονικής επικοινωνίας από τη δημόσια διοίκηση, σε συνδυασμό με αλλαγές οργανωτικού χαρακτήρα, βελτιώνει την ποιότητα και προσβασιμότητα των δημοσίων υπηρεσιών, ενισχύει τη διαφάνεια και μειώνει τον διοικητικό φόρτο των επιχειρήσεων.

Η δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε συνεργασία με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την παροχή τέτοιου είδους υπηρεσιών περιλαμβάνεται στο “Σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση – Επιτάχυνση της θέσπισης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ευρώπη προς όφελος όλων” που εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2006. Το σχέδιο δράσης θέτει, επί παραδείγματι, ως στόχο για το 2010 τη δυνατότητα 100% ηλεκτρονικής σύναψης δημοσίων συμβάσεων σε όλη την Ευρώπη. Πρόκειται για ένα φιλόδοξο στόχο η υλοποίηση του οποίου θα βελτιώσει τη δυνατότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να συμμετέχουν στις διασυνοριακές δημόσιες συμβάσεις.

Κατά κανόνα, οι επιχειρήσεις θα μπορούν να επικοινωνούν ηλεκτρονικά με τις δημόσιες υπηρεσίες στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- για πληροφόρηση (παροχή πληροφοριών και συμβουλών σε απευθείας σύνδεση)
- για τηλεφόρτωση εντύπων (ηλεκτρονικά)
- για την αποστολή συμπληρωμένων εντύπων (πλήρως ηλεκτρονική επεξεργασία υποθέσεων)
- για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο ενός ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής προσφορών (ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις).

Υπάρχουν αρκετές διαφορές ανάμεσα στις δημόσιες διοικήσεις των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την παροχή ηλεκτρονικών διοικητικών υπηρεσιών στις επιχειρήσεις. Ορισμένες δημόσιες διοικήσεις προσφέρουν κυρίως βασικές υπηρεσίες, όπως παροχή συμβουλών σε απευθείας σύνδεση ή δυνατότητα τηλεφόρτωσης διαφόρων εντύπων. Άλλες ανταποκρίθηκαν στην ανάγκη για μεγαλύτερη τέτοιου είδους πρόσβαση, μετατρέποντας τις δημόσιες υπηρεσίες σε υπηρεσίες πλήρως διαθέσιμες σε ηλεκτρονική μορφή και με υψηλό βαθμό ασφάλειας.

Παρακάτω αναφέρονται μερικά παραδείγματα ορθής κυβερνητικής πρακτικής σε ό,τι αφορά την παροχή ποικίλων ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις.

• Πιστοποίηση ηλεκτρονικής υπογραφής

Η εσθονική νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές υπογραφές επιτρέπει την καθολική εφαρμογή τους σε αντικατάσταση των χειρόγραφων υπογραφών και υποχρεώνει τις δημόσιες υπηρεσίες να αποδέχονται όλα τα ηλεκτρονικά υπογεγραμμένα έγγραφα. Επειδή απαιτείται συχνά να υπάρχει κάποιο χαρακτηριστικό της εταιρείας στο έγγραφο (όπως επιστολόχαρτα με το λογότυπο της εταιρείας). Μπορεί να δημιουργηθεί διαδικτυακή υπηρεσία για την αυτόματη παραγωγή ηλεκτρονικών εγγράφων με ηλεκτρονική σφραγίδα, η οποία εγγυάται τη γνησιότητα και την εγκυρότητα του εγγράφου. Με την πιστοποίηση της ηλεκτρονικής υπογραφής αποδεικνύεται η γνησιότητα και η εγκυρότητα των ηλεκτρονικά υπογεγραμμένων εγγράφων.

- **Πρόγραμμα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (e-government) του βελγικού τομέα κοινωνικών ασφαλίσεων υπέρ των ΜΜΕ**

Οι κοινωνικοί φορείς του Βελγίου προέβησαν στη ριζική αναμόρφωση του υφιστάμενου συστήματος, προκειμένου η συγκέντρωση στοιχείων από τους εργοδότες να πραγματοποιείται μόνο μία φορά. Τα στοιχεία που απαιτούνται από τις υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης για τον υπολογισμό όλων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των παροχών κοινωνικής ασφάλισης, με βάση τις αποδοχές και τον χρόνο εργασίας, συγκεντρώνονται από τους εργοδότες άπαξ σε μια από τις ακόλουθες περιπτώσεις: κατά την έναρξη της σχέσης εργασίας, κατά την τριμηνιαία καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σε περίπτωση κοινωνικού κινδύνου ή κατά τη λήξη της σχέσης εργασίας. Όλοι οι φορείς έχουν πλέον αμοιβαία πρόσβαση στις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων και μπορούν να ανταλλάσσουν δεδομένα με ασφαλή ηλεκτρονικά μέσα.

Το πρόγραμμα αυτό έχει ως αποτέλεσμα την βελτίωση και τη ριζική αναμόρφωση του συστήματος παροχής υπηρεσιών μεταξύ όλων των κοινωνικών φορέων και των εργοδοτών.

Palkka.fi: Salary-on-web

Η Palkka.fi είναι μια υπηρεσία που παρέχεται δωρεάν στο Διαδίκτυο για να βοηθά τους εργοδότες μικρών επιχειρήσεων να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Στη Φινλανδία οι εργοδότες οφείλουν να αφαιρούν ορισμένα ποσά από τον μισθό του προσωπικού τους: εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, ασφαλιστικά τέλη, προκαταβολή φόρου κλπ

Η υπηρεσία αυτή στοχεύει στην παροχή βοήθειας στις ΜΜΕ για να εκπληρώνουν τις διοικητικές τους υποχρεώσεις ως εργοδότες και στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης.

- **Διαδικτυακό περιβάλλον για την καταχώριση εταιρειών- CORE**

Πρόκειται για ένα διαδικτυακό περιβάλλον το οποίο παρέχει, από το 2005, τη δυνατότητα στους πελάτες του Companies Registration Office (Γραφείο Καταχώρισης Εταιρειών), στην Ιρλανδία, να παρακολουθούν τις εταιρείες τους, να λαμβάνουν ειδοποίηση για καταχωρίσεις σε χειρόγραφα/ηλεκτρονικά αρχεία, να τακτοποιούν έγγραφα ηλεκτρονικά, να παραγγέλνουν έγγραφα, να διαχειρίζονται έγγραφα που είναι αρχειοθετημένα σε ηλεκτρονική μορφή, να παραγγέλνουν αντίγραφα πιστοποιητικών και να έχουν πρόσβαση στον κύριο δικτυακό τόπο.

Με το διαδικτυακό αυτό περιβάλλον μπορούν οι χρήστες να διαχειρίζονται σε απευθείας σύνδεση τις υποθέσεις τους σε σχέση με το CRO σε ένα ασφαλές και αποτελεσματικό περιβάλλον.

- **EDM – Ηλεκτρονική Διαχείριση Δεδομένων στους τομείς του Περιβάλλοντος και της Διαχείρισης Αποβλήτων**

Στην Αυστρία, με το πρόγραμμα EDM του υπουργείου Περιβάλλοντος, οι διαδικασίες καταχώρισης και κοινοποίησης αντικαθίστανται από ένα σύστημα ηλεκτρονικής επεξεργασίας και διαβίβασης. Βασικός στόχος είναι η θέσπιση μιας

ενιαίας βάσης δεδομένων για το σύνολο των κυβερνητικών διαδικασιών στους διάφορους τομείς προκειμένου να αποφευχθούν αλληλεπικαλύψεις στη διαχείριση δεδομένων. Η καταχώριση των φορέων συλλογής/επεξεργασίας αποβλήτων, καθώς και των κατασκευαστών και των εισαγωγέων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού πραγματοποιείται μέσω της δικτυακής πύλης EDM (edm.gv.at). Μελλοντικά, οι αιτήσεις χορήγησης άδειας θα μπορούν επίσης να αποστέλλονται στις αρμόδιες αρχές μέσω της δικτυακής πύλης EDM.

Μάλιστα, το υποπρόγραμμα "EUDIN" (European Data Interchange for Waste Notification System-Ευρωπαϊκή Ανταλλαγή Δεδομένων για το Σύστημα Κοινοποίησης Αποβλήτων) παρουσιάστηκε το 2006 στο συνέδριο BEST της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως μια ιδιαίτερα καινοτόμος πρωτοβουλία απλοποίησης των διοικητικών διαδικασιών.

- **Σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων**

Η "Innovation Norway", στη Νορβηγία, παρέχει χρηματοδοτικές υπηρεσίες, όπως προγράμματα επιχορηγήσεων, δανειοδοτικά προγράμματα και προγράμματα εγγυήσεων και ιδίων κεφαλαίων. Πρόκειται για ένα νέο ηλεκτρονικό σύστημα διεκπεραίωσης αιτήσεων, το οποίο βασίζεται στην ηλεκτρονική ταυτότητα και στην ηλεκτρονική υπογραφή. **Στόχος** είναι η προώθηση της βιομηχανικής ανάπτυξης προς όφελος τόσο των επιχειρήσεων όσο και της εθνικής οικονομίας της Νορβηγίας.

- **Ηλεκτρονική υποβολή λογαριασμών**

Όλες οι ανώνυμες εταιρείες στο Ηνωμένο Βασίλειο, είναι εγγεγραμμένες στην Companies House, την εκτελεστική υπηρεσία του Υπουργείου εμπορίου και βιομηχανίας. Υπάρχουν περισσότερες από 2 εκατομμύρια ανώνυμες εταιρείες στη Μεγάλη Βρετανία και κάθε χρόνο προστίθενται περισσότερες από 300.000 νέες. Μέσω του δικτυακού τόπου της υπηρεσίας Companies House, οι επιχειρήσεις, οι επαγγελματίες και το κοινό μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλα τα δημοσιευόμενα έγγραφα της εταιρείας, όπως, ετήσιες καταστάσεις και λογαριασμούς, καταλόγους διευθυντικών στελεχών και αρχεία. Το μέτρο δοκιμάστηκε από MME και λογιστές ως προς την ευκολία της χρήσης του, κατά τη διάρκεια της δημιουργίας του ώστε να διορθωθούν ενδεχόμενες ατέλειες. Από τον Νοέμβριο 2005, που άρχισε η λειτουργία του εργαλείου, μέχρι τον Νοέμβριο 2006, υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά 48.797 λογαριασμοί.

- **Ηλεκτρονική έκδοση αδειών για νέες επιχειρήσεις εμπορικών μεταφορών**

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Κομητείας της Στοκχόλμης δημιούργησε, το 2003, ένα διαδικτυακό εργαλείο ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων για χορήγηση άδειας εκτέλεσης εμπορικών μεταφορών, με **στόχο** να απλουστευτούν και να επιταχυνθούν για τις επιχειρήσεις οι διαδικασίες έκδοσης άδειας εμπορικών μεταφορών. Ειδικότερα, εάν η αίτηση, για τη χορήγηση της άδειας είναι εντάξει, η άδεια χορηγείται εντός πέντε ημερών. Πριν από τη λειτουργία του εργαλείου αυτού, για την έκδοση τέτοιας άδειας χρειαζόνταν περίπου 30 ημέρες.

- **TAXIS-net στην Ελλάδα**

Το TAXIS αποτελεί το μεγαλύτερο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Ελληνικού Δημοσίου και υποστηρίζει τη λειτουργία τόσο των κεντρικών υπηρεσιών, όσο και των τοπικών Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΟΥ) ανά τη χώρα, για τις φορολογικές συναλλαγές και τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών δεδομένων. Έχει συμβάλει ουσιαστικά στον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας του Φορολογικού Συστήματος και έχει επιφέρει σημαντικές τομές στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση, κυρίως σε σχέση με τις προσφερόμενες υπηρεσίες στους πολίτες. Δημιουργήθηκε, έτσι, ένα πολύ πιο σύγχρονο πληροφοριακό σύστημα το οποίο εξυπηρετεί τις αυξημένες ανάγκες των σημερινών φορολογικών διαδικασιών, εξασφαλίζοντας ταχύτερη και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση.

Για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το TAXIS και την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών, δημιουργήθηκε η διαδικτυακή πύλη της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) το TAXISnet. Το TAXISnet επιτρέπει την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών φορολογικών συναλλαγών, την έκδοση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών, καθώς και τη λήψη εγγράφων. Τα τελευταία δύο χρόνια αναπτύχθηκε σημαντικός αριθμός νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Το TAXISnet τυγχάνει ευρείας αποδοχής από πολίτες και επιχειρήσει. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι χρήστες των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, τον Αύγουστο του 2006, ξεπέρασαν τους 1.500.000, έχοντας σημειώσει αύξηση της τάξης του 56% σε σχέση με το 2003, ενώ κατά τη διάρκεια του 2005 πραγματοποιήθηκαν σχεδόν 2.500.000 συναλλαγές μέσω του TAXISnet. Και βέβαια εξοικονομείται μεγάλος αριθμός εργατοωρών. Δεδομένου, μάλιστα, ότι ένας εφοριακός υπάλληλος χρειάζεται κατά μέσο όρο 5 λεπτά ανά συναλλαγή, από τις ηλεκτρονικές συναλλαγές εξοικονομήθηκαν 200.000 εργατοώρες ή 100 εργασιακά έτη.

Συμπληρωματικά προς το TAXISnet λειτουργεί γραφείο εξυπηρέτησης πολιτών, που εξυπηρετεί καθημερινά 400 τηλεφωνικές κλήσεις και 500 αιτήματα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η ΓΓΠΣ εισήγαγε, επίσης, το M-TAXIS, την πρώτη εφαρμογή m-Government στην Ελλάδα, επιτρέποντας την ενημέρωση για το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης μέσω αποστολής γραπτού μηνύματος στο κινητό τηλέφωνο. Ταυτόχρονα η ΓΓΠΣ προχωράει στην υλοποίηση ενός συνόλου νέων αναπτυξιακών δράσεων για την εξυπηρέτηση του πολίτη και την αποτελεσματική στήριξη των τεχνολογικών αναγκών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Στόχος της ΓΓΠΣ, για τα επόμενα χρόνια, είναι το 90% όλων των συναλλαγών να διεξάγονται ηλεκτρονικά.

2.3.6. Περισσότερα οφέλη από την ενιαία αγορά

Οι μικρές επιχειρήσεις αισθάνονται τα οφέλη από τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιούνται στην οικονομία της Ευρώπης. Επομένως, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιούνται ήδη, με σκοπό την ολοκλήρωση, στην Ένωση, μιας πραγματικής εσωτερικής αγοράς φιλικής προς τις μικρές επιχειρήσεις, σε ζωτικούς τομείς για την ανάπτυξη των μικρών επιχειρήσεων, περιλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, των τηλεπικοινωνιών, των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, των δημοσίων προμηθειών και των συστημάτων διασυνοριακών πληρωμών.

Παράλληλα, οι ευρωπαϊκοί και εθνικοί κανόνες περί ανταγωνισμού θα πρέπει να εφαρμόζονται αυστηρά, για να εξασφαλιστεί ότι οι μικρές επιχειρήσεις θα έχουν όλες τις δυνατότητες να εισέρχονται σε νέες αγορές και να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση.

2.3.7. Φορολογικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα

Η φορολογία είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών ΜΜΕ. Τα φορολογικά συστήματα πρέπει να αναπροσαρμοστούν ώστε να επιβραβεύεται η επιτυχία, να ενθαρρύνεται η έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, να ευνοείται η επέκταση των μικρών επιχειρήσεων και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης και να διευκολύνεται η δημιουργία και η διαδοχή όσον αφορά τις μικρές επιχειρήσεις. Το κατά πόσον, βέβαια, πρέπει να επιβάλλονται φόροι στις επιχειρήσεις για τη χρηματοδότηση των δημοσίων δαπανών συνιστά πολιτική απόφαση που λαμβάνεται σε εθνικό επίπεδο.

Εκτός από τη φορολογική επιβάρυνση καθεαυτή, το κόστος συμμόρφωσης προς τις φορολογικές διατάξεις επηρεάζει επίσης την απόδοση της επιχείρησης. Το κόστος αυτό αντιπροσωπεύει το χρόνο και το χρήμα που ξοδεύουν οι επιχειρήσεις για να ενημερώνονται σχετικά με τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, να καταθέτουν φορολογικές δηλώσεις, να τηρούν αρχεία κ.λπ. Το κόστος συμμόρφωσης συνιστά σημαντική επιβάρυνση, ιδίως για τις μικρές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με την “European Tax Survey” (“Έρευνα για τη Φορολογία στην Ευρώπη”), οι ΜΜΕ δαπανούν ένα επιπλέον 31% των καταβληθέντων φόρων για φορολογική συμμόρφωση, ενώ για τις μεγάλες επιχειρήσεις το ποσοστό αυτό είναι μόλις 2%.

Ένας από τους λόγους για τους οποίους πολλές μικρές επιχειρήσεις στην Ευρώπη έχουν μικρό ύψος ιδίων κεφαλαίων είναι ότι τα φορολογικά συστήματα ευνοούν περισσότερο τη χρηματοδότηση με δανειακά κεφάλαια έναντι της παρακράτησης των κερδών των επιχειρήσεων. Αυτό το μικρό ύψος ιδίων κεφαλαίων κάνει τις επιχειρήσεις ευάλωτες, ιδίως σε περιόδους ύφεσης, ενώ επιδεινώνει το πρόβλημα των διαρθρωτικών αλλαγών και του επαναπροσανατολισμού των επιχειρήσεων.

Η χρηματοδότηση είναι πολύ σημαντική για την επίτευξη του στόχου στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι επιχειρηματίες έχουν ανάγκη την εύκολη πρόσβαση στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Για αυτό η Επιτροπή και τα κράτη μέλη αποφάσισαν στις παρακάτω αλλαγές :

- Εντοπισμός και κατάργηση τα εμπόδια στη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής αγοράς κεφαλαίων και στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και τα επιχειρηματικά κεφάλαια
- Βελτίωση της σχέσης ανάμεσα στο τραπεζικό σύστημα και τις μικρές επιχειρήσεις με τη δημιουργία ενδεδειγμένων όρων πρόσβασης στις πιστώσεις και το επιχειρηματικό κεφάλαιο.
- Βελτίωση της πρόσβασης στα διαρθρωτικά ταμεία και θεώρηση στις ευπρόσδεκτες πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την αύξηση της χρηματοδότησης.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που θέτει η φορολογία στην ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ. Παρακάτω παρουσιάζονται οι πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της φορολογικής συμμόρφωσης των μικρών επιχειρήσεων και περιγράφει μέτρα για την ενίσχυση της ικανότητας εσωτερικής χρηματοδότησης των ΜΜΕ.

- **Φορολογικές απαλλαγές για τα επενδεδυμένα κέρδη**

Στην Αυστρία, οι ΜΜΕ οι οποίες χρησιμοποιούν σύστημα ταμειακής λογιστικής μπορούν, από το 2007, κατά την απόκτηση ή την παραγωγή επιλέξιμων

στοιχείων ενεργητικού ή τίτλων, να τύχουν φορολογικής απαλλαγής για τα επενδεδυμένα κέρδη. Η φορολογική αυτή απαλλαγή, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί το 10% των κερδών μιας επιχείρησης, χορηγείται μόνον αν οι επενδύσεις σε επιλέξιμα στοιχεία του ενεργητικού έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του αντίστοιχου ημερολογιακού έτους. Επίσης, το συνολικό ποσό της απαλλαγής δεν μπορεί να υπερβεί τα 100.000 ευρώ (κατά έτος και κατά άτομο). Οι επιχειρήσεις έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν κάθε χρόνο αίτηση για χορήγηση φορολογικής απαλλαγής, ανεξάρτητα από το αν έχουν υποβάλει σχετική αίτηση το προηγούμενο φορολογικό έτος ή αν έχουν την πρόθεση να υποβάλουν το επόμενο.

Το μέτρο αυτό έχει σαν στόχο τη βελτίωση της σύνθεσης των ιδίων κεφαλαίων των ΜΜΕ και ενθάρρυνση των επενδύσεων. Δεδομένου ότι πολλές ΜΜΕ παρουσιάζουν σχετικά χαμηλή κεφαλαιακή βάση και αστάθεια στα αποτελέσματα, το μέτρο αυτό αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση της κεφαλαιακής τους βάσης και να τις ενθαρρύνει να επενδύουν για το μέλλον. Η καθιέρωση φορολογικών απαλλαγών για κέρδη που επανεπενδύονται στην ίδια την επιχείρηση εκτιμάται ότι θα συμβάλει στη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης των ΜΜΕ κατά 140 εκατομμύρια ευρώ.

- **Tax-on-Web (υποβολή φορολογικών δηλώσεων σε απευθείας σύνδεση)**

Η υπηρεσία υποβολής φορολογικών δηλώσεων σε απευθείας σύνδεση (Tax-on-Web) δημιουργήθηκε το 2003, στο Βέλγιο. Μέσω της υπηρεσίας Tax-on-web, δημιουργήθηκε μια 100% ψηφιακή διαδικασία τόσο για τη διοίκηση όσο και, από το 2006, για τους λογιστές. Έκτοτε, βελτιώνεται συνεχώς η λειτουργία αυτή της υπηρεσίας ώστε να γίνει περισσότερο φιλική προς τους χρήστες. Το συγκεκριμένο μέτρο εντάσσεται στο πλαίσιο της πολιτικής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση που εφαρμόζει η βελγική κυβέρνηση.

Η ιταλική φορολογική διοίκηση σε απευθείας σύνδεση

Το σύστημα back / front (οργανωτικής υποστήριξης / εξυπηρέτησης του κοινού) εφαρμόζεται στην Ιταλία και απευθύνεται τόσο στη δημόσια διοίκηση, ως οργανωτικό πρότυπο, όσο και στους φορολογούμενους, ως πρόσθετη παρεχόμενη υπηρεσία. Η εφαρμογή αυτή παρέχει στους φορολογούμενους απ' ευθείας σύνδεση με την ιταλική φορολογική διοίκηση, πράγμα που τους επιτρέπει να συμβουλευονται τις διαθέσιμες βάσεις δεδομένων, να διαχειρίζονται τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, π.χ. να υποβάλλουν τη δήλωση εισοδημάτων τους.

- **Σύστημα eVAT (ηλεκτρονικός ΦΠΑ) (2η φάση)**

Το “eVAT” είναι ένα πιλοτικό πρόγραμμα που εφαρμόζεται στο Λουξεμβούργο, από το 2005, για συστήματα φορολογικής διοίκησης σε απευθείας σύνδεση. Οι επιχειρήσεις λαμβάνουν αριθμό άδειας, αριθμό αναγνώρισης (ID number) και κωδικό πρόσβασης (password), με τη βοήθεια των οποίων μπορούν να υποβάλουν τις δηλώσεις τους για τον ΦΠΑ ηλεκτρονικά.

- **Έκπτωση φόρου για τις επενδύσεις των ΜΜΕ**

Στη Βουδαπέστη, ορισμένου είδους επενδυτικές δαπάνες μπορούν να εκπίπτουν από τα φορολογητέα κέρδη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Στις δαπάνες αυτές συγκαταλέγονται τρία είδη, τουτέστιν οι δαπάνες που

πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους (1) για την απόκτηση νέων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (ακίνητα, εξοπλισμός και μηχανές, οχήματα)· (2) για την ανακαίνιση και τη βελτίωση ακινήτων· (3) για την απόκτηση άυλων περιουσιακών στοιχείων (δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας). Οι εκπτώσεις απευθύνονται σε επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχουν αποκλειστικά ιδιώτες, και δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα προ φόρου κέρδη της επιχείρησης. Περίπου 26.000 ΜΜΕ επωφελήθηκαν από αυτές τις εκπτώσεις φόρου το 2005. Πρόκειται για το 4% περίπου του συνόλου των εγγεγραμμένων στα μητρώα επιχειρήσεων (710.000).

Φορολογία εισοδήματος για πολύ μικρές επιχειρήσεις

Βάσει των διατάξεων του ρουμανικού νόμου περί φορολογικού κώδικα, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις υπάγονται σε ένα ειδικό φορολογικό καθεστώς, που ονομάζεται φορολογία εισοδήματος πολύ μικρών επιχειρήσεων. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα σ' έναν ενιαίο φορολογικό συντελεστή 16% επί των κερδών τους και σε φόρο 3% επί των εισοδημάτων τους, ανεξάρτητα από την πηγή τους, εκτός εκείνων που προβλέπει ο νόμος. Σκοπός του μέτρου αυτού είναι η στήριξη των ΜΜΕ και η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης των ΜΜΕ.

Φορολόγηση προσωπικών επιχειρήσεων ως ανωνύμων εταιρειών

Στη Δανία, οι προσωπικές εταιρίες φορολογούνται ως ανώνυμες, καθώς ο εταιρικός φόρος είναι χαμηλότερος από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Το ειδικό φορολογικό καθεστώς που ισχύει για τις προσωπικές εταιρείες επιβάλλει την απαλλαγή των εταιρειών αυτών από το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Επιτρέπει χαμηλή φορολόγηση ίδια με εκείνη που θα ίσχυε αν η προσωπική εταιρεία λειτουργούσε ως ανώνυμη εταιρεία, εκτός αν τα κέρδη χρησιμοποιούνται για προσωπικούς σκοπούς. Η κύρια ιδέα είναι ότι τα κέρδη που αποκομίζονται για προσωπικούς σκοπούς αναλογούν σε μερίσματα. **Στόχος** είναι να είναι δυνατή η λειτουργία επιχείρησης χωρίς να χρειάζεται η οργάνωσή της με τη δομή ανώνυμης εταιρείας.

• Vensoc – Υποβολή δηλώσεων φόρου εισοδήματος εταιρειών μέσω του Διαδικτύου

Στις Βρυξέλλες, σχεδόν 380.000 εταιρείες οφείλουν να υποβάλλουν δηλώσεις φόρου εισοδήματος. Οι δηλώσεις αυτές μπορούν εφεξής να υποβάλλονται μέσω του Διαδικτύου. Οι περισσότεροι από τους χρήστες είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες συχνά εκπροσωπούνται από εξωτερικούς λογιστές, ή συμβούλους σε φορολογικά θέματα που υποβάλλουν τις δηλώσεις για λογαριασμό τους.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η καλύτερη εξυπηρέτηση για τον φορολογούμενο με τα εξής:

- δυνατότητα υποβολής δηλώσεων φόρου εισοδήματος επτά ημέρες την εβδομάδα επί 24ώρου βάσεως
- χρησιμοποίηση «ευφών» ηλεκτρονικών εντύπων με κανόνες επικύρωσης που ελαχιστοποιούν τα σφάλματα - μείωση του διοικητικού φόρτου.

Στόχος είναι η δημιουργία ενός πλήρως ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης των δηλώσεων φόρου εισοδήματος εταιρειών, με αποτέλεσμα τη διευκόλυνση του έργου της ομοσπονδιακής δημόσιας υπηρεσίας.

- **Ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής φορολογικών δηλώσεων**

Στη Λετονία, ήδη από το 2001 έχει καθιερωθεί ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής φορολογικών δηλώσεων. Ωστόσο, μέχρι τώρα εξακολουθούσε να είναι αναγκαία και η υποβολή καταστάσεων σε χαρτί προς την Υπηρεσία Κρατικών Εσόδων. Από τον Μάρτιο του 2006 έχει καταργηθεί η υποχρέωση υποβολής δηλώσεων σε χαρτί, εφόσον αυτές συμπληρώνονται ηλεκτρονικά. Συνεπώς, οι επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν τις δηλώσεις τους μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. **Στόχος** είναι και εδώ η διευκόλυνση της διαδικασίας υποβολής φορολογικών δηλώσεων.

2.3.8. Ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των μικρών επιχειρήσεων

Θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την προώθηση των νέων τεχνολογιών, για την εφαρμογή του κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε προγράμματα έρευνας περισσότερο προσανατολισμένα στις εμπορικές εφαρμογές. Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης θα καλλιεργηθεί η συνεργασία και οι ανταλλαγές στον τομέα της τεχνολογίας ανάμεσα σε εταιρίες διαφορετικών μεγεθών και ειδικότερα ανάμεσα στις ευρωπαϊκές μικρές επιχειρήσεις, μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και ερευνητικών ιδρυμάτων, ανάπτυξη αποτελεσματικότερη σε ερευνητικά προγράμματα που θα εστιάζονται στη εμπορική εφαρμογή της γνώσης και της τεχνολογίας και ανάπτυξη και προσαρμογή στα συστήματα ποιότητας και πιστοποίησης για τις μικρές επιχειρήσεις.

Συνεπώς θα πρέπει να υποστηριχτούν οι δράσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο που αποσκοπούν στην ανάπτυξη ομίλων και δικτυακών επιχειρήσεων, να αυξηθεί η πανευρωπαϊκή συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες της πληροφορίας, να διαδοθεί η βέλτιστη πρακτική σε συμφωνίες συνεργασίας και να υποστηριχθεί η συνεργασία μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων έτσι ώστε να βελτιωθούν οι δυνατότητες του να διεισδύσουν σε πανευρωπαϊκές αγορές και να επεκτείνουν τις δραστηριότητες του σε αγορές τρίτων χωρών.

- **Innovationmanagement**

Για παράδειγμα, στην Ουγγαρία, ακολουθώντας μια τυποποιημένη διαδικασία, το κέντρο καινοτομίας, συγκεντρώνει καινοτόμες ιδέες από μικρές επιχειρήσεις, πανεπιστήμια και ερευνητικά ινστιτούτα. Αφού εξεταστούν από την άποψη των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των προοπτικών τους στη διεθνή αγορά, τα επιλεγμένα προγράμματα λαμβάνουν στήριξη ανάλογη με τη φάση ανάπτυξής τους (μεταφορά τεχνολογίας, στήριξη της διαχείρισης, βοήθεια για την εκκίνηση επιχειρήσεων, επενδυτική διαμεσολάβηση, συντονισμός της χρηματοδότησης σχεδίων). **Στόχος** είναι η προσφορά ουγγρικών προϊόντων κατάλληλων για τη διεθνή αγορά, καλύτερη αξιοποίηση των καινοτόμων ιδεών και των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Ταμείο υψηλής τεχνολογίας του ΗΒ

Το ταμείο υψηλής τεχνολογίας του ΗΒ, το οποίο ιδρύθηκε το 1999, είναι “το ταμείο των ταμείων” το οποίο επενδύει σε ήδη υπάρχουσες εταιρείες κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας, και όχι απευθείας σε εταιρείες υψηλής τεχνολογίας. Το ταμείο υψηλής τεχνολογίας του ΗΒ ιδρύθηκε, αφενός, για να αποτελέσει “το ταμείο των ταμείων” που θα παρακινεί θεσμικούς επενδυτές να επενδύουν σε ειδικευμένες νεοσύστατες εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας και, αφετέρου, να αυξήσει το ποσό των χρηματοδοτικών πόρων που διατίθενται για επενδύσεις σε επιχειρήσεις του τεχνολογικού τομέα.

2.3.9. Επιτυχημένα πρότυπα ηλεκτρονικών επιχειρήσεων και υποστήριξη κορυφαίων μικρών επιχειρήσεων

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις μικρές επιχειρήσεις να εφαρμόσουν τη βέλτιστη πρακτική και να υιοθετούν επιτυχημένα επιχειρηματικά πρότυπα που θα του παρέχουν τη δυνατότητα να ευδοκιμήσουν πραγματικά στη νέα οικονομία .

Επιπλέον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συντονίσουν τις δραστηριότητες των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη δημιουργία συστημάτων, δικτύων και υπηρεσιών πληροφόρησης και επιχειρηματικής υποστήριξης , τα οποία να είναι εύκολα προσβάσιμα και κατανοητά και να ανταποκρίνονται στις επιχειρηματικές ανάγκες. Θα διασφαλίσουν πρόσβαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε ότι αφορά την καθοδήγηση και την υποστήριξη από μέντορες και «αγγέλους επιχειρήσεων» μεταξύ άλλων και μέσω ιστοσελίδων και θα εκμεταλλευτούν το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις .

2.3.10. Ανάπτυξη ισχυρότερης και αποτελεσματικότερης εκπροσώπησης των συμφερόντων των μικρών επιχειρήσεων σε επίπεδο της Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο

Θα μελετηθούν οι λύσεις που αποσκοπούν στην εκπροσώπηση των μικρών επιχειρήσεων στα κράτη μέλη και στην Ένωση, Οι εθνικές και κοινοτικές πολιτικές θα συντονιστούν καλύτερα και θα πραγματοποιηθούν αξιολογήσεις με σκοπό τη βελτίωση των επιδόσεων των μικρών επιχειρήσεων .Επιπλέον θα ολοκληρωθεί η επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο εκπροσωπούνται τα συμφέροντα των επιχειρήσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων και του κοινού διαλόγου.

SME Envoy (αντιπρόσωπος ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Προκειμένου οι ΜΜΕ να αποκτήσουν έναν εύκολο τρόπο να εκφράζουν, στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις απόψεις, τις ανησυχίες και τα συμφέροντά τους, θεσπίστηκε, τον Δεκέμβριο του 2001, ο θεσμός του αντιπροσώπου των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (SME Envoy). Η πρωτοβουλία άνηκε στον Erkki Liikanen, τότε Επίτροπο για τις Επιχειρήσεις και την Κοινωνία της Πληροφορίας και αποτέλεσε την αναγνώριση του σημαντικού ρόλου των ΜΜΕ στην οικονομική ανάπτυξη της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην κοινωνική σταθερότητα. Πρώτος αντιπρόσωπος των ΜΜΕ διετέλεσε ο κ. Timo Summa, τότε Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας.

Ο εκπρόσωπος για τις ΜΜΕ ενεργεί ως συνδετικός κρίκος επαφής μεταξύ των ΜΜΕ της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Έτσι, διαδραματίζει διπλό ρόλο, δρώντας ταυτόχρονα στο εσωτερικό της Επιτροπής, αλλά και σε αλληλεπίδραση με τον έξω κόσμο.

Εσωτερικά, ο ρόλος του αντιπροσώπου είναι να ανοίξει διόδους επικοινωνίας μεταξύ ΜΜΕ και Επιτροπής και να επισημαίνει στην τελευταία τα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ. Επιπλέον, ο αντιπρόσωπος εξετάζει τις πολιτικές της ΕΕ που θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις στις ΜΜΕ και διασφαλίζει ότι τα συμφέροντά τους και οι ειδικές ανάγκες τους λαμβάνονται υπόψη κατά τη χάραξη της πολιτικής της Επιτροπής. Βασική συνεισφορά του Εκπροσώπου για τις ΜΜΕ είναι ότι υποστηρίζει και ενισχύει τη θέση αυτών σε ένα πρώιμο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας και έτσι προλαμβάνει τις επιπτώσεις των νέων νόμων. Αυξάνεται έτσι ο συντονισμός εντός της Επιτροπής για τα θέματα που αφορούν τις ΜΜΕ.

Εξωτερικά, ο αντιπρόσωπος δίνει στην Επιτροπή ένα ανθρώπινο πρόσωπο στις σχέσεις της με τις ΜΜΕ. Αποτελεί μια προσωπική επαφή από ένα πρόσωπο που είναι αναγνωρισμένο από τις ΜΜΕ. Ο ρόλος του είναι να ακούει, μέσω της επαφής, αυτής, επίσημα και ανεπίσημα, τυπικά και άτυπα, τις ΜΜΕ και τους αντιπροσώπους τους. Εκτός από τη συλλογή πληροφοριών, ο αντιπρόσωπος των ΜΜΕ ενημερώνει τις επιχειρήσεις σχετικά με τα κοινοτικά προγράμματα και τις χρηματοδοτήσεις και μπορεί να απαντά άμεσα στις ερωτήσεις τους. Με την καθιέρωση του διαλόγου, λοιπόν, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, ο αντιπρόσωπος, συμβάλλει στη βελτίωση της διακυβέρνησης στην Ευρώπη.

Σήμερα, αντιπρόσωπος των ΜΜΕ είναι η κα Françoise Le Bail, Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας, η οποία και έχει να επιδείξει σημαντικό έργο ως εκπρόσωπος των ΜΜΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

3.1 Τι είναι εταιρική κοινωνική ευθύνη

Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ένας καθιερωμένος διεθνώς ορισμός της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, παρά το γεγονός ότι η έννοια αυτή χρησιμοποιείται ευρέως στο δημόσιο διάλογο διεθνώς.

Οι περισσότεροι ορισμοί περιγράφουν την εταιρική κοινωνική ευθύνη ως την έννοια σύμφωνα με την οποία οι εταιρίες ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το 1998, το Διεθνές Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (Δ.Ε.Σ.Β.Α., World Business Council for Sustainable Development) χρησιμοποιεί τον παρακάτω ορισμό για να διεξάγει την πρώτη έρευνα σχετικά με τον προσδιορισμό του όρου εταιρική κοινωνική ευθύνη στο Βέλγιο και την Ολλανδία: “Η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι η διαρκής δέσμευση μιας επιχείρησης να συμπεριφέρεται ηθικά και να συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη ενώ ταυτόχρονα θα βελτιώνει την ποιότητα ζωής των εργαζομένων και των οικογενειών τους καθώς επίσης και της τοπικής κοινότητας και της κοινωνίας γενικότερα”. Η διεύρυνση της έρευνας και του διαλόγου σε άλλες χώρες επιβεβαίωσε την διαφορετικότητα της έννοιας του ορισμού αυτού από περιοχή σε περιοχή, όπως και του είδους των δράσεων που θεωρούνται αναγκαίες. Η διαφορετικότητα αυτή συνδέεται με τη διαφορετική κουλτούρα αλλά και με το διαφορετικό ρυθμό ανάπτυξης της κάθε χώρας, που συνεπάγεται και διαφορετικές προτεραιότητες των τοπικών πληθυσμών ανά περιφέρεια.

Σαν αποτέλεσμα της έρευνας σε διεθνές επίπεδο ο αρχικός ορισμός του Δ.Ε.Σ.Β.Α. επαναπροσδιορίστηκε ως εξής:

“Η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι η δέσμευση των επιχειρήσεων να συμβάλουν στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, και να προσπαθούν μαζί με τους εργαζομένους, τις οικογένειες τους, την τοπική κοινωνία και την κοινωνία γενικότερα να βελτιώσουν την ποιότητα ζωή τους.”

Ενώ στην Πράσινη Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η εταιρική κοινωνική ευθύνη περιγράφεται ως: “ Η ενσωμάτωση σε εθελοντική βάση, θεμάτων κοινωνικής και περιβαλλοντικής μέριμνας στις επιχειρηματικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων καθώς και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη”.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη δεν πρέπει ωστόσο να θεωρηθεί υποκατάστατο των κανονιστικών ρυθμίσεων ή της νομοθεσίας όσον αφορά τα κοινωνικά δικαιώματα ή τα περιβαλλοντικά πρότυπα, συμπεριλαμβάνοντας την ανάπτυξη της νέας κατάλληλης νομοθεσίας. Σε χώρες που δεν υπάρχουν τέτοιες ρυθμίσεις, οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν στη θέσπιση του κατάλληλου ρυθμιστικού ή νομοθετικού πλαισίου για τον καθορισμό ενιαίας βάσης πάνω στην οποία μπορούν να αναπτυχθούν οι κοινωνικά υπεύθυνες πρακτικές.

Παρ’ ότι η εταιρική κοινωνική ευθύνη μέχρι σήμερα προωθείται κυρίως από ορισμένες μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες, είναι σημαντική για όλα τα είδη των εταιριών και όλου τους κλάδους δραστηριοτήτων, από τις ΜΜΕ έως τις πολυεθνικές εταιρίες. Έχει ζωτική σημασία να εφαρμοστεί και στις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών και των ατομικών εταιρειών, δεδομένου ότι αυτές συμβάλλουν στο

μέγιστο στην οικονομία και την απασχόληση. Πολλές ΜΜΕ έχουν ήδη αναλάβει τις κοινωνικές τους ευθύνες, ειδικότερα μέσω της ανάμιξής τους στα θέματα της κοινότητας, η περαιτέρω αύξηση της ευαισθητοποίησης και η υποστήριξη για τη διάδοση των ορθών πρακτικών μπορούν να βοηθήσουν στην προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης μεταξύ τους.

3.1.1 Εταιρική κοινωνική ευθύνη: η εσωτερική διάσταση

Σε μία εταιρία οι κοινωνικά υπεύθυνες πρακτικές αφορούν κυρίως τους υπαλλήλους και συνδέονται με θέματα όπως η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, η υγεία και η ασφάλεια καθώς και η διαχείριση της αλλαγής ενώ οι περιβαλλοντικά υπεύθυνες πρακτικές σχετίζονται κυρίως με τη διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή. Ανοίγουν τον δρόμο για τη διαχείριση της αλλαγής και τον συνδυασμό της κοινωνικής ανάπτυξης με τη βελτιωμένη ανταγωνιστικότητα. Η εσωτερική διάσταση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης αποτελείται από τις παρακάτω κοινωνικές πρακτικές :

- **Διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού**

Σήμερα μια από τις κυριότερες προκλήσεις για τις εταιρίες είναι η προσέλκυση και η συγκράτηση εξειδικευμένου εργατικού προσωπικού. Στο πλαίσιο αυτό, τα σχετικά μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τη δια βίου μάθηση, την παραχώρηση αρμοδιοτήτων και εξουσιών στους εργαζομένους, την καλύτερη ενημέρωση σε όλη την επιχείρηση, την καλύτερη ισορροπία μεταξύ εργασίας, οικογένειας και ελεύθερου χρόνου, τη μεγαλύτερη ποικιλομορφία του εργατικού δυναμικού, την ίση αμοιβή και τις προοπτικές σταδιοδρομίας για τις γυναίκες και τον καταμερισμό των κερδών και τα συστήματα παροχής μεριδίων του μετοχικού κεφαλαίου, καθώς και τον προβληματισμό σχετικά με την απασχόληση και την εξασφάλιση της εργασίας.

Σε σχέση με τη δια βίου μάθηση, οι εταιρείες θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο σε διάφορα επίπεδα: θα συμβάλουν στον καλύτερο καθορισμό των αναγκών σε επαγγελματική κατάρτιση, μέσω της στενής συνεργασίας με τοπικούς φορείς που καταρτίζουν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης , θα υποστηρίζουν τη μετάβαση των νέων από το σχολείο στην εργασία, δημιουργώντας θέσεις μαθητείας, θα προσδώσουν αξία στη μάθηση, και θα διαμορφώσουν ένα περιβάλλον όπου θα ενθαρρύνεται η δια βίου μάθηση για όλους του υπαλλήλους.

- **Υγεία και ασφάλεια στην εργασία**

Οι προσεγγίσεις του θέματος της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία παραδοσιακά έγκειται σε νομοθετικά και εκτελεστικά μέτρα. Λόγω της τάσης να ανατίθενται εργασίες σε εργολάβους και προμηθευτές, οι εταιρείες εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τις επιδόσεις των εργολάβων τους στο θέμα της υγείας και της ασφάλειας και ιδιαίτερα εκείνων που εργάζονται στους ίδιους τους χώρους των εν λόγω εταιριών.

Οι εταιρείες, οι κυβερνήσεις και οι κλαδικές οργανώσεις εξετάζουν όλο και περισσότερο επιπλέον τρόπους για την προώθηση της υγείας και της ασφάλειας, χρησιμοποιώντας αυτές τις δύο παραμέτρους ως κριτήρια κατά την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών από άλλες εταιρείες και ως στοιχείο προώθησης των

προϊόντων ή των υπηρεσιών τους. Αυτά τα εθελοντικά συστήματα μπορούν να θεωρηθούν συμπληρωματικά προς τις δραστηριότητες νομοθεσίας και ελέγχου από τις δημόσιες αρχές, εφόσον και εκείνες αποσκοπούν στο να προωθήσουν μία παιδεία πρόληψης, δηλαδή υψηλότερα επίπεδα ασφάλειας και υγείας στην εργασία .

- **Προσαρμογή στην αλλαγή**

Η ευρύτητα διαδεδομένη αναδιάρθρωση που συντελείται στη Ευρώπη προκαλεί την ανησυχία όλων των υπαλλήλων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών δεδομένου ότι το κλείσιμο ενός εργοστασίου ενδέχεται να επιφέρει οικονομική, κοινωνική ή πολιτική κρίση σε μία κοινότητα.

Υποστηρίζοντας την τοπική ανάπτυξη και τους ενεργούς στρατηγικές για την αγορά εργασίας μέσω της συμμετοχής σε τοπικές συμπράξεις απασχόλησης ή κοινωνικής ένταξης, οι εταιρείες μπορούν να μειώσουν τον κοινωνικό και τοπικό αντίκτυπο των αναδιαρθρώσεων μεγάλης κλίμακας.

- **Διαχείριση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου και των φυσικών πόρων**

Γενικά η μείωση της κατανάλωσης πόρων ή και ρυπογόνων εκπομπών και αποβλήτων μπορούν να μειώσουν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Ενδέχεται να ωφελήσει και τις επιχειρήσεις μειώνοντας και τους λογαριασμούς κατανάλωσης ενέργειας και διάθεσης των αποβλήτων καθώς και τις δαπάνες για τις πρώτες ύλες και για την απορρύπανση. Οι μεμονωμένες εταιρείες έχουν καταλήξει ότι η μειωμένη χρήση μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη αποδοτικότητα και ανταγωνιστικότητα.

Ένα καλό παράδειγμα μιας προσέγγισης που επιτρέπει στις δημόσιες αρχές να εργαστούν με επιχειρήσεις είναι η Ολοκληρωμένη Πολιτική των Προϊόντων σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους και καλεί επιχειρήσεις και άλλους παράγοντες σε διάλογο για την εξεύρεση της προσέγγισης με την καλύτερη σχέση κόστους-αποτελέσματος. Στον περιβαλλοντικό τομέα, μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ισχυρό υπάρχον πλαίσιο για την προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

3.1.2 Εταιρική κοινωνική ευθύνη: η εξωτερική διάσταση

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη επεκτείνεται πέρα από την εταιρεία στην τοπική κοινότητα και αφορά ένα ευρύ σύνολο ενδιαφερομένων μερών οι οποίοι είναι όχι μόνο οι εργαζόμενοι και οι μέτοχοι αλλά και οι επιχειρηματικοί εταίροι, οι προμηθευτές, οι πελάτες, οι δημόσιες αρχές και οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που εκπροσωπούν τις τοπικές κοινότητες ή ασχολούνται με το περιβάλλον. Σε έναν κόσμο πολυεθνικών επενδύσεων και παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού, η εταιρική κοινωνική ευθύνη πρέπει να επεκταθεί πέρα από τα σύνορα της Ευρώπης. Η ταχεία παγκοσμιοποίηση έχει ενθαρρύνει τη συζήτηση του ρόλου και την ανάπτυξη της παγκόσμιας διακυβέρνησης. Επίσης η ανάπτυξη εθελοντικών πρακτικών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβάλλει σε αυτό. Η εξωτερική διάσταση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης αποτελείται από:

- **Τοπικές κοινότητες**

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη αφορά την ένταξη των εταιρειών στο τοπικό περιβάλλον τους είτε αυτό είναι στην Ευρώπη είτε στον υπόλοιπο κόσμο. Οι εταιρείες συνεισφέρουν στις κοινότητές τους παρέχοντας θέσεις εργασίας, μισθούς,

κοινωνικές παροχές καθώς και φόρους. Από την άλλη πλευρά, οι εταιρείες εξαρτώνται από την υγεία, τη σταθερότητα και την ευημερία των κοινοτήτων μέσα στις οποίες λειτουργούν. Προσλαμβάνουν την πλειονότητα των υπαλλήλων τους από τις τοπικές αγορές εργασίας και συνεπώς έχουν άμεσο συμφέρον να είναι διαθέσιμες οι δεξιότητες που χρειάζονται επί τόπου. Ειδικότερα οι ΜΜΕ συχνά αντλούν την πελατεία τους από την περιοχή που βρίσκονται. Η φήμη μιας εταιρείας στον τόπο εγκατάστασης της, η εικόνα της ως εργοδότης και ως παραγωγού αλλά και ως παράγοντα στην τοπική σκηνή, σίγουρα επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της.

- **Επιχειρηματικοί εταίροι, προμηθευτές και καταναλωτές**

Οι μεγάλες εταιρείες είναι παράλληλα επιχειρηματικοί εταίροι των μικρότερων εταιρειών, είτε ως πελάτες, προμηθευτές, υπεργολάβοι ανταγωνιστές. Οι εταιρείες πρέπει να γνωρίζουν ότι οι κοινωνικές τους επιδόσεις μπορούν να επηρεαστούν ως αποτέλεσμα των πρακτικών των εταίρων και των προμηθευτών τους σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού. Το αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης δεν θα περιοριστεί στην ίδια εταιρεία αλλά θα επηρεάσει και τους οικονομικούς εταίρους της.

Ορισμένες μεγάλες εταιρίες επιδεικνύουν εταιρική κοινωνική ευθύνη προωθώντας επιχειρησιακές πρωτοβουλίες στην περιοχή στην οποία έχουν εγκατασταθεί. Παραδείγματα τέτοιων πρακτικών περιλαμβάνουν σχέδια καθοδήγησης και επίβλεψης που παρέχονται από τις μεγάλες εταιρίες στις νέες εταιρίες και τις τοπικές ΜΜΕ ή παροχή βοήθειας σε μικρότερες εταιρίες για την υποβολή των εκθέσεων κοινωνικού περιεχομένου και για τη διάδοση των δραστηριοτήτων τους που αφορούν την εταιρική κοινωνική ευθύνη.

Ως μέρος της κοινωνικής τους ευθύνης, ζητείται από τις εταιρείες να παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες που οι καταναλωτές χρειάζονται και επιθυμούν με τρόπο αποτελεσματικό, δεοντολογικό και φιλικό προς το περιβάλλον. Οι εταιρίες που οικοδομούν σχέσεις διαρκείας με τους πελάτες εστιάζοντας όλη την οργάνωση τους στην κατανόηση των αναγκών και των επιθυμιών των πελατών και παρέχοντάς τους ανώτερη ποιότητα, ασφάλεια, αξιοπιστία και εξυπηρέτηση, αναμένεται ότι θα είναι πιο προσοδοφόρες. Η εφαρμογή της αρχής του σχεδιασμού είναι ένα σημαντικό παράδειγμα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

- **Ανθρώπινα δικαιώματα**

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη ενέχει έντονη διάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ιδιαίτερα όσον αφορά τις διεθνής δραστηριότητες και τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι ένα ιδιαίτερα πολύπλοκο θέμα, το οποίο θέτει πολιτικά, νομικά και ηθικά διλήμματα. Οι εταιρίες αντιμετωπίζουν προκλήσεις στις οποίες περιλαμβάνονται ερωτήματα σχετικά με τους τρόπους προσδιορισμού των τομέων ευθύνης τους σε αντιδιαστολή με εκείνους των κυβερνήσεων, σχετικά με την εξασφάλιση ότι οι επιχειρηματικοί εταίροι τους συμμορφώνονται με τις βασικές αξίες τους και τους τρόπους προσέγγισης των κρατών με ευρείες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει την υποχρέωση, στο πλαίσιο της πολιτικής, για τη συνεργασία, να εξασφαλίσει την τήρηση των κανόνων εργασίας, την προστασία του περιβάλλοντος και το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Αντιμετωπίζει επίσης την πρόκληση να εξασφαλίσει πλήρη συνοχή μεταξύ της αναπτυξιακής και της εμπορικής

πολιτικής της καθώς και της στρατηγικής ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες ιδίως μέσω της προώθησης των ευρωπαϊκών επενδύσεων.

- **Παγκόσμιες περιβαλλοντικές ανησυχίες**

Μέσω των διασυνοριακών συνεπειών πολλών περιβαλλοντικών προβλημάτων που συνδέονται με τις επιχειρήσεις και τις καταναλώσεις πόρων από ολόκληρο τον κόσμο, οι εταιρίες διαδραματίζουν επίσης ενεργό ρόλο στο παγκόσμιο περιβάλλον. Συνεπώς μπορούν να επιδιώξουν την κοινωνική ευθύνη τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και στην Ευρώπη.

Η συζήτηση για το ρόλο των εταιριών για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης γίνεται όλο και πιο σημαντική. Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ έθεσε σε λειτουργία την πρωτοβουλία “Global Compact” η οποία αποβλέπει στη σύναψη εταιρικής σχέσης με τις επιχειρήσεις με σκοπό την επίτευξη των παγκόσμιων κοινωνικών και περιβαλλοντικών βελτιώσεων.

3.2 Τα κύρια χαρακτηριστικά της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

Στην Πράσινη Βίβλο, που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Ένωση, για την Προώθηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, με στόχο να ξεκινήσει ένα δημόσιο διάλογο σχετικά με την έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, προσδιορίζονται τα κύρια χαρακτηριστικά της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ως εξής:

- Η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι εθελοντική συμπεριφορά των επιχειρήσεων που ξεπερνά τις νομικές υποχρεώσεις αποσκοπώντας στο μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό συμφέρον.
- Συνδέεται στενά με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και ιδιαίτερα με τις οικονομικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές της διαστάσεις.
- Αφορά τον τρόπο διαχείρισης των επιχειρήσεων και όχι απλώς ένα προαιρετικό πρόσθετο στις κύριες δραστηριότητές τους.

3.3 Παράγοντες που καθιστούν την εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ) σημαντική

Ο κύριος σκοπός μιας επιχείρησης είναι να δημιουργήσει αξία επιφέροντας με τον τρόπο αυτό κέρδη για τους ιδιοκτήτες και τους μετόχους της. Ταυτόχρονα όμως μπορεί να συμβάλει στην ευημερία της κοινωνίας. Σήμερα οι επιχειρήσεις αντιλαμβάνονται διαρκώς ότι η οικονομική επιτυχία τους δεν εξαρτάται μόνο από μια στρατηγική μεγιστοποίησης βραχυπρόθεσμων κερδών, αλλά και από την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της κοινωνικής ευθύνης, συμπεριλαμβανομένων των συμφερόντων των καταναλωτών.

Έχει επιτευχθεί ευρεία συναίνεση όσον αναφορά τη σημασία της Ε.Κ.Ε στις δραστηριότητες των επιχειρήσεων, καθόσον οι επιχειρήσεις έχουν συνειδητοποιήσει τα ακόλουθα σημεία:

- Η παγκοσμιοποίηση αύξησε την οργανωτική πολυπλοκότητα των επιχειρήσεων καθόσον η αυξανόμενη επέκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στο εξωτερικό οδήγησε σε νέες ευθύνες σε παγκόσμια κλίμακα, ιδίως σε σχέση με τις αναπτυσσόμενες χώρες .

- Η εικόνα, η φήμη και κατά συνέπεια η επιτυχία των επιχειρήσεων εξαρτάται από τη συμπεριφορά τους απέναντι στους καταναλωτές.
- Για να προσδιορίσουν καλύτερα τους παράγοντες τις επιτυχίας και του κινδύνου που ενυπάρχουν σε μία επιχείρηση, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ζητούν αποκάλυψη πληροφοριών που ξεπερνούν την παραδοσιακή σύνταξη οικονομικών εκθέσεων.
- Οι επιχειρήσεις ενδιαφέρονται περισσότερο να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της γνώμης και της καινοτομίας προκειμένου να αντιληφθούν τα οφέλη που προσφέρει η ύπαρξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού .
- Η ανάπτυξη πρακτικών που συνεκτιμούν την περιβαλλοντική και κοινωνική διάσταση συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων και κατά συνέπεια στη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα τους .

3.4 Τομείς δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εταιρική κοινωνική ευθύνη

Σήμερα, ο θεσμός της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, προσδιορίζεται και με πολιτικές και δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία στοχεύει να του δώσει μεγαλύτερη πολιτική προβολή, να επιβραβεύσει ευρωπαϊκές επιχειρήσεις για τις ενέργειες του σε αυτόν τον τομέα και να ενθαρρύνει την αντίληψη μεγαλύτερων πρωτοβουλιών. Αναγνωρίζοντας ότι οι επιχειρήσεις έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην εταιρική κοινωνική ευθύνη, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορεί να επιτύχει καλύτερα τους στόχους της σε συνεργασία με τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και έχει ήδη εξαγγείλει την υποστήριξή της στην δημιουργία ευρωπαϊκής συμμαχίας για την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Οι τομείς δράσης της Επιτροπής καθορίζονται ως εξής:

- **Αύξηση των γνώσεων για το θετικό αντίκτυπο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στις ίδιες τις επιχειρήσεις αλλά και τις κοινωνίες.** Ειδικότερα προτείνεται η ενίσχυση της έρευνας σχετικά με την σύνδεση εταιρική κοινωνική ευθύνη και ανταγωνιστικότητας καθώς και μίας πιο βιώσιμης ανάπτυξης. Η υποστήριξη δραστηριοτήτων για μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και η ανάλυση και διάδοση πληροφοριών για τα αποτελέσματα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.
- **Ανάπτυξη της ανταλλαγής εμπειρίας ορθών πρακτικών μεταξύ των επιχειρήσεων και των κρατών σε ότι αφορά τις επιχειρήσεις.** Συγκεκριμένα προτείνεται η ενίσχυση και η καλύτερη δικτύωση των δραστηριοτήτων των υφιστάμενων φόρουμ για την ανταλλαγή καλής πρακτικής και εμπειρίας και η ενσωμάτωση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στο έργο των ευρωπαϊκών δικτύων υποστήριξης των επιχειρήσεων.
- **Ανάπτυξη των δεξιοτήτων της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.** Προτείνεται η ανταλλαγή ορθών πρακτικών ως προς την ενσωμάτωση των αρχών της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στη γενική εκπαίδευση και τη διοίκηση των επιχειρήσεων. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη δυνατότητα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου να προωθήσει την εταιρική κοινωνική ευθύνη στην κατάρτιση στον τομέα της διοίκησης επιχειρήσεων καθώς και σε εκπαιδευτικά ιδρύματα που παρέχουν τη δια βίου μάθηση.
- **Προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στις ΜΜΕ.** Τονίζεται η ιδιαιτερότητα των ΜΜΕ και η ανάγκη ειδικής προσέγγισης. Προτείνεται η δημιουργία, φιλικών προς το χρήστη εργαλείων, η διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΜΕ και μεγάλων επιχειρήσεων, τονίζεται ο ρόλος που μπορούν να

παίζουν οι σύλλογοι των ΜΜΕ. Ενώ τέλος τονίζεται η ανάγκη ευαισθητοποίησης των ΜΜΕ σχετικά με τις συνέπειες των δραστηριοτήτων τους στις αναπτυσσόμενες χώρες.

• **Υποστήριξη της σύγκλισης και της διαφάνειας των πρακτικών και εργαλείων της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.** Τονίζεται η ανάγκη να υπάρχει αποτελεσματική και αξιόπιστη συγκριτική αξιολόγηση των πρακτικών που εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα εντοπίζεται η ανάγκη για περισσότερη διαφάνεια που μπορεί να εξυπηρετηθεί με:

- τη δημιουργία κωδίκων δεοντολογίας (δικαιώματα των εργαζομένων, τα ανθρώπινα δικαιώματα, προστασία του περιβάλλοντος, κλπ.)
- την εφαρμογή προτύπων διαχείρισης (ενσωμάτωση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων στις καθημερινές λειτουργίες των επιχειρήσεων.)
- τη μέτρηση επιδόσεων και την υποβολή σχετικών εκθέσεων και την επικύρωση των αποτελεσμάτων (σύνταξη εσωτερικών εκθέσεων από τις επιχειρήσεις σχετικά με τις δραστηριότητες τους στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.)
- την επισήμανση (δικαίωμα των καταναλωτών να ενημερώνονται σχετικά με τα προϊόντα μέσω σχετικής επισήμανσης)
- τις κοινωνικά υπεύθυνες επενδύσεις (κοινωνικά υπεύθυνες επενδύσεις ιδίως εκ των μέρους των συνταξιοδοτικών ταμείων, δηλαδή πραγματοποίηση επενδύσεων σε επιχειρήσεις λαμβανόμενων υπόψη των επιδόσεων τους στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης).

• **Δημιουργία ενός πολυμερούς φόρουμ σε κοινοτική κλίμα.** Δεδομένου των διαφορετικών παραδόσεων στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, δεν είναι εφικτή η προώθηση κοινών λύσεων. Ωστόσο, η εμπλοκή όλων των ενδιαφερομένων μερών είναι πολύ σημαντική προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποδοχή και η αξιοπιστία της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Στο πλαίσιο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιουργεί το πολυμερές φόρουμ σχετικά με την εταιρική κοινωνική ευθύνη που αποτελείται από 40 περίπου αντιπροσωπευτικές ευρωπαϊκές οργανώσεις εργοδοτών, εργαζομένων, καταναλωτών και κοινωνίας των πολιτών καθώς και επαγγελματικούς συλλόγους και δίκτυα επιχειρήσεων. Το φόρουμ έχει στόχο την ανταλλαγή εμπειριών, τη συγκέντρωση των πρωτοβουλιών που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τον εντοπισμό τομέων όπου απαιτείται συμπληρωματική δράση σε κοινοτικό επίπεδο. Το πολυμερές ευρωπαϊκό Φόρουμ για την ΕΚΕ εγκαινιάστηκε το 2002 και υπέβαλε την τελική του έκθεση το 2004. Οι επιχειρήσεις και τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ως προς την ανάγκη συνέχισης των εκστρατειών ευαισθητοποίησης αναφορικά με την ΕΚΕ και τις δραστηριότητες ανάπτυξης των δεξιοτήτων. Υφίστανται αποκλίσεις ως προς την ανάγκη ύπαρξης ευρωπαϊκών κανόνων στον τομέα της ΕΚΕ και σχετικά με την υποχρέωση των επιχειρήσεων να ενημερώνουν το κοινό αναφορικά με τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν στο θέμα αυτό. Η Επιτροπή συνεχίζει να αποδίδει μεγάλη σημασία στο διάλογο με τα συμβαλλόμενα μέρη και μεταξύ αυτών που προτίθενται να οργανώσουν περιοδικά συνεδριάσεις σύνθεσης απόψεων του πολυμερούς ευρωπαϊκού φόρουμ. Το φόρουμ θα αποτελείται από μια ολομέλεια που θα συνεδριάζει δύο φορές ετησίως και από θεματικές συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης που θα πραγματοποιούνται συχνότερα και το οποίο καλείται να καταρτίσει τις κατευθυντήριες αρχές στους εξής τομείς:

- τη σχέση ανάμεσα στην ΕΚΕ και την ανταγωνιστικότητα
- τη συνεισφορά της ΕΚΕ στη βιώσιμη ανάπτυξη, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες

- τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ΜΜΕ
- την αποτελεσματικότητα των κωδίκων δεοντολογίας που υπάρχουν σήμερα
- την κατάρτιση κοινών αποδεκτών κατευθυντήριων γραμμών και κριτηρίων για τη μέτρηση των επιδόσεων
- τον ορισμό κοινών κατευθυντήριων γραμμών για τα προγράμματα επισήμανσης
- τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές κοινωνικά υπεύθυνων επενδύσεων

• **Ενσωμάτωση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στις κοινοτικές πολιτικές.** Μεταξύ άλλων αναφέρεται η δημιουργία μιας διυπηρεσιακής ομάδας για την εταιρική κοινωνική ευθύνη εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που θα εξασφαλίζει τη συνέπεια των ενεργειών της στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Οι αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης έχουν μεγάλη σημασία στις ακόλουθες πολιτικές:

- **πολιτικές απασχόλησης και κοινωνικών υποθέσεων** (εκπαίδευση / δια βίου μάθηση / πληροφόρηση / διαβούλευση / ισότητα ευκαιριών / ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες / πρόβλεψη βιομηχανικών αλλαγών και αναδιαρθρώσεων)·
- **πολιτική επιχειρήσεων** (ισορροπημένη προσέγγιση που μεγιστοποιεί τις συνεργίες ανάμεσα στην οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική διάσταση)·
- **περιβαλλοντική πολιτική** (διαρκής αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων / έννοια της οικολογικής αποδοτικότητας που συγκρίνει την ποσότητα των παραγόμενων προϊόντων με τον αντίκτυπο της παραγωγής στο περιβάλλον / συνεκτίμηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων στις ετήσιες εκθέσεις των επιχειρήσεων / συμβολή στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής τεχνολογίας που σέβεται περισσότερο το περιβάλλον και μακροπρόθεσμα οφέλη των επιχειρήσεων)·
- **πολιτική για τους καταναλωτές** (συνεκτίμηση των συμφερόντων των καταναλωτών οι οποίοι ενδιαφέρονται ολοένα περισσότερο για περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα)·
- **πολιτική για τις δημόσιες συμβάσεις** - αναθέτουσες αρχές (να αξιοποιηθεί η δυνατότητα των αναθετουσών αρχών να συνεκτιμούν κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα / διευκόλυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών στον τομέα)·
- **εξωτερική, αναπτυξιακή και εμπορική πολιτική** (αξιοποίηση των διαφόρων δεσμών με τρίτες χώρες στο πλαίσιο πολιτικών και εμπορικών συμφωνιών για να γίνουν σεβαστοί οι διεθνείς κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί κανόνες και εκείνοι που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα / εκ μέρους της ΕΕ, άμεσες επαφές με πολυεθνικές επιχειρήσεις για την προώθηση των ανωτέρω πτυχών)·
- **δημόσιες διοικήσεις** (ενσωμάτωση των αρχών της ΕΚΕ στη διαχείρισή τους καθώς και στη διαχείριση της ίδιας της Επιτροπής / ειδικά εσωτερικά προγράμματα για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση της έννοιας της ΕΚΕ στις υπηρεσίες της).

Τα τελευταία έτη, η υιοθέτηση των πρακτικών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης βελτιώθηκε χάρη στον κοινωνικό διάλογο και στις ευρωπαϊκές επιτροπές επιχείρησης. Εντούτοις, οι ενώσεις εργαζομένων καθώς και άλλοι εξωτερικοί παράγοντες όπως οι επενδυτές, οι καταναλωτές και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις) θα μπορούσαν να συμβάλουν ακόμη περισσότερο στην υιοθέτηση πρακτικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης διαδραματίζοντας πιο ενεργό ρόλο και ανταμείβοντας την υπεύθυνη συμπεριφορά των επιχειρήσεων.

Για να προαχθεί περισσότερο η υιοθέτηση κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών από τις επιχειρήσεις, η Επιτροπή υποστηρίζει μια συμμαχία που θα χρησιμεύσει ως γενικό πλαίσιο για τις πρωτοβουλίες που λαμβάνονται στον τομέα της ΕΚΕ. Το νέο μέσο είναι ανοιχτό για όλες τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως του μεγέθους τους, σε εθελοντική βάση. Καμιά επίσημη απαίτηση δεν επιβάλλεται στις επιχειρήσεις που επιθυμούν να συμμετάσχουν και το εργαλείο δεν συνεπάγεται νέες δημοσιονομικές υποχρεώσεις για την Επιτροπή. Η συμμαχία θα επιτρέψει τη συνεργασία των επιχειρήσεων και των συμβαλλόμενων μερών για την υλοποίηση των στόχων της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισσαβόνας, αφενός, και την καλύτερη στήριξη των προσπαθειών τους με τις πολιτικές και τα μέσα της Κοινότητας, αφετέρου. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να κοινοποιούν τις προσπάθειές τους στον τομέα της ΕΚΕ (στρατηγική, πρωτοβουλίες, αποτελέσματα, βέλτιστες πρακτικές) και θα βοηθήσει τα συμβαλλόμενα μέρη να αναπτύξουν τις ικανότητές τους να αξιολογούν τις πληροφορίες που προέρχονται από τις επιχειρήσεις.

3.5 Το CRS EUROPE στην πρώτη γραμμή της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

Το CSR Europe είναι το ηγετικό Ευρωπαϊκό δίκτυο επιχειρήσεων για την εταιρική κοινωνική ευθύνη με πάνω από 65 μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες - μέλη. Από την ίδρυση του, το 1995 από τον τότε Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jacques Delors και κύριες Ευρωπαϊκές εταιρείες, αποστολή του CSR Europe είναι να βοηθάει τις εταιρείες να ενσωματώνουν την εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ) στις καθημερινές τους λειτουργίες και συναλλαγές.

Το CSR Europe είναι ένα δίκτυο επαγγελματιών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης βασισμένο στη ανταλλαγή λύσεων ΕΚΕ και στη διαμόρφωση του σύγχρονου επιχειρηματικού και πολιτικού πλαισίου σχετικά με την βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των εταιρειών.

Μέσω του δικτύου του, το οποίο αποτελείται από 22 Εθνικούς Εταίρους (NPOs) σε 19 Ευρωπαϊκές χώρες, το CSR Europe είναι σε επαφή με περίπου 1800 επιχειρήσεις, που λειτουργούν σ' ένα ευρύ φάσμα κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος. Το CSR Europe χρησιμοποιεί την ποικιλία αυτών των εθνικών στρατηγικών και προτεραιοτήτων ΕΚΕ στο διάλογο του με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την Ευρωπαϊκή αυτή τάση. Από την άλλη πλευρά, το δίκτυο διευκολύνει τη μεταφορά εμπειριών και λύσεων ΕΚΕ προς τις επιχειρήσεις και τους Εθνικούς Εταίρους - μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

4.1 Χρηματοδότηση της ανάπτυξης των ΜΜΕ

Για να δημιουργήσει κανείς δική του επιχείρηση και να αναπτύξει τη δραστηριότητά της χρειάζεται κατάλληλη χρηματοδότηση. Μολονότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι επιχειρηματίες βρίσκουν τους πρώτους επενδυτές τους ανάμεσα στα μέλη της οικογένειάς τους ή στους φίλους τους, συχνά αναγκάζονται να προσφύγουν σε άλλες πηγές επενδύσεων. Η πρόσβαση σε κατάλληλη χρηματοδότηση, εντούτοις, αποδεικνύεται συχνά δύσκολη, ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), διότι οι χρηματοπιστωτικοί παράγοντες αρνούνται να αναλάβουν τον κίνδυνο που είναι εγγενής σε αυτές. Οι συνακόλουθες δυσλειτουργίες της αγοράς διακυβεύουν την ευρωπαϊκή επιχειρηματικότητα και συνεπώς και την ευρωπαϊκή ανάπτυξη. Είναι λοιπόν ουσιώδες να εξασφαλιστεί ένα ευνοϊκότερο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ.

Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 29ης Ιουνίου 2006, με τίτλο «Εφαρμογή του κοινοτικού προγράμματος της Λισσαβόνας: Χρηματοδότηση της ανάπτυξης των ΜΜΕ - Προσθήκη ευρωπαϊκής αξίας», είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) μια καλύτερη πρόσβαση στα ίδια κεφάλαια και στα δανειακά κεφάλαια και να τους δοθεί με τον τρόπο αυτό η δυνατότητα να εκμεταλλευτούν πλήρως το δυναμικό τους. Ο στόχος, για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα κράτη μέλη, είναι η δημιουργία των συνθηκών που θα επιτρέψουν μέχρι το 2013 τον τριπλασιασμό των επενδύσεων σε κεφάλαιο εκκίνησης.

Ειδικότερα, η αδυναμία επίτευξης επενδύσεων εκκίνησης εμποδίζει πολυάριθμες ΜΜΕ να φθάσουν το μέγεθος που θα τους επέτρεπε να προσελκύσουν κεφάλαια ανάπτυξης, πράγμα που παραλύει την ανάπτυξή τους.

Οι ΜΜΕ, πηγές καινοτομίας και δημιουργίας θέσεων εργασίας, είναι κινητήριες δυνάμεις της ευρωπαϊκής ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, η παροχή σ' αυτές της δυνατότητας να ξεκινήσουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους και να εκμεταλλευθούν πλήρως το δυναμικό τους, αποτελεί μια μορφή καθοριστικής συμμετοχής στη διαδικασία της Λισσαβόνας.

4.1.1 Παρακίνηση της χρηματοδότησης των ΜΜΕ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει διάφορα μέτρα για την τόνωση της χρηματοδότησης των ΜΜΕ.

- **Πρόκληση περαιτέρω επενδύσεων σε κεφάλαιο υψηλού κινδύνου**

Οι επενδύσεις σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου ενθαρρύνονται με την πραγματοποίηση μιας εσωτερικής αγοράς των επιχειρηματικών κεφαλαίων υψηλού κινδύνου. Πρόκειται συγκεκριμένα για εξάλειψη του φαινομένου του κατακερματισμού της αγοράς και παροχής στους ενδιαφερόμενους παράγοντες της δυνατότητας να προβαίνουν σε διασυνοριακές επενδύσεις χωρίς να υφίστανται δυσμενή φορολογική μεταχείριση.

Μεγαλύτερη προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί στη στρατηγική εξόδου (στιγμή κατά την οποία ο επενδυτής δύναται να ανακτήσει τα κεφάλαιά του, εκχωρώντας το μερίδιο συμμετοχής του). Μια εισαγωγή στο χρηματιστήριο που παρέχει στους επενδυτές επιχειρηματικών κεφαλαίων υψηλού κινδύνου μια φυσική οδό εξόδου πρέπει να καθιστά τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια ανάπτυξης περισσότερο ρευστά και με καλύτερες επιδόσεις.

Η ΕΕ οφείλει εξάλλου να διαμορφώσει μια αναπτυξιακή και επενδυτική αντίληψη. Οι επιχειρηματίες που έχουν πετύχει θα πρέπει έτσι να ενθαρρυνθούν να επενδύσουν με τη σειρά τους και να καταστούν επενδυτές «επιχειρηματικοί άγγελοι» («business angels»).

- **Ανάπτυξη δανειακών κεφαλαίων για τις ΜΜΕ**

Η ΕΕ οφείλει να ενθαρρύνει την παραδοσιακή τραπεζική χρηματοδότηση της καινοτομίας. Θα διοργανωθεί ένας κοινός προβληματισμός μεταξύ των τραπεζών και των ΜΜΕ, ώστε να βελτιωθούν οι προοπτικές στον τομέα των μακροπρόθεσμων τραπεζικών σχέσεων, να προωθηθεί η μικροπίστωση (δάνεια μικρότερα των 25.000 ευρώ) και η «ενδιάμεση χρηματοδότηση» (συνδυασμός ιδίων κεφαλαίων και δανειακών κεφαλαίων) καθώς και η αξιολόγηση του ενδιαφέροντος που παρουσιάζουν τα συστήματα φορολογικών ελαφρύνσεων για τις νέες καινοτόμες επιχειρήσεις.

- **Έμφαση της κοινοτικής συμβολής στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ**

Η ΕΕ οφείλει να διαθέτει περισσότερες πιστώσεις για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ.

Τα κυριότερα υφιστάμενα κοινοτικά μέσα για τούτο είναι το πρόγραμμα-πλαίσιο για την **καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα (CIP) (2007-2013)**, η πρωτοβουλία **Jeremie** («Κοινοί ευρωπαϊκοί πόροι για τις μικροεπιχειρήσεις και τις μεσαίες επιχειρήσεις»), που εμπίπτει στην περιφερειακή πολιτική της ΕΕ, και το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα (2007-2013).

Η ΕΕ αναθεώρησε εξάλλου τους κανονισμούς της σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις αναφορικά με τα επιχειρηματικά κεφάλαια υψηλού κινδύνου, ιδίως εκείνα που διατίθενται υπέρ των καινοτόμων ΜΜΕ.

- **Θέσπιση μιας καλύτερης διακυβέρνησης σε εθνικό επίπεδο**

Εναπόκειται επίσης στα κράτη μέλη να εγγυηθούν ότι το ρυθμιστικό και φορολογικό περιβάλλον θα αποτελεί κίνητρο για πρόσβαση των ΜΜΕ σε κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου και σε δανειακά κεφάλαια. Ορισμένα κράτη μέλη το έχουν ήδη κατορθώσει με επιτυχία. Είναι ως εκ τούτου ουσιώδες να εντοπιστούν και να διαδοθούν οι ορθές πρακτικές.

Συνιστάται εξάλλου στα κράτη μέλη να εκπονήσουν προγράμματα συνδρομής προς επιχειρηματίες για να τους ευαισθητοποιήσουν σχετικά με τις ανησυχίες των επενδυτών και να τους προετοιμάσουν για καλύτερη παρουσίαση των σχεδίων τους.

4.2 Κοινοτική συμβολή στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ

Με τη συμβολή και τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη έχουν περισσότερες δυνατότητες να καταργήσουν ορισμένες δυσλειτουργίες της αγοράς. Η Ευρωπαϊκή Ένωση συμπληρώνει και διευρύνει τους εθνικούς μηχανισμούς προσφέροντας στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις χρηματοδοτική στήριξη κυρίως έμμεση (χρηματοδοτικά μέσα και Διαρθρωτικά Ταμεία), αλλά καμιά φορά και άμεση (άλλα μέσα χρηματοδοτικής στήριξης).

4.2.1 Χρηματοδοτικά μέσα

Τα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα διευκολύνουν την πρόσβαση των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, σε χρηματοδότηση από ίδιους πόρους ή μέσω πιστώσεων.

Τα χρηματοδοτικά μέσα εντάσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαisiού για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα (2007-2013), και πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του προγράμματος για την καινοτομία και το επιχειρηματικό πνεύμα, το οποίο εξασφαλίζει τη συνέχεια του πολυετούς προγράμματος για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα, ιδίως για τις ΜΜΕ (2001-2006). Πεντακόσια δέκα εκατ. ευρώ είχαν διατεθεί στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος, ενώ 3,621 δισ. ευρώ διατίθενται στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαisiού.

Τα χρηματοδοτικά μέσα προσφέρουν έμμεση οικονομική στήριξη στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) εξασφαλίζει τη διαχείρισή τους για λογαριασμό της Επιτροπής. Παρεμβαίνει μέσω χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, τραπεζών και επενδυτικών ταμείων, εξασφαλίζοντας έτσι την εγγύτητα της χρηματοδότησης. Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μπορούν να στηριχθούν οικονομικά στα χρηματοδοτικά μέσα, με τους παρακάτω τρόπους:

- **Απόκτηση μετοχών στο κεφάλαιο**

Η αρχική και οι συνεχείς εισφορές ιδίων πόρων είναι απαραίτητες για να μπορέσει μια επιχείρηση να εκμεταλλευθεί το δυναμικό της για ανάπτυξη και καινοτομία. Ωστόσο, οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν συχνά έλλειμμα ιδίων πόρων.

Έτσι, τα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα στηρίζουν την εισφορά ιδίων πόρων στις ΜΜΕ, και ιδίως στις καινοτόμες, επενδύοντας σε ειδικευμένα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων τα οποία, με τη σειρά τους, παρέχουν ίδιους πόρους σε ΜΜΕ. Οι επενδύσεις μπορούν επίσης να αφορούν κονδύλια ή συγκεντρώσεις επενδύσεων που προωθούνται από άτυπους επενδυτές, φυτώρια επιχειρήσεων ή από τοπικά δίκτυα ιδιωτών επενδυτών («business angels»).

Στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα, η θυρίδα «ενίσχυση εκκίνησης» του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για τις Τεχνολογίες (ΕΜΤ) στηρίζει τις καινοτόμες και τις ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις που βρίσκονται στο στάδιο της εκκίνησης. Η θυρίδα επικεντρώνεται κυρίως στο κεφάλαιο εκκίνησης.

Ο μηχανισμός υπέρ των καινοτόμων και των ραγδαία αναπτυσσόμενων ΜΜΕ (MIC) εξασφαλίζει τη συνέχεια της θυρίδας «ενίσχυση εκκίνησης» στο πλαίσιο του προγράμματος για την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Ο MIC διευκολύνει την προσφορά κεφαλαίου εκκίνησης και αρχικής φάσης για τις ΜΜΕ σε αρχικό στάδιο λειτουργίας. Εισάγει ένα νέο στοιχείο προσφέροντας και κεφάλαιο «συνέχειας», κατά τη φάση επέκτασης, για τις καινοτόμες, ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις. Έτσι, στηρίζει τις επιχειρήσεις κατά τη διάθεση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους στην αγορά και τις ενθαρρύνει να καινοτομούν.

- **Συστήματα εγγυήσεων**

Η πίστωση αποτελεί έναν τρόπο χορήγησης κονδυλίων συχνά απαραίτητο κατά τη φάση εκκίνησης ή ανάπτυξης μιας επιχείρησης. Συχνά, όμως, οι ΜΜΕ και οι καινοτόμες επιχειρήσεις δεν προσφέρουν επαρκείς εγγυήσεις για να λάβουν

χρηματοδότηση μέσω πιστώσεων, πρόβλημα που οξύνεται λόγω της όλο και πιο διστακτικής στάσης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων απέναντι στην ανάληψη κινδύνων (ρυθμιστικό πλαίσιο «Βασιλεία II»).

Έτσι, τα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα ενθαρρύνουν τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να χορηγούν δάνεια στις επιχειρήσεις, και ιδίως τις μικρομεσαίες και τις καινοτόμες, χάρη σε μέσα παροχής εγγυήσεων που βασίζονται σε επιμερισμό των κινδύνων και επιτρέπουν την αύξηση του όγκου πιστώσεων που είναι διαθέσιμες για τις επιχειρήσεις.

Ο μηχανισμός εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση μέσω του δανεισμού, δηλαδή μέσω δανείων και χρηματοδοτικών μισθώσεων. Μεταξύ άλλων, εγγυάται δάνεια για εξελίξεις που συνδέονται με τις τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ), οι οποίες θεωρούνται ότι παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο. Ο μηχανισμός προσφέρει εξάλλου εγγυήσεις για πολύ μικρές πιστώσεις, προκειμένου να ενθαρρύνει τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να χορηγούν τέτοιου είδους πιστώσεις μικρότερες των 25.000 ευρώ, οι οποίες παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο και χαμηλή αποδοτικότητα. Παρέχει επίσης εγγυήσεις για την απόκτηση συμμετοχών ή για επενδύσεις ιδίων πόρων σε ΜΜΕ.

Ο μηχανισμός εγγυήσεων, ο οποίος θεσπίστηκε στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος, παρατάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος για την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα με ένα νέο μέσο μετατροπής των χαρτοφυλακίων τραπεζικών δανείων σε εμπορεύσιμους τίτλους, το οποίο θα επιτρέψει την κινητοποίηση συμπληρωματικών μέσων χρηματοδότησης των ΜΜΕ μέσω δανείων.

- **Ενίσχυση των ικανοτήτων**

Τα χρηματοδοτικά μέσα ενισχύουν εξάλλου την ικανότητα των χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, ιδίως στα νέα κράτη μέλη, τονώνοντας έτσι την προσφορά επιχειρηματικού κεφαλαίου σε καινοτόμες επιχειρήσεις και σε επιχειρήσεις με αναπτυξιακό δυναμικό.

Η δράση «κεφάλαιο εκκίνησης» του πολυετούς προγράμματος και ο μηχανισμός ενίσχυσης ικανοτήτων του προγράμματος για την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα στηρίζουν τα επενδυτικά ταμεία βελτιώνοντας τις τεχνικές ικανότητές τους, τις τεχνολογίες τους και βοηθώντας τα να προσλάβουν ειδικευμένο προσωπικό.

4.2.2 Τα Διαρθρωτικά Ταμεία

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία προσφέρουν μια σημαντική πηγή χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις, και ιδίως για τις ΜΜΕ. Πράγματι, οι επιχειρήσεις συμμετέχουν αποφασιστικά στην υλοποίηση του στόχου των Διαρθρωτικών Ταμείων για μείωση των ανισοτήτων στην ανάπτυξη των περιφερειών και την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**

Το ΕΤΠΑ είναι το μεγαλύτερο κοινοτικό μέσο χρηματοδότησης των ΜΜΕ. Αποσκοπεί στη μείωση των διαφορών όσον αφορά την ανάπτυξη των περιφερειών και στην υποστήριξη της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής στην Ευρωπαϊκή

Ένωση. Για να ενισχύσει τη σύσταση ΜΜΕ και την ανταγωνιστικότητά τους, το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί δραστηριότητες που εντάσσονται σε ευρύ φάσμα τομέων:

1. Επιχειρηματικότητα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ (για παράδειγμα επιχειρηματική καθοδήγηση, καινοτόμοι τεχνολογίες και συστήματα διαχείρισης των ΜΜΕ, οικολογική καινοτομία, καλύτερη χρήση των ΤΠΕ).
2. Βελτίωση του περιφερειακού και τοπικού περιβάλλοντος για τις ΜΜΕ (π.χ. πρόσβαση σε κεφάλαια για τις ΜΜΕ που βρίσκονται στο στάδιο της συγκρότησης ή της ανάπτυξης, επιχειρηματικές υποδομές και υπηρεσίες υποστήριξης για τις ΜΜΕ, περιφερειακή και τοπική ικανότητα σε θέματα Ε&ΤΑ και καινοτομίας, ικανότητα επιχειρηματικής συνεργασίας και καινοτομίας).
3. Διαπεριφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία των ΜΜΕ.
4. Επένδυση σε ανθρώπινους πόρους (με παράλληλη χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο).

Αντίθετα με πολλές άλλες χρηματοδοτικές πηγές της ΕΕ, η άμεση διαχείριση των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ δεν γίνεται από την Επιτροπή αλλά από τις εθνικές και τις περιφερειακές αρχές. Οι αρχές αυτές αποτελούν επίσης τα σημεία επαφής για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης και για την επιλογή σχεδίων.

- **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο**

Για την περίοδο 2007-2013, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο παρέχει υποστήριξη για την πρόβλεψη και διαχείριση οικονομικών και κοινωνικών αλλαγών, με ικανό αριθμό ευκαιριών για την υποστήριξη των ΜΜΕ. Οι τέσσερις κύριοι τομείς δράσης στα πλαίσια του στόχου "Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση" είναι:

1. ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων,
2. βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας,
3. ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης με την καταπολέμηση των διακρίσεων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τα μη προνομιούχα άτομα,
4. προώθηση των εταιρικών σχέσεων για μεταρρύθμιση στους τομείς απασχόλησης και ένταξης.

Στις λιγότερο ευημερούσες περιφέρειες, το Ταμείο επικεντρώνεται στην προώθηση της διαρθρωτικής προσαρμογής, την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Για το σκοπό αυτό, στα πλαίσια του στόχου "Σύγκλιση", το ΕΚΤ υποστηρίζει επίσης:

1. προσπάθειες επέκτασης και βελτίωσης των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο, βελτιώνοντας ειδικότερα τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης,
2. δράσεις που στοχεύουν στην ανάπτυξη θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας του δημοσίου τομέα, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η διαχείριση αυτού του προγράμματος και η επιλογή των έργων γίνεται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ)**

Η δραστηριότητα του ΕΤΕ βασίζεται σε δύο όργανα:

- Τα **ταμεία κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου** του ΕΤΕ συνίστανται σε κεφαλαιουχικές επενδύσεις σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων που υποστηρίζουν τις ΜΜΕ, ειδικότερα τις νεοϊδρυθείσες και εκείνες με προσανατολισμό στην τεχνολογία.
- Τα **μέσα εγγύησης** του ΕΤΕ συνίστανται στην παροχή εγγυήσεων στα πιστωτικά ιδρύματα που καλύπτουν πιστώσεις για ΜΜΕ.

Η διαχείριση αυτού του προγράμματος και η επιλογή των έργων γίνεται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

4.2.3 Αλλά μέσα χρηματοδοτικής στήριξης

Οι επιχειρήσεις μπορούν να έχουν απευθείας πρόσβαση στην ευρωπαϊκή χρηματοδοτική στήριξη που συνδέεται με την υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων. Τα κοινοτικά προγράμματα προσφέρουν έτσι δυνατότητες άμεσης χρηματοδότησης στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας (έκτο και έβδομο κοινοτικό πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα), του περιβάλλοντος και της ενέργειας, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (Socrates και Leonardo da Vinci) ή ακόμα της υγείας και της ασφάλειας.

Εφόσον πληρούν τα κριτήρια που τάσσει το συγκεκριμένο πρόγραμμα, οι επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής απευθείας στην υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι αρμόδια για το πρόγραμμα.

4.3 Κοινός Ευρωπαϊκός Πόρος για Πολύ Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις : Η πρωτοβουλία JEREMIE

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούλιο του 2005 ανακοίνωσε τις κατευθυντήριες γραμμές για την Συνοχή, την Ανάπτυξη και την Απασχόληση και υπογράμμισε τη σημασία της πρόσβασης στην χρηματοδότηση με στόχο την ανάπτυξη των ΜΜΕ. Συγκεκριμένα για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013 παρουσίασε τη νέα πρωτοβουλία **JEREMIE**.

Η νέα πρωτοβουλία **JEREMIE** στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στη χρηματοδότηση στις περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι περιοχές της Ένωσης που αντιμετωπίζουν προβλήματα ανάπτυξης λόγω φυσικών μειονεκτημάτων, όπως τα απομακρυσμένα νησιά, οι ορεινές περιοχές και οι παραμεθόριες περιοχές, θα είναι επιλέξιμες για υποστήριξη στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων κατά την περίοδο 2007-2013. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θα επιδιώξει να εξασφαλίσει ότι η επόμενη γενεά προγραμμάτων θα περιλαμβάνει συγκεκριμένες ενέργειες και μέτρα για την τόνωση της τοπικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της πρωτοβουλίας JEREMIE.

Τα κονδύλια του ΕΤΠΑ που προορίζονται για την πρωτοβουλία JEREMIE μέσα στα πλαίσια της πολιτικής συνοχής θα συμβάλουν στην ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Η πρωτοβουλία JEREMIE αναμένεται να οδηγήσει σε καλύτερες συνθήκες και κατάλληλα επίπεδα χρηματοδοτήσεων για την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων, υπό τη μορφή δανείων, ιδίων πόρων, κεφαλαίων επιχειρησιακού και εγγυήσεων, όπως επίσης και οργανωτική και τεχνική υποστήριξη εφόσον κρίνεται αναγκαία. Επίσης θα συμβάλλει σε καλύτερο συντονισμό σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο σε αυτόν τον τομέα, όπως και σε αποτελεσματική διαχείριση δημόσιων πόρων και διάδοση βέλτιστων πρακτικών. Το JEREMIE θα βελτιώσει την

απορρόφηση και ορθή χρήση περιορισμένων δημοσίων πόρων υπό τα προγράμματα της Ε.Ε.

-Κριτήρια επιλεξιμότητας για τις ΜΜΕ

Τα κονδύλια που θα διατίθενται μέσω του JEREMIE θα χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση ΜΜΕ οι οποίες θα κάνουν επενδύσεις. Τέτοιες επενδύσεις μπορεί να περιλαμβάνουν σχέδια για τον εκσυγχρονισμό ή την επέκταση υπαρχουσών επιχειρήσεων σε τομείς όπως η βιομηχανία, το περιβάλλον, οι υπηρεσίες, οι τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας, οι βιολογικές επιστήμες, κτλ. Επιπλέον, θα χρησιμοποιηθούν τα παρακάτω κριτήρια για τις ΜΜΕ:

- Επιλέξιμες είναι οι επιχειρήσεις με το πολύ 249 εργαζομένους ή ετήσιο κύκλο το πολύ 50 εκατ. ευρώ ή ετήσιο ισολογισμό 43 εκατ. ευρώ
- Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις (<50 άτομα ή ισολογισμό / ετήσιος κύκλος εργασιών 10 εκατ. ευρώ) και πολύ μικρές επιχειρήσεις (<10 άτομα ή ισολογισμό / ετήσιος κύκλος εργασιών 2 εκατ. ευρώ). Επιλέξιμες θα είναι επίσης και οι ατομικές και οικογενειακές επιχειρήσεις.

-Πως γίνεται η χρηματοδότηση

Σε γενικές γραμμές τα Διαρθρωτικά ταμεία προσφέρουν χρηματοδοτική υποστήριξη με τη μορφή των επιχορηγήσεων. Με το JEREMIE καθίσταται δυνατή η μετατροπή μέρους των επιχορηγήσεων σε χρηματοδοτικά προϊόντα τα οποία θα χορηγούνται με χαμηλά επιτόκια. Οι ΜΜΕ θα χρησιμοποιούν τα χρηματοδοτικά προϊόντα και έπειτα από κάποιο χρονικό διάστημα το οποίο θα ποικίλει αναλόγως με την επιχείρηση θα επιστρέφουν τα ποσά. Μετά την επιστροφή τους, τα κονδύλια θα ανακυκλώνονται και θα χρησιμοποιούνται ξανά αντί να «επιχορηγούνται» μόνο μία φορά. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε ευρώ που προέρχεται από τον δημόσιο προϋπολογισμό, το σύνολο των χρηματοδοτικών προϊόντων για τις ΜΜΕ θα ποικίλει. Το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα θα οδηγήσει στην αύξηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών προϊόντων ωφελώντας μεγαλύτερο αριθμό ΜΜΕ από ότι το σύστημα των επιδοτήσεων.

-Συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

Ο ρόλος του ΕΤΕ ως διαχειριστής των κονδυλίων, κατά την περίοδο 2007-2013, θα απλοποιήσει τις διοικητικές διαδικασίες των εκταμιευμένων κονδυλίων από το ΕΤΠΑ και τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος των διαρθρωτικών ταμείων. Το ΕΤΕ είναι εξειδικευμένο στη διαχείριση χρηματοδοτικών προϊόντων τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση ΜΜΕ και για αυτό το λόγο, ως διαχειριστής του JEREMIE, θα είναι σε θέση να προσφέρει ένα πλήρες πακέτο εργαλείων καθώς και την απαραίτητη τεχνογνωσία.

Τα κονδύλια θα διοχετεύονται από το ΕΤΕ σε χρηματοδοτικούς οργανισμούς οι οποίοι με τη σειρά τους θα χρηματοδοτούν την ΜΜΕ. Για να επιτευχθεί αυτό, το ΕΤΕ θα συνεργαστεί με τοπικούς χρηματοδοτικούς ενδιάμεσους όπως τα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, ταμεία εγγυήσεων, τράπεζες και χορηγούς μικροπιστώσεων, έτσι ώστε τα κονδύλια του ΕΤΠΑ να φτάσουν όσο το δυνατόν περισσότερες ΜΜΕ. Το ΕΤΕ δεν θα έρχεται σε άμεση επαφή με τις ΜΜΕ.

-Οι φάσεις του το JEREMIE

Πρώτη φάση (2006): Προπαρασκευαστικό στάδιο, προετοιμασία και προγραμματισμός

Κατά τη διάρκεια του προπαρασκευαστικού σταδίου, το ΕΤΕ μαζί με την Επιτροπή, σε συνεργασία με τις τοπικές και εθνικές αρχές, θα πραγματοποιηθούν στις περιφέρειες αξιολογήσεις διαφορών μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης από τις ΜΜΕ για τα χρηματοοικονομικά προϊόντα. Το ΕΤΕ θα συνεισφέρει το 25% των απαραίτητων πόρων για την αξιολόγηση ενώ το υπόλοιπο, με πρωτοβουλία της Επιτροπής θα προέλθει από τον προϋπολογισμό του ΕΤΠΑ για τεχνική υποστήριξη.

Τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων θα τεθούν στη διάθεση των περιφερειών και των υπεύθυνων διαχειριστικών αρχών στα κράτη μέλη.

Δεύτερη φάση: Συστήματα εφαρμογής

- Επιλογή Ταμείου Συμμετοχής

Οι διαχειρίσιμες αρχές θα οργανώσουν προκήρυξη υποβολής υποψηφιοτήτων ώστε να επιλέξουν ένα Ταμείο Συμμετοχών το οποίο θα διαχειρίζεται το JEREMIE

- Επιλογή χρηματοπιστωτικών ενδιάμεσων

Το Ταμείο Συμμετοχών σε συνεργασία με τις διαχειρίσιμες αρχές θα ξεκινήσει διαδικασία για την υποβολή ενδιαφέροντος ώστε να επιλεγούν χρηματοπιστωτικοί ενδιάμεσοι φορείς οι οποίοι θα διοχετεύουν τα κονδύλια του JEREMIE σε τοπικό επίπεδο

Τρίτη φάση: Υλοποίηση και χρηματοδότηση ΜΜΕ και χορήγηση μικροπιστώσεων

Με τη σειρά τους, οι επιλεγμένοι χρηματοπιστωτικοί ενδιάμεσοι φορείς θα διαθέτουν τα κονδύλια σε πολύ μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις υπό ανταγωνιστικού όρους που θα συμφωνούνται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του Ταμείου Συμμετοχών.

Ανακύκλωση πόρων

Η ανακύκλωση των πόρων του ΕΤΠΑ που διατίθενται και χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ και των πολύ μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση θα συμβάλει σε συνεχή και αειφόρο υποστήριξη για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ

5. 1. Ευρωπαϊκά Δίκτυα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση για να διευκολύνει την ενημέρωση των πολιτών σε θέματα που την αφορούν δημιούργησε από πολύ νωρίς ένα εκτεταμένο δίκτυο κέντρων μεταβίβασης πληροφοριών και επαφών για το κοινό, όχι μόνο στα Κράτη Μέλη αλλά και παγκοσμίως. Άλλα από αυτά τα Κέντρα απευθύνονται στην ακαδημαϊκή κοινότητα, άλλα στους αγρότες και στις επιχειρήσεις, και άλλα στο ευρύ κοινό.

Μερικά από τα Δίκτυα αυτά είναι:

- **ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ** (λειτουργούν 3 σε όλη την Ευρώπη: στο Παρίσι, στη Λισσαβώνα και στη Ρώμη)
- **ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**
- **ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (Carrefours)**
- **ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Euro Info Centres)**
- **ΚΕΝΤΡΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ (European Documentation Centres (EDC))**
- **ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (Innovation Relay Centres (IRC))**
- **ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (European Business and Innovation Centres (EC BIC))**
- **ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ (ΕΥΡΩΘΥΡΙΔΕΣ) (EUROPEAN CONSUMER INFOCENTRES (EUROGUICHET))**
- **ΔΙΚΤΥΟ ΟΜΙΛΗΤΩΝ**

Στο πλαίσιο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης και υποστήριξης στις ΜΜΕ - προκειμένου να αποκτήσουν διεθνή προσανατολισμό - έχει τεθεί από το 1987 σε εφαρμογή ο θεσμός των Ευρωπαϊκών Κέντρων Πληροφόρησης για Επιχειρήσεις. Σήμερα λειτουργούν πάνω από 230 τέτοια γραφεία στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μονάδες ανταπόκρισης στην Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη και τη Λεκάνη της Μεσογείου. Καθώς απευθύνονται κατά προτεραιότητα σε επιχειρήσεις και οικονομικούς φορείς βρίσκονται εγκατεστημένα σε οργανισμούς που συνδέονται άμεσα με τον επιχειρηματικό κόσμο: Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια, αναπτυξιακούς φορείς, κοινωνικό-επαγγελματικές οργανώσεις

Τα κέντρα επιχειρήσεων και καινοτομίας έχουν ως κύρια επιχειρηματική αποστολή τους την υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της παροχής εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών και την προώθηση της εισαγωγής της καινοτομίας ως μέσου ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας,

Στην Ελλάδα λειτουργούν 13 ευρωπαϊκά κέντρα πληροφοριών (ΕΚΠΕ) και δύο συνδεδεμένα μέλη. Για την Ελλάδα το ΚΠΕ(κέντρα πληροφόρησης για την Ελλάδα) είναι η πρώτη υποδομή πληροφόρησης και στήριξης των επιχειρήσεων για ευρωπαϊκά θέματα.

Οι φορείς των ΕΚΠΕ είναι επιμελητήρια, νομαρχίες επιχειρηματικές ενώσεις και αλλά. Τα ΕΚΠΕ προσδίδουν ιδιαίτερο κύρος στους φορείς που τα φιλοξενούν. Είναι πλέον δυναμικό και δομημένο ανθρώπινο δίκτυο που λειτουργεί ταυτόχρονα ως ενδιάμεσος κρίκος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των επιχειρήσεων.

Τα ΕΚΠΕ με την σύγχρονη υποδομή που διαθέτουν αποτελούν μια πηγή πληροφόρησης για τον επιχειρηματία και τους φορείς που τα φιλοξενούν.

5.2. Οι υπηρεσίες που παρέχουν τα ευρωπαϊκά κέντρα πληροφόρησης

Το ευρωπαϊκό κέντρο πληροφοριών (Euro Info Center) παρέχει στις επιχειρήσεις ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών. Ο ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας έχει την δυνατότητα να ενημερωθεί και να αντλήσει πληροφορίες για όλα τα θέματα που σχετίζονται με της δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις επιχειρήσεις. Οι υπηρεσίες του κέντρου έχουν την δυνατότητα να:

-Να πληροφορήσουν τις επιχειρήσεις για οποιαδήποτε θέμα από τα παρακάτω:

- Θέματα κοινοτικού δικαίου
- Πηγές χρηματοδότησης και ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Κοινοτική πολιτική και προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης
- Επιστημονική, τεχνική έρευνα και μεταφορά τεχνολογιών
- Εξωτερικές αγορές, συμφωνίες με τρίτες χώρες και πολυμερείς σχέσεις
- Δημοσιεύσεις διαγωνισμών, κρατικών προμηθειών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Στατιστικές έρευνες επιχειρηματικών κλάδων

-Να συμβουλεύουν τις επιχειρήσεις σε προγράμματα που μπορούν να συμμετάσχουν και να χρηματοδοτηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση

-Να βοηθούν τις επιχειρήσεις στη έρευνα και αναζήτηση πληροφοριών για την σύσταση και υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στα κοινοτικά προγράμματα

-Να προσανατολίζουν τις επιχειρήσεις προς τους αρμόδιους εθνικούς και κοινοτικούς φορείς που σχετίζονται με το θέμα που τους ενδιαφέρει

-Να διοργανώνουν εκδηλώσεις εμπορικού ή οικονομικού χαρακτήρα, όπως εκθέσεις, σεμινάρια, εμπορικές αποστολές και άλλα που ενδιαφέρουν τον επιχειρηματικό κόσμο

Τα κέντρα προώθησης καινοτομίας (Innovation Relay Centers) έχουν ως αποστολή την υποστήριξη της καινοτομίας και της διεθνικής τεχνολογικής συνεργασίας στην Ευρώπη με μια σειρά ειδικευμένων υπηρεσιών επιχειρησιακής υποστήριξης. Οι υπηρεσίες του παραπάνω κέντρου στοχεύουν πρώτα στα προσανατολισμένες στην τεχνολογία μικρομεσαίες επιχειρήσεις ταυτόχρονα είναι διαθέσιμες και στις μεγάλες επιχειρήσεις, τα ερευνητικά ιδρύματα, τα πανεπιστήμια, τα κέντρα τεχνολογία και τις αντιπροσωπείες νεωτερισμών.

Τα κέντρα επιχειρήσεων και καινοτομίας (Business and Innovation Centers) είναι ένα περιφερειακό εργαλείο καινοτομίας για την οικονομική ανάπτυξη και στοχεύει στο να εξασφαλίζονται όλες οι απαραίτητες δραστηριότητες και υπηρεσίες για να ευνοήσουν την δημιουργία των νέων καινοτόμων επιχειρήσεων και να βοηθήσουν τις υπάρχουσες να καινοτομήσουν σε ένα πλαίσιο διεθνοποίησης εφαρμόζοντας την μέγιστη αποδοτικότητα. Προτεραιότητα δίνεται σε ένα ελάχιστο υπηρεσιών που εφαρμόζονται οι οποίες είναι:

- Προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος
- Ανίχνευση των καινοτόμων προγραμμάτων
- Στρατηγική καθοδήγηση

- Καθοδήγηση προς τις οργανώσεις επιχειρησιακής υποστήριξης

5.3 Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης Επιχειρήσεων

Στις 7 Φεβρουαρίου 2008 εγκαινιάστηκε το Enterprise Europe Network το οποίο αποτελεί ένα ολοκληρωμένο δίκτυο υποστήριξης των επιχειρήσεων σε όλη την Ευρώπη. Τονίστηκε ιδιαίτερα ότι το νέο αυτό δίκτυο θα λειτουργήσει προς όφελος των επιχειρήσεων, των τοπικών κοινωνιών και της ευρωπαϊκής οικονομίας γενικότερα.

Το Enterprise Europe Network δημιουργήθηκε από την ενοποίηση των Euro Info Centers (Ευρωπαϊκά Κέντρα πληροφόρησης) και των Innovation Relay Centers (Κέντρα Προώθησης Καινοτομίας) και αποτελεί το μοναδικό δίκτυο ολοκληρωμένης παροχής υπηρεσιών προς τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας τους μέσω της διεθνοποίησης τους.

Το Enterprise Europe Network αποτελείται από 70 κοινοπραξίες σε περισσότερες από 40 χώρες. Περιβάλλει πάνω από 500 σημεία επαφής για τους επιχειρηματίες στην Ευρώπη, τα οποία χορηγούν ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών υποστήριξης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο σύνολο του κοινοτικού εδάφους και πέραν αυτού.

5.4 Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης Επιχειρήσεων

Οι υπηρεσίες που προσφέρει το νέο αυτό δίκτυο είναι οι παρακάτω:

- Βοήθεια στις εταιρίες να γίνουν διεθνείς. Υπολογίζεται ότι ένα εκατομμύριο περίπου ευρωπαϊκών μικρομεσαίων επιχειρήσεων θα μπορούσε να συμμετέχει στο διασυνοριακό εμπόριο και σε διασυνοριακές επενδύσεις. Το Enterprise Europe Network θα βοηθήσει στην ανάπτυξη ανταλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων, προβάλλει νέες ιδέες, θα χορηγήσει ενδεχόμενες συμπράξεις και θα ενθαρρύνει επιχειρήσεις να αναπτυχθούν πέρα των συνόρων τους. Θα οργανώνονται επιμέρους συναντήσεις για να διευκολύνεται η εξεύρεση αξιόπιστων εταίρων. Η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ μικρομεσαίων επιχειρήσεων βασισμένων στη μεταφορά καινοτομίας είναι ένας ακόμη τρόπος Για να γίνουν διεθνείς οι εταιρίες και να δημιουργούνται έσοδα από τις επενδύσεις στην έρευνα.
- Καινοτομία, νέα προϊόντα και ευκαιρίες στην ενιαία αγορά: το δίκτυο βοηθά τις επιχειρήσεις σε θέματα όπως τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τα πρότυπα και η νομοθεσία την Ευρωπαϊκής Ένωσης διευκολύνοντας τις εταιρίες να αντιμετωπίζουν τις αλλαγές στις ευκαιρίες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα το δίκτυο θα ενισχύσει την καινοτομία διαδίδοντας τα αποτελέσματα της έρευνας μεταξύ των επιχειρήσεων δίνοντας με αυτό τον τρόπο ώθηση σε νέα ευκαιρίες, ιδέες. Επίσης θα βελτιωθεί η συνεργασία με ομίλους που συγκεντρώνουν διαφορετικές δραστηριότητες σχετικές με την καινοτομία. Η πρόσβαση στην νέα τεχνολογία θα συμβάλει στην αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού.
- Πρόσβαση σε έργα και χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης: το Enterprise Europe Network θα αναλάβει ρόλο πληροφοριοδότη σε ότι αφορά πηγές χρηματοδότησης από την ΕΕ καθώς επίσης θα παροτρύνει τις ΜΜΕ να παίρνουν μέρος σε ερευνητικά προγράμματα.
- Ενημέρωση της επιτροπής: το Enterprise Europe Network θα αποτελέσει διάλογο μεταξύ των επιχειρηματιών και της επιτροπής, μεταφέροντας απόψεις και στις

δύο μεριές, έτσι ώστε οι πολιτικές και οι πρωτοβουλίες της επιτροπής να είναι ωφέλιμες για τις ΜΜΕ.

5.5. Το νέο δίκτυο υποστήριξης επιχειρήσεων στην Ελλάδα

Το Ευρωπαϊκό δίκτυο υποστήριξης επιχειρήσεων στην Ελλάδα, είναι το μεγαλύτερο ολοκληρωμένο δίκτυο επιχειρηματικής υποστήριξης που καλύπτει όλη την ελληνική περιφέρεια. Το δίκτυο αυτό παρέχει υπηρεσίες διεθνούς επιχειρηματικής συνεργασίας, ενημέρωση για ευρωπαϊκές πολιτικές, υπηρεσίες για την καινοτομία και την τεχνολογία και παρότρυνση των ΜΜΕ να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα για Έρευνα και Τεχνολογία. Το έργο υλοποιείται από μία κοινοπραξία 16 οργανισμών απαρτίζοντας από βιομηχανικούς συνδέσμους, ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα, βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια, και φορείς από το χώρο των ΜΜΕ και της καινοτομία. Οι φορείς αυτοί είναι:

- ❖ Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
- ❖ Σύνδεσμος Βιομηχάνων Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδας
- ❖ Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας
- ❖ Εταιρία Τεχνολογικής ανάπτυξης Κεραμικών και Πυρίμαχων Α.Ε
- ❖ Επιμελητήριο Αρκαδίας
- ❖ Επιμελητήριο Ιωαννίνων
- ❖ Επιμελητήριο Καβάλας
- ❖ Εταιρία τεχνολογικής Ανάπτυξης Κλωστοϋφαντουργίας, Ένδυσης και Ινών Α.Ε
- ❖ Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών
- ❖ Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος
- ❖ Ανώνυμη Εταιρία Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης της Βιομηχανίας Τροφίμων
- ❖ Δίκτυο Πράξη, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας
- ❖ Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας Α.Ε
- ❖ Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ηρακλείου
- ❖ Εταιρία Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Μετάλλων Α.Ε
- ❖ Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Για την οικονομική ανάπτυξη της ΕΕ μέσω των οικονομικών επιδόσεων, της καινοτομίας και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, σπουδαίο ρολό διαδραματίζουν οι ΜΜΕ. Η δημιουργία του χάρτη αποτελεί σημαντικό έγγραφο για την πολιτική των ΜΜΕ, ο οποίος υιοθετήθηκε από το σύνολο των χωρών.

Με την βοήθεια των δέκα κατευθυντήριων γραμμών δράσης του χάρτη για τις ΜΜΕ τα Κράτη-Μέλη υιοθετούν διάφορες πρακτικές με στόχο να βοηθήσουν και να διευκολύνουν πραγματικά τις ΜΜΕ στην ανάπτυξή τους.

Ένας άλλος τρόπος οικονομικής ανάπτυξης των ΜΜΕ και ταυτόχρονης ευαισθητοποίησης σε κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες είναι η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, η οποία έχει εθελοντικό χαρακτήρα και αφορά τον τρόπο διαχείρισης των επιχειρήσεων.

Ακόμη, συμπεραίνουμε ότι για την καλύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η πρόσβαση στα ίδια κεφάλαια και στα δανειακά κεφάλαια, έτσι ώστε να μπορέσουν οι ΜΜΕ να εκμεταλλευτούν πλήρως το δυναμικό τους.

Ως διάυλος επικοινωνίας μεταξύ της Επιτροπής και των επιχειρήσεων, για θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, λειτουργεί το νέο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποστήριξης επιχειρήσεων.

Τα παραπάνω μέτρα, λοιπόν, και οι πρακτικές που υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση τείνουν, και ως ένα βαθμό το έχουν καταφέρει, να ενισχύσουν τη το επιχειρηματικό πνεύμα, τη θέση και την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ. Ο Χάρτης για τις ΜΜΕ, τα μέτρα και οι θεσμοί, που αυτός προκρίνει, αποδεικνύουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνει, πλέον υπόψη της τα συμφέροντα και τις ανάγκες των ΜΜΕ, κατά τη χάραξη της πολιτικής της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΒΙΒΛΙΑ

- Κανελλόπουλος Κ. Χαράλαμπος, Διοίκηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και επιχειρηματικότητα, Αθήνα 1994
- Στεφάνου Χαράλαμπος, 2000 οδηγός επιβίωσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, Εκδόσεις Δίαυλος, Αθήνα 1999
- Immink Ron, Brian O' Kane, Ξεκινώντας τη δική σου επιχείρηση, Εκδόσεις Κορνηλία Σφακιανάκη, Θεσσαλονίκη 2004
- Longenecker, Justin Gooderl, Management μικρομεσαίων επιχειρήσεων, Εκδόσεις Έλλην, Αθήνα 2001

B. ΑΡΘΡΑ

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2002, Ο ευρωπαϊκός χάρτης για τις μικρές επιχειρήσεις
- Heinz Zourek, 2005, Βοηθώντας τις μικρές επιχειρήσεις να σταθούν στα πόδια τους, Η Ευρώπη των επιχειρήσεων, τεύχος 19
- Maarit Nyman, Emmanuel Berck, Mechtild Worsdorfer, 2006, Ένα καλύτερο μέλλον για τις μικρές επιχειρήσεις, Η Ευρώπη των επιχειρήσεων, τεύχος 21
- Thomas Dodd, 2005, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη: Ανταγωνιστικές, Μικρές, Υπεύθυνες, Η Ευρώπη των επιχειρήσεων, τεύχος 21

Γ. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- www.crshellas.gr/CRS_gr/prasini_vivlos_gr.pdf
- www.crshellas.gr/CRS_gr/ekegr.htm
- www.europa.int/comm/enterprise/enterprise_policy/charter/index.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sme_envoy.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sme/ennoy_el.htm
- www.enterprise.europe_network.ec.europa.eu/index_en.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/sme/think_small_first_en.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/sme/entrepreneurship_en.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/sme/making_life_simple_en.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/sme/funding_el.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/sme/support_el.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/sme/policy_el.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/sme/promoting_el.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/sme/requirements_el.htm
- www.europa.eu/scabplus/leg/el/lvb/n26002.htm
- www.ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/2007_charter_docs/gp2007el.pdf
- www.europa.eu/scabplus/leg/el/lvb/n26034.htm
- www.europa.eu/scabplus/leg/el/cha/c00019.htm
- www.arnaoutakis.gr/mate/jeremie.pdf
- www.europa.eu/scabplus/leg/el/lvb/n26112.htm
- www.europa.eu/scabplus/leg/el/lvb/n26110.htm
- www.ekt.gr

- www.infosoc.gr
- www.epeaek.gr
- www.epeakgr/epeak/el/a_2_2_2_3_1.html
- www.ypeth.gr/el_ec_category685.html
- www.observatory.gr/files/news_events/summit_presentation

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

